



Ulusal sorun ve hareketlerin “yeni dünya düzeni”ndeki yeni tablosu

Bugün ulusal sorunlar birçok durumda artık emperyalizme karşı mücadelenin dayanakları olmaktan çıkmış, bizzat onun elinde halkları biri birine düşürmenin, bölüp

yönetmenin, ölçsüzce köleleştirmenin araçları haline gelmişlerdir.

Ulusal sorun ya da anlaşmazlıklar artık emperyalizmin şu veya bu bölgeye kendi çıkar ve hesapları doğrultusunda

müdahale etmesinin sıradan bahanesi işlevi görebilmektedirler. Emperyalizm bu sorunları kullanarak bölgeye müdahale ediyor ve ardından kurtarıcı rollerle ortaya çıkıyorlar. **s.14**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2026 / 3
15 Nisan 2026

Kızıl Bayrak

kizilbayrak85.net



1 Mayıs'ın çağrısı:

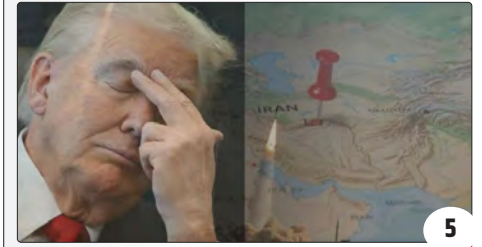
**Emperyalist savaşa, kapitalist sömürüye,
faşist baskı ve zorbalığa karşı
mücadeleye!**



3

İran'a emperyalist saldırı ve anti-emperyalist mücadele

ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırı-ganlığına karşı devrimci anti-emperyalist bilincin işçi sınıfına mal edilmesi, öncelikli bir görevdir.



5

“Kolay zafer” beklentisinden büyük çıkmaza

Giderek daha da ağırlaşacak olan yıkımı önlemenin yolu, emperyalist savaş karşıtı kitlesel ve enternasyonal bir hareketin geliştirilmesinden geçiyor.



10

“Halkların katili NATO defol!”

Temmuz ayında zirve toplandığında, sokakların boş olmadığını, Ankara'nın emperyalist katillere dar edileceğini göstermek istiyoruz.

İran savaşı ve gösterdikleri - A. Engin Yılmaz

s.1

Savaşa ve kapitalizme karşı olmak...-Veli Aydın

s.21



1 Mayıs'ın çağırısı:

Emperyalist savaşa, kapitalist sömürüye, faşist baskı ve zorbalığa karşı mücadeleye!

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a sayılı günler kaldı. İşçi ve emekçiler 2026 1 Mayıs'ını başta emperyalist savaş, ekonomik-mali krizin ağırlaşan faturası, artan faşist baskı ve zorbalık olmak üzere, üst üste binmiş kritik önemde gündemlerle karşılamaya hazırlanıyor. Emperyalist saldırganlığın vardığı boyut ve ortaya çıkardığı yıkım ise, 2026 1 Mayıs'ını anti-emperyalist mücadelenin önemli bir halkası haline getirmiş bulunuyor.

1 MAYIS EMPERYALİST SALDIRGANLIĞA KARŞI GÜÇLÜ BİR YANIT OLMALIDIR

Zayıflayan hegemonyasını yeni bir düzeyde tesis etmeye yönelen ve bu amaçla saldırganlığın dozunu arttıran ABD emperyalizmi, son dönemde işi haydutluk boyutuna vardırırmış durumda. Venezuela örneğinde olduğu gibi devlet başkanlarını kaçırıyor, hedef aldığı güçlere dönük doğrudan ya da tetikçileri aracılığıyla suikastlar-saldırımlar düzenliyor, sağa sola tehditler savuruyor, dünyanın farklı coğrafyalarında yıkıcı savaş aygıtını sahaya sürüyor...

İran'ı hedef alan emperyalist-siyonist saldırganlık, bunun en güncel örneklerinden biridir. Yıllardır kimi zaman tonu artan tehditler savurarak, yaptırımlarla yıkıma sürükleyerek, siyonist İsrail ara-

cılığıyla taciz ve saldırılarda bulunarak İran'ı dize getirmeyi esas alan ABD emperyalizmi, gelinen aşamada doğrudan savaşı başlatmış bulunuyor. Savaş aygıtını Körfez ve civarına yığan ABD, İsrail ile birlikte haftalardır İran'ı ve Lübnan'ı bombalıyor, bölge halklarına büyük bir yıkım yaşıyor.

Bir ayı aşkın süredir devam eden savaşta umduğu sonuçları elde edemeyen ABD-İsrail ikilisi, İran'dan "mola" isteyerek bugün için "ateşkes" masasına oturmuş olsa da, İran ve Ortadoğu'yu hedef alan politikalarında esasa ilişkin bir değişiklik söz konusu değildir. Kundakladıkları savaş İran düğümünü çözemediği gibi sürecin ABD ve İsrail payına daha da karmaşık bir hal almasına yol açmakta, bu da "ateşkesi" kırılğan hale getirmektedir.

Öte yandan, emperyalistler arası kızaşan hegemonya mücadelesi dünyanın farklı coğrafyalarında ABD'yi döne döne kendisini hasımlarına dayatmasına yol açmakta, bu da yeni saldırı ve savaşların kapılarını sonuna kadar aralamaktadır.

Kısacası, Ortadoğu'da siyonist İsrail'le birlikte saldırganlığın dozunu arttıran, Ukrayna üzerinden Rusya'ya yönelik yıpratma savaşı yürüten, Latin Amerika'da haydutluğa soyunan, Çin'i ticari ve askeri açıdan çevrelemeye dönük hamleler yapan ABD emperyalizmi, dünyayı yeni ve

kapsamlı bir savaş dönemine sürüklemektedir.

Bu gelişmeler dünyada ve Türkiye'de emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı mücadeleyi büyütmenin ne denli yakıcı olduğunu ortaya koymaktadır. Hegemonya mücadelelerinin yoğunlaştığı bölgelerin orta yerinde duran Türkiye, Temmuz ayında Ankara'da toplanacak olan NATO Zirvesi'ne de ev sahipliği yapacaktır. Türk sermaye devletinin emperyalistlere hizmette sınır tanımadığı ve bu zirvede emperyalist saldırı politikalarının ele alınacağı düşünüldüğünde, bu topraklarda işçi sınıfını ve emekçileri anti-emperyalist mücadeleye kazanmanın, 2026 1 Mayıs'ını ise emperyalist savaşa ve NATO'ya karşı kitlesel ve görkemli bir mücadele gününe çevirmenin önemi daha da artmaktadır.

EMPERYALİST SAVAŞA, KAPİTALİST SÖMÜRÜYE, FAŞİST BASKI VE ZORBALIĞA KARŞI 1 MAYIS'A!

2026 1 Mayıs'ının diğer temel gündemleri ise krizin faturasının yarattığı çok yönlü yıkım ve iktidarın her geçen gün yeni boyutlar kazanan baskı politikaları olacaktır. Bu bağlamda, sonu gelmeyen sosyal-iktisadi saldırılar ile siyasal hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alınmasına karşı işçi ve emekçileri temel talep ve özelemleri etrafında birleştirmek, 1

Mayıs alanlarında güçlü bir şekilde yerlerini almalarını sağlamak günün bir diğer önemli sorumluluğudur.

Gerek iktisadi-sosyal yıkım saldırıları ve yoğunlaşan baskı politikaları, gerekse tırmandırılan emperyalist savaş ve saldırganlık, tümü de emperyalist-kapitalist sistemin yapısal krizlerinin dolaysız sonuçlarıdır. Dolayısıyla 1 Mayıs'ı, toplumsal yaşamda derin etkiler yaratan iktisadi, sosyal ve siyasal sorunlar karşısında işçi ve emekçilerin taleplerini yükselttiği, bununla birlikte baskı, sömürü ve savaşlara kaynaklık eden kapitalist sistemi hedefine koyan bir mücadele günü olarak örgütlemek büyük bir önem taşımaktadır.

İşçiler, emekçiler, devrimci-ilerici güçler ile diğer toplumsal mücadele güçleri yaklaşan 1 Mayıs'ı bu bakışla ele almalı, 2026 1 Mayıs'ını emperyalist savaşa, kapitalist sömürüye, faşist baskı ve zorbalığa karşı görkemli bir mücadele gününe çevirmek için adımlarını hızlandırmalıdır. Gün, sermayenin çok yönlü saldırıları karşısında işçilerin birliğini ve mücadelesini güçlendirmek, emperyalist saldırganlığın hedefinde olan mazlum halklarla dayanışmayı yükseltmek ve 1 Mayıs'ı bu hedefler doğrultusunda birleşik, kitlesel zeminlerde örgütlemek için seferber olma günüdür.

İran'a emperyalist saldırı ve anti-emperyalist mücadele

Beklenen ABD-İsrail saldırısı 28 Şubat'ın sabah saatlerinde gerçekleşti. Sözde müzakereler henüz sürerken, arabulucu konumundaki Umman Dışişleri Bakanı anlaşmanın hiç olmadığı kadar yakın olduğunu ilan ettiği gecenin sabahında, ABD ve İsrail savaş uçakları Tahran'ı, ardından İran'ın diğer büyük kentlerini bombalamaya başladı. Süren müzakerelerin zaman kazanmak ya da dayatmalarını kabul ettirmek için başvurulan bir kirli oyundan ibaret olduğu açığa çıktı.

Saldırıların hemen ardından konuşan İsrail yetkilileri, operasyonun aylardır planlandığını, hatta tarihinin önceden belirlendiğini ve son gelişmelere göre güncellendiğini itiraf ettiler. Ortada ani bir saldırı değil, soğukkanlı biçimde hazırlanmış bir savaş planı vardı. Ardından Trump sahneye çıktı. Kırk yıllık bir bilanço çıkararak İran'ı "büyük tehdit" ilan edip, amaçlarının Amerika ve Avrupa'yı İran tehdidinden kurtarmak olduğunu iddia etti. Emperyal müdahalelerin klasik söylemini yineleyerek, bombaların İran halkına "özgürlük" getireceğini, onları yıllardır kendilerine zulmeden molla rejiminden kurtaracağını savundu. Tarih boyunca yıkım ve işgal üretenlerin özgürlük vaadi, bir kez daha saldırganlığı meşrulaştırmak için dünya kamuoyunun önüne sürüldü.

Hızla yıkıcı bir boyut kazanan saldırının şu ana kadar İran cephesinde yol açtığı sonuçlar ağır. Saldırıda Hamaney dâhil birçok üst düzey İranlı yöneticinin öldürüldüğüne dair iddialar kısa süre sonra İran tarafından doğrulandı. İran ise yalnızca İsrail'e değil, bölgedeki Amerikan donanmasına ve Ortadoğu'ya yayılmış ABD üslerine yönelik misilleme saldırıları başlattı. Verdiği kayıplara rağmen saldırganların işinin çok da kolay olacağını göstermiş oldu. Bölge topyekün bir savaşın eşğine sürüklendi.

Hamaney ve rejimin üst kadrolarının öldürüldüğü haberinin yayılması üzerine İran halkı birçok kentte sokaklara çıktı. Amerikan-İsrail saldırganlığına karşı öfke haykırıldı, intikam yeminleri edildi. Irak'ta on binlerce kişi Amerikan Büyükelçiliği'ne yürümeye çalıştı. Yemen'deki gösteriler çok daha kitleseldi. Dünyanın farklı coğrafyalarında protestolar gerçekleşirken, kapitalist devletler saldırganlık



karşısında kendi çıkarları neyi gerektiriyorsa onu yaptılar. Kimisi saldırganlığın arkasına sıralanarak, kimisi hamasi açıklamalarla durumu idare etmeye çalışarak konumlandı. Nesnel olarak bu saldırının diğer hedefleri olan Rusya ve Çin ise saldırıya sert tepki gösterdi.

Sonuç olarak, Filistin'de işi soykırıma vardiyan, Suriye'den Lübnan'a, Irak'tan Yemen'e uzanan geniş bir coğrafyada büyük acılara ve yıkımlara yol açan ABD-İsrail ortaklığı, şimdi daha tehlikeli bir savaşın kapısını aralamış durumda. Bunun ne kadar süreceği ve nasıl sonuçlanacağı belirsizliğini koruyor. Ancak açık olan şudur: Bu saldırı, ABD emperyalizminin ve onun ayrılmaz bir parçası olan İsrail sionizminin kendi kirli hesap ve planları doğrultusunda giriştiği hamlelerin yeni bir halkasıdır. Amaç, bu politikalara karşı direnen güçlerin bölgedeki hamisi olarak görülen İran rejimini ya yıkmak ya da ağır dayatmalarla boyun eğmeye zorlamaktır. Böylece emperyalist hegemonya mücadelesinin en sert cephelerinden biri olan Ortadoğu'da, Amerikan stratejik çıkarları doğrultusunda kurulmaya çalışılan "yeni düzen" in önündeki engeller kalkacak, tüm Ortadoğu gibi İran da Amerikan emperyalizmi için yeni bir talan alanı haline getirilecektir. Bu da halklar için daha büyük bir yıkım anlamına gelecektir.

Trump kirli hesaplara dayanan saldırganlıklarının İran halkına "özgürlük" ge-

tireceğini iddia etse de, emperyalizmin dünyanın herhangi bir coğrafyasına özgürlük ya da barış getirdiği görülmemiştir. Emperyalist müdahalelerin tarihsel sonucu her zaman aynıdır: Toplumsal yıkım, bitmek bilmeyen kanlı boğazlaşmalar, halkların daha azgın bir sömürü ve baskı düzenine mahkûm edilmesi...

Saldırıya gösterilen tepkilere bakıldığında, bu tarihsel gerçek konusunda sol harekette, ilerici sendikalarda ve emek örgütlerinde genel bir açıklığın bulunduğu görülmektedir. Bu kuşkusuz önemlidir. Ancak bu açıklık iki açıdan kendi başına yeterli değildir.

Birincisi, Filistin'de yaşanan insanlık dışı katliamlara ve onu izleyen dönemde Lübnan ile Suriye'de ortaya çıkan yıkıma rağmen, Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerin geniş kesimlerinin emperyalist saldırganlığa karşı gösterdiği tepki son derece sınırlı kalmıştır. Henüz değerlendirme yapmak için erken olsa da, İran'a yönelik saldırı açısından da durum farklı değildir. Bu tepkisizlikte, emekçi kitleler içinde emperyalizm konusundaki duyarlılık ve bilinç kaybı önemli bir rol oynamaktadır.

Savaş ve yıkım görüntülerinin sıradanlaşması, hatta bunun emperyalist saldırganlığın "kaçınılmaz gücü" olarak algılanması, halen azımsanmayacak genişlikte bir kesimin düşünüş tarzıdır. Dolayısıyla emperyalist saldırganlığa karşı ciddi bir direnç örgütlemek, geniş emekçi kitlelerdeki bu duyarsızlığı ve ataleti aşmaya dönük çok daha yoğun ve sis-

temli bir çabayı zorunlu kılmaktadır.

Ancak, genel olarak ilerici toplumsal muhalefet, özelde ise sol hareket, bu tür gündemler üzerinden emekçi kitlelere yönelik süreklilik taşıyan bir siyasal faaliyet yürütmek yerine, çoğu zaman ortak eylem ve etkinliklere dayalı protestocu tarz kolaycılığına yönelmektedir.

İkincisi ise, bu tabloyu da belirleyen daha derin bir sorundur: Sol hareketin emperyalizm ve emperyalist saldırganlık konusunda hala yaşadığı ideolojik bulanıklık. Özellikle Sovyetler Birliği'nin yıkılmasının ardından ortaya çıkan savrulmalar ve eksen kaymaları, en belirgin biçimde emperyalizm tartışmalarında kendini göstermiştir. Emperyalizm kavramı yerine "küreselleşme" söylemine yönelen birçok çevre, dünya değişirken emperyalizmin de değişmek zorunda kalacağına, emperyalist saldırganlığın sistemin kendi iç dinamiklerinin ürünü olarak dizginlenebileceğine ciddi ciddi bel bağlanmıştır.

Emperyalizmi, kapitalist gelişmenin ulaştığı zorunlu bir tarihsel evre olarak değil de belli dönemlerde ortaya çıkan bir "saldırganlık politikası" ya da tercih olarak ele alan anlayışın izleri bugün de varlığını sürdürmektedir. Bu yaklaşım, emperyalizme karşı mücadeleyi sınıfsal bir zemine oturtmak yerine devletler arası ilişkiler düzlemine indirgemekte, bu da emperyalist güçler arasında "tercih yapma" eğilimlerini beslemektedir. Ya da bugün İran'a yönelik saldırı bağ-

lamında da görüldüğü gibi, mesele “ya emperyalizmden yanasınızdır ya da saldırya uğrayan İran devletinden” türü bir ikileme sıkıştırılabilmekte ve bu çerçeve sol hareketin önemli bir kesimi tarafından savunulabilmektedir.

Oysa bu yaklaşım, emekçi sınıfların bağımsız siyasal tutumunu silikleştirmekten başka bir sonuç doğurmaz. Emperyalist-kapitalist düzene yönelen tepkiyi, sınıfsal bir hatta derinleştirmek yerine sosyal-şoven bir zemine hapseder ve onu son tahlilde düzen içi saflaşmaların parçası haline getirir.

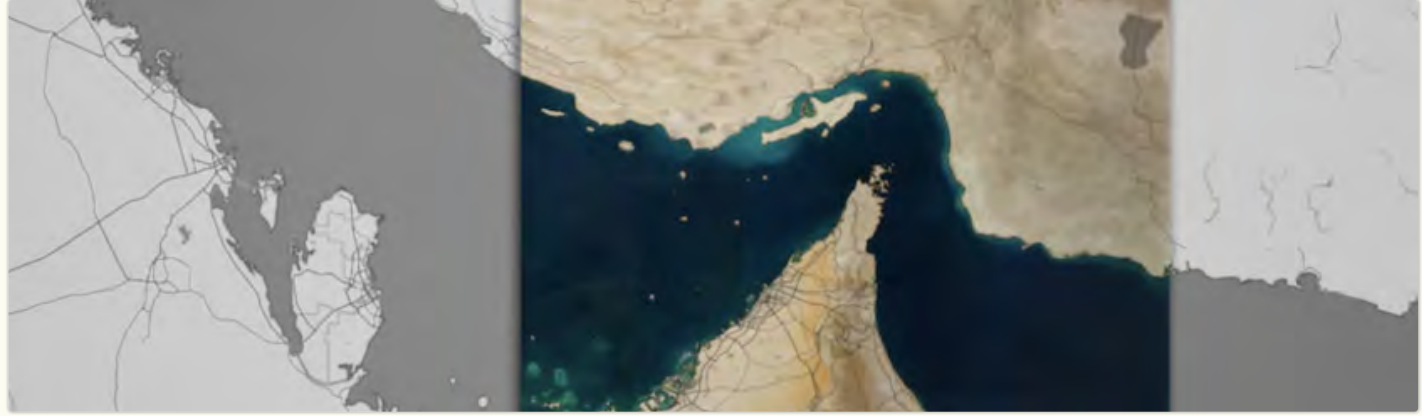
Bugün yeniden hatırlanan Lenin’in emperyalizm çözümlemesi ise son derece açıktır: Emperyalizm yayılcı bir “dış politika” tercihi değil; sermaye birikiminin ulaştığı teknelci yoğunlaşmanın kaçınılmaz bir sonucu, kapitalizmin tarihsel bir aşamasıdır. Asalaklaşan ve çürüyen sermaye düzeni, varlığını sürdürürebilmek için yayılmak, bunun için de yeniden paylaşım savaşlarına girişmek zorundadır. Kısacası bu saldırganlık politik bir tercihten değil, sermaye birikim süreçlerinin kaçınılmaz yayılcı doğasından kaynaklanmaktadır.

Bugün emperyalist saldırganlığa karşı durmak adına bölgedeki mevcut gerici rejimlerin bekleliğine soyunmak da, devrimci bir alternatifin örgütlenmesi görevini geri plana itmek demektir. Oysa gerçek alternatif, tam da emperyalizme karşı mücadele içinde, fakat aynı zamanda ona kaynaklık eden kapitalist düzene karşı bağımsız bir sınıf hattı temelinde inşa edilebilir.

Günün en acil görevi, emperyalist saldırganlık karşısında İran halkı ile eylemli dayanışmayı yükseltmektir. Ancak ABD ve İsrail’in İran’a yönelik saldırganlığı ile başlayan süreç nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, devrimci anti-emperyalist bilinç ve mücadelenin işçi sınıfı ve emekçilere güçlü şekilde mal edilmesi, öncelikli bir görev olmaya devam edecektir.

AKP iktidarının ve sermaye sınıfının emperyalist saldırganlığa sunduğu açık ya da örtülü desteğin son bulması, ülkedeki NATO ve Amerikan üslerinin kapatılması, NATO’dan çıkılması gibi talepler bu mücadelenin somut başlıklarıdır. Ancak, bugünkü sınıf hareketi koşullarında asıl belirleyici olan, emperyalist savaş, talan ve sömürü politikaları ile Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal koşullar arasındaki bağ ortaya koyan bütünlüklü bir mücadele hattının örgütlenmesi görevidir. Bu ise öncelikli olarak sınıf devrimcilerinin omuzlarındadır.

Hürmüz Boğazı krizi ve aranan “çözüm”



ABD ve İsrail’in İran’a yönelik haydutça saldırısı dünya ekonomisinde sarsıntılar yaratmaya devam ediyor. Savaşın doğrudan sonucu olarak İran’ın Hürmüz Boğazı’ndaki gemi trafiğini fiilen durdurması, dünya kapitalist sisteminin en hassas damarlarından birini yeniden tıkadı. Bunun sonucu olarak petrol ve gaz fiyatları hızla yükselirken, küresel ticaret zincirlerinde ciddi aksamalar yaşanıyor.

ABD başkanı Trump’ın “gidin boğazı açın, petrolünüzü alın” şeklindeki açıklamalarının ardından, Londra’nın koordinasyonunda 2 Nisan’da ABD’siz bir toplantı düzenlenerek “çözüm yolları” arandı. Yaklaşık 40 ülkenin katıldığı toplantıda İngiltere, Hürmüz’ün enerji akışı açısından taşıdığı kritik önemi vurguladı. Son 24 saatte yalnızca 25 geminin geçiş yapabileceği ve yaklaşık 2 bin geminin beklemesi, krizin boyutlarını açık biçimde ortaya koyuyor.

“Dünya ekonomisi rehin alındı” söylemiyle sunulan tablo ise gerçekte kimin çıkarlarının savunulduğunu gizlemeye yetmiyor. Rehin alınan şey halkların yaşamı değil, uluslararası tekellerin kâr zinciridir. Dünya petrol ve sıvılaştırılmış doğalgaz ticaretinin yaklaşık beşte birinin bu boğazdan geçtiği düşünülürken, emperyalist merkezlerin asıl kaygısının enerji ve finans tekellerinin çıkarları olduğu açıktır.

Kapitalist sistem, enerji yolları ve ticaret koridorları üzerindeki tahakkümünü “serbest dolaşım” söylemiyle meşrulaştırmaya çalışırken, bunun gerçekte sermayenin serbestliği olduğunu her kriz anında bir kez daha göstermektedir.

Bugün Hürmüz’de yaşanan tıkanma karşısında telaşa kapılanlar, dünyanın dört bir yanında işçi ve emekçilere, yoksul halklara kemer sıkıran, savaş

politikalarını büyüten ve halklara yıkım dayatanlardır. Petrol fiyatlarındaki artış, taşıma maliyetlerinin yükselmesi ve tedarik zincirlerinin bozulması, doğrudan emekçi sınıfların ve ezilen halkların sofrasına zam, yoksulluk ve işsizlik olarak yansımaktadır. Buna karşılık enerji ve silah tekelleri krizden yeni kâr olanakları yaratmaktadır.

Krizin bir diğer boyutu ise emperyalist güçler arasındaki çatlakları görünür kılmasıdır. Londra’daki toplantının ABD olmadan gerçekleştirilmesi, emperyalist blok içindeki gerilimlerin bir göstergesidir. ABD, Körfez’deki askeri varlığını “deniz güvenliği” bahanesiyle yıllardır sürdürürken, bugün müttefiklerine daha fazla yük yıkmaya çalışmaktadır. Avrupa güçleri ise ABD’den görece “bağımsız” hareket alanı arayışındadır. Ancak bu arayışın halkların yararına bir içeriği yoktur, mesele hangi emperyalist merkezin daha etkili olacağıdır.

Toplantıda tankerlerin savaş gemileri eşliğinde geçişinin tartışılması, “diplomatik çözüm” söyleminin nasıl askeri hazırlıkla iç içe geçtiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Emperyalizm için diplomasi çoğu zaman askeri müdahalenin ön aşamasıdır. Macron’un “şiddet gerçekçi değil” açıklaması bile, özünde İran’la kontrollü bir pazarlık arayışıdır. İtalya’nın “insani koridor” önerisi ise bu düzenin ikiyüzlülüğünü bir kez daha gözler önüne sermektedir: Halkları açlığa sürükleyen politikalar sürdürülürken, sonuçları “yardım” adı altında yönetilmeye çalışılmaktadır.

İran’ın Hürmüz Boğazı üzerindeki hamlesi de bu tablo dışında değerlendirilemez. İran molla rejimi, emperyalist kuşatma ve yaptırımlar altında kendi pazarlık gücünü artırmaya çalışmaktadır.

Ancak bu durum İran yönetimine bir “haklılık” kazandırsa da ilerici bir nitelik kazandırmamaktadır. O da bölgesel güç rekabetinde kendi sınıf çıkarları doğrultusunda hareket etmekte ve emekçi halkları bu politikanın arkasına yedeklemektedir. Dolayısıyla ortada “iyi” ve “kötü” tarafların bulunduğu basit bir tablo değil, farklı burjuva güçlerin çıkar çatışması vardır.

Hürmüz krizi, kapitalist dünya ekonomisinin nasıl işlediğini bir kez daha açığa çıkarmaktadır. Küresel sistem, birkaç stratejik geçit, enerji hattı ve tekel üzerinden örgütlenmiş bir sömürü düzenidir. “Küreselleşme” ve “serbest piyasa” söylemleriyle sunulan bu düzen, özünde savaş, zor ve yağma üzerine kuruludur. Bir avuç sermaye grubunun çıkarı tehlikeye girdiğinde dünya ayağa kaldırılırken, milyonlarca insanın yaşadığı yıkım “kaçınılmaz maliyet” olarak görülmemektedir.

Ne Londra’daki toplantılar ne Washington’un tehditleri ne de diğer emperyalist merkezlerin girişimleri halklara bir çözüm sunmaktadır.

Gerçek çözüm, enerji kaynaklarının ve ulaşım yollarının tekellerin denetiminden çıkarılması, savaş politikalarının reddedilmesi ve emperyalist tahakkümün kırılmasıdır. Bunun yolu ise diplomatik manevralardan değil, uluslararası işçi sınıfının örgütlü ve enternasyonal mücadelesinden geçmektedir.

Bugün Hürmüz’de düğümlenen kriz, yarın başka bir bölgede yeniden ortaya çıkacaktır. Çünkü sorun tek tek krizler değil, onları üreten kapitalist sistemin kendisidir. Dünya ekonomisini gerçekten rehin alan, tek tek devletlerin hamlelerinden çok, sermayenin küresel egemenliğidir.

“Kolay zafer” beklentisinden büyük çıkmaza...

ABD’de Donald Trump’ın ikinci kez başkanlık koltuğuna oturtulması, hegemonya savaşında yeni bir dönüm noktasını işaretlemişti. “Faşist, pedofili, nar-sist, küstah, yalancı” vb. sıfatlarla anılan birinin ABD Başkanı yapılması, sistemdeki çürüme ve kokuşmanın teyidi oldu. “Tek geçerli kural”ın kurlsızlık olduğu bir döneme girildiği, haydutluk örneği pratiklerle çok geçmeden dışa vuruldu.

Sorun Trump’ın hastalıklı kişiliği ve yönetim ekibinin de aynı kumaştan olması değil. Onların temsil ettikleri bu sistemin “ahlak”ını anlamak için iki olaya bakmak yeterlidir: İlki, Gazze’de tüm dünyanın gözleri önünde gerçekleştirilen insanlık dışı soykırımdır. İkincisi, patlayan Epstein lağımindan ortalığa saçılanlardır.

Bu iki olay, emperyalist-kapitalist sistemin nasıl bir yere vardığını göstermesi açısından ibret vericidir. İnsanlığa karşı işlenen tüm suçların failleri, bu kokuşmuş sistemin egemenleridir. Küstahlıkta sınır tanımıyorlar, hangi ülkeleri işgal edeceklerini açıklamaktan çekinmiyorlar. Bu tutumlarıyla “hiçbir kural-engel” tanımayacaklarını ilan ediyorlar. Hiçbir ülkenin kendilerine direnemeyeceğini varsayarak saldırıyorlar. İran’a saldırı planı da bu kapsamda hazırlanıp başlatıldı.

“KOLAY ZAFER” BEKLENTİSİNDEN BÜYÜK ÇIKMAZA...

Emperyalist-siyonist çete için İran mutlaka ezilip dağıtılması gereken bir düşmandır. Zira Ortadoğu’da İran ve müttefikleri dışında halihazırda ABD-İsrail saldırganlığına karşı durabilen bir devlet yok. İran bölgede Filistin, Lübnan, Irak, Yemen gibi ülkelerdeki direniş hareketlerini de destekliyor. Emperyalist-siyonist güçler İran’ı ezerek, bölge üzerinde tam egemenlik kurabileceklerini var sayıyorlar. Ortadoğu’nun “iş bitince” namluları yeniden Latin Amerika’ya, diğer bölgelere, sonra da esas hedefleri olan Çin’e odaklanmak için acele ediyorlar. Çünkü zaman aleyhlerine işliyor.

İran’da hedeflenen, kısa sürede çok ağır bir saldırı ile lider kadroların bir kısmını tasfiye etmek ve rejimi yıkmaktır. Hızlı, maliyeti düşük, askerî açıdan kayıp vermeden zafer kazanma hayalleri kuran Trump-Netanyahu çetesi, beklemediği bir direnişle karşılaştı. İlan ettikleri hedeflere ulaşmadıkları gibi, büyük bir çık-



mazla yüz yüze kaldılar.

Gelinen aşamada Amerika’da İran’ı taktik nükleer bombalarla vurma ihtimali bile tartışılıyor. Nasıl bir açmazla yüz yüze kaldıklarını itiraf etmemek için nükleer ateşle oynamaya başlamış bulunuyorlar.

SOYKIRIMCI İSRAİL’İN İŞİ ZOR

İran’a saldırı farklı çevreler tarafından “İsrail savaşı” olarak niteleniyor. ABD’de de “İsrail için savaşmak istemiyoruz” sesleri yükseliyor.

Savaşı en çok isteyen, soykırımcı çetenin başı Netanyahu idi. Bunun için defalarca Trump’la görüştü. İran’ın parçalanması, Tahran’da işbirlikçi bir rejimin başa geçirilmesi, Netanyahu’nun bugünlerde kabusu dönüşen hayaliydi. Böylece Lübnan’daki Hizbullah ve Irak’taki direnişçi grupların üstesinden gelmenin kolay olacağı var sayılıyordu. Nitekim Lübnan’ı işgal etmek için plan hazırlanmış, İsrail savaş makinesi sınıra yığınak yapmaya başlamıştı. Bu hedeflere ulaşıldıktan sonra Yemen’e saldırmak daha kolay olacaktı.

İsrail rejiminin bu hevesinin de kursağında kaldığı görülüyor. Zira ortadan kaldırıldığı iddia edilen Hizbullah, 15 aydır devam eden İsrail saldırganlığına karşılık vermeye başladı. Coğrafi yakınlığın da sağladığı imkanlarla soykırımcılara etkili darbeler vuran Hizbullah, Lübnan

topraklarını işgal etmek için saldıran İsrail askerlerine gereken cevabı veriyor. İran’la koordineli saldırılar gerçekleştiriyor.

Sıkışan soykırımcı çete Güney Lübnan’daki köy ve kasabalar ile başkent Beyrut’un Dahiye bölgesi ve kenar mahallelerini vahşice bombalıyor. İsrail, her zaman yaptığı gibi askeri alandaki aczini sivil halkı katlederek telafi etmeye çalışıyor.

EMPERYALİST-SİYONİST SALDIRGANLAR “DOKUNULMAZ” DEĞİL!

İran’ın emperyalist-siyonist saldırganlara verdiği karşılık ne Washington’da ne de Tel Aviv’de bekleniyordu. Zira İran’ın halen dünyanın en güçlü, en barbar, en yıkıcı emperyalist gücü olan ABD’nin üslerini, radarlarını, askerlerini, uçak gemilerini, savaş uçaklarını vurabilecek kadar cüretli bir karşılık verebileceğini hesaba katmamışlardı. ABD-İsrail askeri bütçelerinin toplamı 1 trilyon dolara yaklaşırken, sadece 9 milyar dolar askeri bütçesi olan İran’ın teslim olacağına kesin gözüyle bakıyorlardı.

Ancak İran’ın verdiği karşılık ABD ve İsrail savaş aygıtlarına kayda değer darbeler vurdu. Milyarlarca dolarla inşa edilen birçok ABD radar istasyonu imha edildi. Askeri üsleri vuran İran, otellere

sığınan Amerikan askerlerini bile hedef alıyor. Dünyanın emperyalist jandarmasının “dokunulmazlık” imajı gelinen yerde büyük bir darbe almış durumda.

İsrail her tarafa yıkım ve ölüm saçarken, bedel ödemekten kaçınıbiliyordu. “Dokunulmazlık” zırhı 7 Ekim operasyonu ile delindi, 12 gün savaşında ise önemli bir darbe aldı. ABD-İsrail koalisyonu darbe aldıça daha da vahşileşiyor. Ancak bunlar savaşın gidişatını değiştirmiyor. İran ile Hizbullah’ın isabetli vuruşları devam ediyor.

YERLE BİR OLAN MEŞRUIYET...

ABD-İsrail savaş koalisyonu meşruluğunu Gazze soykırımıyla yitirmişti. Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin savaş suçlusunu Netanyahu hakkında yakalama kararı var. Onun hamisi Trump ise Gazze soykırımının sponsoru ve Epstein lağıminın ön plandaki figürü. Ülkelere savaş açıyor, devlet başkanlarını korsanca saldırıyla kaçırıyor, ilhak etmek istediği ülkelerin listesini yayınlıyor.

Bu ikili ve temsil ettikleri devletler, uluslararası yasaları ayaklar altına alıyor, BM kararlarını tanımıyorlar. Bu pervasızlık, ABD-İsrail saldırganlığına destek veren müttefiklerini de rahatsız ediyor. Savaşın gidişatının dünyayı etkilemeye başlaması, yayılma riskinin artması, özellikle petrol fiyatlarındaki yükseliş ve bunun yansımaları İran’ın düşmanlarının

bile huzurunu kaçırmaya başladı. Bunlarla birlikte nükleer silahların kullanımının tartışılması, kaygıları artırıyor, ABD-İsrail koalisyonunun zaten kırıntı düzeydeki meşruiyetini ortadan kaldırıyor.

AMERİKANCI ARAP MONARŞİLERİNİN SEFALETİ

Körfezdeki monarşi rejimlerinin kral ve emirleri, İran'a saldırıyı el ovuşturarak karşıladılar. İran rejimi çöker, Hizbullah yok edilir, Filistin davası gömülürse rahat nefes alacaklar, emperyalist-siyonist cepheye hizmetin gereklerini yerine getirebileceklerdi.

Bu işbirlikçi gerici rejimler hem ABD'nin emperyalist savaşlarını finanse ediyor hem "tarafsız" olduklarını söylüyorlardı. Elbette İran yönetimi sergilenen riyakarlığın farkındaydı. Bu ülkelere yayılmış ABD üslerini vuran İran, Körfez şeyhlerinin petro-dolarlarla kurdukları sahte cennetlerinin büyüsunü bozdu.

ABD savaş makinesinin himayesinde olduklarını var sayarak, birçok ülkenin parçalanmasında suç ortaklığı yapan bu işbirlikçiler halkların kıyımına uğratılmasını finanse ettiler.

Emperyalist-siyonist savaş koalisyonunun tüm suçlarına ortak olan bu kral-emir takımı şimdi diken üstündeler. Zira trilyonlarca dolar akıttıkları ABD onları korumadığı gibi, bir de İsrail için İran'a savaş ilan etmelerini dayatıyor.



Bunca uşaklığa rağmen ABD'den gördükleri muamele nasıl sefil bir duruma düştiklerini gözler önüne seriyor.

KAPİTALİST PİYASALARDA TEDİRGİNLİK

Emperyalist-siyonist saldırganları uyaran İran, kırmızı çizgilerinin aşılması durumunda Hürmüz Boğazı'nı kapatacağını ilan etmişti. İran blöf yapmadığını, "varlık yokluk" savaşının dayatıldığı koşullarda elindeki bütün "kartları" kullanacağını dünyaya gösterdi.

Hürmüz Boğazı'nı ABD ve işbirlikçilerine kapatan İran, "petrolün varil fiyatının 200 dolara çıkmasını göze alıyorsanız saldırılara devam edin" diyerek meydan okudu. Şimdiden 100 doların üzerine

çıkan fiyatların daha da yükselmesinin kapitalist piyasalarda krizi tetikleyeceği tartışılıyor. Bu da, ABD-İsrail saldırganlığının sadece İran halklarına değil, dünya halklarına da ciddi zararlar vereceği anlamına geliyor.

İRAN'IN KOŞULLARI

İran bu varlık yokluk savaşına girmekten kaçınmak için birçok kez tavizler verdi. Emperyalist-siyonist çetenin bazı saldırganlarını sineye çekti. Ancak savaş dayatılınca, etkili bir karşılık vermek için hazırlıklı olduğunu gösterdi. Savaşla geçen her gün yeni yıkımlar anlamına geldiği için doğal olarak savaşın uzamasını istemiyor. Ancak teslimiyeti kabul etmeyeceğini de kararlı bir tutumla ortaya

koymuş bulunuyor.

İran yönetimi, bazı ülkelerin arabuluculuk girişimlerinin "savaş ateşini yakanları" hedef alması gerektiğini, ileri sürdükleri talepler kabul edilmediği koşullarda savaşa son vermeyeceklerini açıkladı.

İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan, ateşkese dair açıklamasında şunları söyledi: "Savaşı sona erdirmenin tek yolu, İran'ın meşru haklarının tanınması, tazminat ödenmesi ve yeniden saldırıma konusunda sağlam bir uluslararası güvence verilmesidir."

SAVAŞ KARŞITI KİTLESEL MÜCADELE!

Tüm emperyalist-gerici savaşların faturasını halkların emekçi kesimleri ödüyor. Gazze soykırımının devamı olan şimdiki savaşta İran ve Lübnan halklarının ödediği bedeller her geçen gün ağırlaşıyor. Savaşın yayılması bölge halklarının yanı sıra tüm dünyada da işçi ve emekçilerin sorunlarını daha da derinleştirecek.

Giderek daha da ağırlaşacak olan yıkımı önlemenin yolu, emperyalist savaş karşıtı kitlesel ve enternasyonal bir hareketin geliştirilmesinden geçiyor. Tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de işçi sınıfının örgütlü bir güç olarak sahneye çıkmasının, emperyalizme, siyonizme, saldırganlık ve savaşlara karşı sesini gür bir şekilde yükseltmesinin tam zamanıdır.

Kanlı ellerinizi İran ve Ortadoğu'dan çekin!

Emperyalist savaş makinesinin halklara ölüm kusan namluları bir kez daha İran'a çevrildi. Aylardır İran'a saldırı hazırlığı yapan ABD emperyalizmi ve soykırımcı siyonist İsrail, başlattıkları savaşa kirli gerekçeler üretiyorlar. İran'ın nükleer silah geliştirdiğini ve bunun bölge ile dünya için tehdit olduğunu iddia ediyorlar. Bu nedenle İran'ın nükleer programının durdurulması gerektiğini söylüyorlar. Ayrıca İran'ın uzun menzilli füzelerinin ABD ve müttefiklerini tehdit ettiğini öne sürüyorlar. Ülkedeki insan hakları ihlallerini gerekçe göstererek rejimin değişmesi gerektiğini dile getiriyorlar. İran halkını özgürleştirecekleri yalanını tekrarlıyorlar. Bu yalanlar eşliğinde İran bombalanıyor.

Oysa Ortadoğu ve dünya halkları için en büyük tehdit, başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerdir. Ortadoğu halklarının bağına bir hançer olarak saplanan soykırımcı siyonist İsrail devletidir. İnsanlığı defalarca yok edecek nükleer ve kimyasal silahlar onların elindedir. Dünyayı nükleer cephaneliğe çeviren de onlardır. Dünyanın dört bir yanında de-

mokratik hak ve özgürlükleri boğan yine onlardır. Zorba ve faşist rejimlerin arkasında da ABD başta olmak üzere emperyalistler vardır. Kendileri de zorbalığın ve vahşetin temsilcisidir. İşledikleri tarihsel ve güncel suçlar bunun kanıtıdır.

ABD emperyalizmi ve Ortadoğu'daki koç başı İsrail, on yıllardır bölge halklarının kanını akıtmaktadır. İran'a karşı başlatılan savaş bunun yeni bir örneğidir. İran'a karşı başlayan savaş, Ortadoğu halklarını bölgesel bir savaşın ateşi içine atma potansiyeli taşıyor. Zira İran şahsında hedef alınan tüm Ortadoğu halklarıdır. Yanı sıra ABD ve İsrail, İran emekçilerinin molla rejimine karşı yürüttükleri hak ve özgürlük mücadelesini de kendi kanlı ve kirli emellerine alet etmektedirler. İran halkının başına bomba yağdırıyorlar, ardından da "İran halkını zalim mollalar rejiminden özgürleştiriyoruz" yalanını tekrarlayıp duruyorlar. Bu tiksinti yaratan yalan, dünya halklarıyla alay etmektir.

Zira tarih ve güncel deneyimler göstermiştir ki emperyalistler halkları kurtarmak için değil, boyunduruk altına

almak için savaşır. ABD başta olmak üzere emperyalist-kapitalist devletler özgürlük değil egemenlik peşinde koşarlar. Afganistan, Irak, Libya ve Suriye bunun açık örnekleridir. "Halkları özgürleştirme" söyleminin ne anlama geldiği, enkaz haline getirilen, kanlı boğazlaşmalar içinde tüketilen ve istikrarsızlık girdabında boğulan ülkeler nezdinde yeterince açıktır. Halkların gerçek özgürlüğü emperyalizme ve onun işbirlikçilerine karşı mücadele ile kazanılır.

İran işçi sınıfının, emekçilerin, ezilen ulusların ve kadınların baskıya, gerici molla rejimine, sömürüye, işsizliğe ve yoksulluğa karşı mücadelesi meşru ve haklıdır. Fakat bu, emperyalistler tarafından kirletilmek ve kanlı çıkarlarına alet edilmek istenmektedir. İran emekçilerinin çektiği acılar, emperyalistlerin umurunda değil. Onlar, Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak için İran halkının başına bombalar yağdırmaktadırlar. ABD emperyalizminin güdümünde ve yönlendirmesinde hareket eden gerici oğul Şah gibi uşak muhalefet ise bunun savunuculuğunu yapmaktadır. Bunlar,

aylardır emperyalist saldırı için çağrılar yapmakta, şimdi ise İran'a yağdırılan bombaları kutlamaktadırlar. Amaçları İran'da Amerikancı bir rejim kurmak olan bu güçler, ABD emperyalizmi ve İsrail Siyonizminin onursuz tetikçileridir.

İran'a yönelik emperyalist saldırı, başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere tüm bölge halklarını yıkıma sürüklemektedir. Bu savaş daha fazla acı, yoksulluk ve ölüm demektir. Bunu durdurmanın yolu, işçi sınıfı ve emekçilerin, emperyalist saldırganlık ve savaşa karşı mücadeleyi yükseltmektir. Emperyalist barbarların ve onların suç ortaklarının planlarını bozmak, işçi ve emekçilerin ayağa kalkmasıyla mümkündür.

BİR-KAR, İran'a yönelik sürdürülen emperyalist savaş lanetliyor ve tüm işçi ve emekçileri emperyalizme karşı mücadeleyi yükseltmeye çağırıyor.

Kahrolsun emperyalist savaş!

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşiniz!

İran savaşı ve gösterdikleri

A. Engin Yılmaz

28 Şubat 2026'da ABD ve İsrail'in İran'a karşı başlattığı savaş, ikinci ayına evrilmiş durumda. ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki güncel politikaları ve İran'a karşı yürüttüğü savaş, on yıllardır bölgede izlediği çizginin devamıdır. Başlangıcı ise İran'daki Şah rejiminin yıkılışına kadar uzanmaktadır. Şah rejiminin yıkılmasıyla ABD, İran'ın petrol kaynakları üzerindeki egemenliği ile birlikte güçlü bir bölgesel dayanağını yitirmişti. Bu nedenle ABD, İran'daki rejimi devirerek zenginliklerini yeniden kontrol altına almayı ve hegemonik konumunu güçlendirmeyi temel hedeflerinden biri olarak saptamıştır. İran'a boyun eğdirilmesi durumunda, küresel hegemonya çerçevesinde önemli avantajlar elde edecektir.

Savaşın nasıl bir seyir izleyeceği bilinmemekle birlikte, İran'ın ağır darbeler almasına rağmen gelinen aşamada ABD ve siyonistler büyük bir politik ve moral darbe almıştır. Trump'ın "Pers medeniyetini yok etme" ve İran'ı "taş devrine döndürme" yönündeki tehditleri sonuç vermeyince, müzakerelere mecbur kalmıştır. Savaş, kısa sürede "hızlı zafer" beklentilerinin ötesine geçerek daha karmaşık bir sürece evrilmiştir. Savaşın ikinci ayında ortaya çıkan tablo, yalnızca askeri dengeleri değil, siyasal ve ekonomik güç ilişkilerini de derinden etkilemiştir. ABD'nin müzakereye zorlanması, bu iç içe geçmiş bir dizi olgunun sonucudur.

Savaş gelinen yerde bir dizi temel olgusal gerçeği ortaya koymuştur:

1- ABD'nin küresel hegemonik konumunun zayıflamasına ve bu zayıflamanın militarist çıkışlarla telafi edilmeye çalışılmasına rağmen, İran savaşı beklenenin tersi bir sonuç üretmiştir. İran savaşı, ABD'nin artık dünyaya tek başına nizam verme kapasitesini yitirdiğini, hegemonyasının geri dönülmez şekilde çözüldüğünü yeni bir düzeyde tescillemiştir. Savaş ABD'nin gücünü kanıtlamak için başlatılmış ancak zayıflığını açığa çıkaran bir olguya dönüşmüştür. ABD'nin askeri kapasitesi ve saldırı gücü tartışmasız olsa da siyasal planda aynı ölçüde belirleyici olamadığı görülmüştür. ABD müttefiklerini bir blok halinde harekete geçirememiştir. Bu durum, hegemon gücün yalnızca askeri değil, politik liderlik kapasitesinde de ciddi bir aşınma yaşadığını göstermektedir. Hegemonya, yalnızca



zor kullanma yeteneği değil, aynı zamanda rıza üretme kapasitesidir. İran savaşı bu alandaki zayıflığını ortaya koymuştur.

2- Savaşın bölgesel sınırları çok kısa sürede aşılmış, küresel düzeyde etkiler yaratmıştır. Enerji piyasalarındaki dalgalanmalar, ticaret yollarındaki riskler ve finansal piyasalardaki belirsizlikler, savaşın dünya ekonomisi üzerindeki doğrudan etkilerini ortaya koymaktadır. Hürmüz Boğazı gibi stratejik geçiş noktalarının savaşın merkezine yerleşmesi, bu çatışmanın yalnızca askeri değil, aynı zamanda kapitalist sistemin işleyişi açısından da kritik olduğunu göstermektedir. İran'ın bölgedeki ABD üslerine ve müttefiklerine yönelik saldırılar gerçekleştirmesi, çatışmayı çok cepheli ve kontrolü zor bir hale getirmiştir. Bu yayılma eğilimi savaşın maliyetini artırırken, belirsizlikleri de derinleştirmiştir.

3- Savaşın küresel ekonomik etkileri son derece hızlı ve derin olmuştur. Enerji fiyatlarında ani yükselişler yaşanmış, petrolün varili kısa sürede 100 doların üzerine çıkmış, küresel piyasalarda ciddi dalgalanmalar görülmüştür. Hürmüz Boğazı'ndaki kesintiler ve enerji altyapılarına yönelik saldırılar, dünya ekonomisi üzerinde doğrudan bir baskı yaratmıştır. Uluslararası enerji ajanslarının bu durumu "tarihteki en büyük enerji güvenliği krizlerinden biri" olarak tanımlaması, savaşın küresel ekonomik sistemi doğrudan sarsan sonuçlar ürettiğini ortaya koymaktadır.

4- Savaş, hem bölgesel hem de küresel güç ilişkilerinde yeni bir sürecin kapısını aralamıştır. Emperyalist sistemde güç dengeleri hiçbir zaman değişmez değildir. Her büyük kriz ve savaş, bu dengelerin yeniden kurulmasına yol açar.

İran savaşı da bu açıdan yeni dengelerin kurulmasının bir aracı olmuştur. Mevcut ittifakların esnemesi, bazı güçlerin temkinli tutum alması ve doğrudan çatışmaya girmemesi, yeni bir jeopolitiğin işaretlerini vermektedir. Emperyalist sistemdeki güç dengelerinin yeniden şekillendiğini göstermektedir.

5- Trump yönetimi, ABD ve İsrail'in yıkıcı askeri gücünün İran rejimini hızla devireceğini varsaymıştır. Ancak bu beklenti gerçekleşmemiştir. İkinci ayına giren savaşın sonunda, ABD-İsrail ittifakının askeri yıkım gücüne rağmen, bunlar İran rejiminin teslim olmasını veya çökmesini sağlamaya yetmemiştir. İran'ın kısa sürede iç erozyona uğraması beklenirken, tam tersine İran halkı rejim etrafında kenetlenmiştir.

6- Emperyalist blok içindeki çatlaklar derinleşmiştir. ABD'nin jeopolitik öncelikleri ile müttefiklerinin ekonomik çıkarları arasındaki uyumsuzluk belirginleşmiştir. Savaşın maliyeti arttıkça ilişkiler ciddi bir krize dönüşmektedir. Trump'ın Hürmüz Boğazı'nı açmak için yaptığı koalasyon çağrılarının karşılıksız bırakılması Atlantik ittifakını sarsmıştır. Bu müttefikler, kendi enerji güvenliklerini ABD'nin jeopolitik kumarına feda etmek istemeyerek, daha özerk bir politika izleme arayışını hızlandırmışlardır. ABD'nin emperyalist çıkarları, artık müttefiklerinin ekonomik bekasını "tehdit" eder noktaya gelmiştir. Aynı zamanda ABD'nin küresel ticaretin güvenliğini sağlama kapasitesinden uzak olduğu görülmüştür. Bu aciziyet, Çin ve Rusya gibi rakipler nezdinde ABD'nin caydırıcılığının erimesinin hızlandığı anlamına gelen bir "kağıttan kaplan" sendromu olarak değerlendirilmektedir.

7- Amerikan iç siyaseti de bu savaşın yarattığı baskı altında sarsılmaktadır. Nüfusun yüzde 54'ünün savaşa karşı çıkması ve MAGA hareketi içindeki Tucker Carlson, Marjorie Taylor Greene ve Joe Rogan gibi sağcı milliyetçi figürlerin savaşa açıkça bayrak açması, Amerikan egemen sınıfının geleneksel savaş aygıtına karşı sağdan yükselen bir tepkiyi tetiklemiştir. Joe Kent gibi kritik isimlerin "İsrail lobisinin baskısıyla savaşa giriyoruz" diyerek istifa etmesi, devlet aygıtının en üst kademelerinde bile ciddi çelişkilerin yaşandığının kanıtıdır. ABD iç siyasetinde artan savaş karşıtlığı ve egemen sınıf içindeki görüş ayrılıkları, savaşın sürdürülebilirliğini zora sokmuştur.

8- Savaşın gerekçeleri ile gerçek nedenleri arasındaki çelişki açığa çıkmıştır. Savaş "önleyici saldırı" ya da "güvenlik" gerekçeleriyle açıklanmış ancak somut bir tehdit kanıt ortaya konulamamıştır. Bu durum, emperyalist müdahalelerin ideolojik meşruiyet üretme mekanizmalarının giderek daha fazla sorgulandığını göstermektedir. Bu savaşın, emperyalist güçlerin Ortadoğu üzerindeki hakimiyet mücadelesinin, enerji kaynakları ve jeostratejik konum üzerindeki rekabetin somut bir ifadesi olduğu emekçiler tarafından da daha açık görülür olmuştur.

İran'ın hedef alınması, bölgesel dengelerin yeniden şekillendirilmesi ve emperyalist çıkarların güvence altına alınması amacını taşımaktadır. Sorun yalnızca Ortadoğu'nun yeniden şekillendirilmesi değil, aynı zamanda küresel güç dengelerinin yeniden kurulmasıyla ilgilidir. Dolayısıyla savaşın seyri, önümüzdeki dönemin nasıl şekilleneceği üzerinde etkili olacaktır.

İran savaşı, emperyalist planlar ve Kürtler

İran savaşı bağlamında Kürt hareketlerinin rolü, son haftalarda uluslararası ve bölgesel gündemin önemli tartışma konularından biri haline geldi. ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarından bir hafta önce İran Kürdistanı kökenli altı örgüt-parti bir araya gelerek "İran Kürdistanı Siyasi Güçler Koalisyonu" adlı bir platform kurduklarını duyurdu. Koalisyonun amacı, İran'daki mevcut rejime karşı siyasi ve örgütsel mücadeleyi koordine etmek olarak açıklandı. Ancak bu girişim, zamanlaması nedeniyle kısa sürede bölgesel savaş tartışmalarının parçası haline geldi. ABD ve İsrail'in İran'a yönelik tehditleri artırdığı ve ardından fiili saldırıyı başlattıkları bir dönemde ortaya çıkan bu ittifak, emperyalist-siyonist hesapların bir parçası olarak yorumlandı.

Uluslararası basında yer alan haberlerde, ABD'nin İran'a karşı yürütülebileceği olası bir kara harekati durumunda İranlı Kürt güçlerini kullanabileceği yönünde iddialar ortaya atıldı. ABD'li yetkililerin Irak Kürdistanı'ndaki bazı Kürt liderlerle temas kurduğu ve İran içindeki olası operasyon senaryolarının konuşulduğu belirtildi. Bazı haberlerde de, İsrail'in de uzun süredir Irak Kürdistanı'nda bulunan İranlı Kürt gruplarla ilişki halinde olduğu ileri sürüldü. Trump'ın, Kürt güçlerinin Irak'ın kuzeyinden İran'a geçmesinin "harika olacağını" söylemesi, bu tartışmaların daha da büyümesine neden oldu. Trump'ın Kürtler hakkında kullandığı "çok kullanışlılar" ifadesi ise Kürt hareketleri içinde tepkilere yol açtı.

Bu iddialar karşısında İranlı Kürt örgütlerinin bazı temsilcileri ABD veya İsrail ile temasların tamamen reddedilemeyeceğini belirtmekte fakat ortada somut bir askeri operasyon planının bulunmadığını vurgulamaktadır. Bazı Kürt yetkilileri de, ABD'nin İran'a karşı bir kara harekati başlatması halinde belirli koşullar altında böyle bir sürece dahil olabileceğini ifade etmekte, ancak Kürt güçlerinin savaşın öncü askeri gücü haline getirilmesinin kabul edilemez olduğunu dile getirmektedir.

Tarihsel ve güncel acı deneyimler, bu çerçevede emperyalistlere duyulan "güvensizlik", bölgesel dengeler ve İran Kürtlerinin karşı karşıya kalabileceği riskler, bu yaklaşımlara yön vermektedir.

Tarihsel ve güncel dersler



Kürt hareketlerinin "temkinli" denilebilecek tutumlarının gerisinde yalnızca güncel politik hesaplar değil, tarihsel deneyimlerin acı dersleri de bulunmaktadır. Irak Cumhurbaşkanı Abdullahî Reşid'in eşi Şanaz İbrahim Ahmed'in 5 Mart 2026'da yaptığı ve "Kürtleri yalnız bırakın. Biz kiralık silah değiliz" başlıklı açıklama, bu deneyimlere dikkat çekmektedir. Açıklamada Kürtlerin geçmişte defalarca bölgesel ve küresel güçlerin hesaplarında kullanıldığı, ancak çıkarlar değiştiğinde yalnız bırakıldığı hatırlanmaktadır. 1991 Körfez Savaşı sonrasında Irak'ta yaşananlar acı bir örnek olarak gösterilmektedir. Saddam Hüseyin rejimine karşı ayaklanmaya teşvik edilen Kürtlerin, emperyalist koalisyon güçlerinin öncelikleri değiştiğinde kaderleriyle baş başa bırakıldığı ve bunun Kürtler için büyük bir insani felakete yol açtığı vurgulanmaktadır. Bu deneyim, Kürt siyasal hafızasında emperyalist vaatlerin güvenilmez olduğunu ve kolayca boşa çıkarılabileceğini gösteren önemli bir ders olarak yer etmiş gibi görünür.

Açıklamada daha yakın döneme de değinilmekte ve Kuzeydoğu Suriye'de Kürtlerin IŞİD'e karşı savaşın ön saflarında yer almalarına rağmen verilen sözlerin tutulmadığı ifade edilmektedir. "Deneyimler ortada. Boş vaatler ortada.

Kürtler çoğu zaman yalnızca güçlerine veya fedakarlıklarına ihtiyaç duyulduğunda hatırlanıyor" denilerek, bu durum eleştirilmektedir. Kürtlerin artık bölgesel hesaplaşmalarda bir piyon olarak görülme kabul etmeyeceği vurgulanmakta ve "Kürtleri yalnız bırakın. Biz kiralık silah değiliz." denilmektedir.

Öte yandan Kürdistan Bölgesel Yönetimi, ABD ve İsrail'in İran'a karşı Kürt grupları silahlandırdığı ya da Iraklı Kürtlerin İran'a operasyon başlattığı yönündeki iddiaları reddetti. Kürdistan Bölgesi'nin İran'a karşı askeri operasyonların merkezi haline gelmeyeceğini ve kendi topraklarının komşu ülkelere yönelik saldırılar için kullanılmasına izin verilmeyeceğini açıkladı. Bu haberlerin "tamamen asılsız" olduğu ve "tek bir Iraklı Kürdün bile sınırı geçmediği" ifade edildi. PJAK'tan bir yetkili de İran'a karşı yeni bir operasyon başlatıldığı yönündeki haberleri yalanladı.

Benzer bir deneyim daha yeni Suriye'de yaşanmıştır. ABD öncülüğündeki emperyalist koalisyonun en önemli "müttefiki" olan Rojava Kürt güçleri, emperyalistlerin ihanetiyle yüz yüze kalmıştır. Bu nedenle Suriyeli Kürt temsilciler İranlı Kürtlere uyarılarda bulunarak, ABD ile kurulacak askeri iş birliğinin ciddi riskler barındırdığını dile getiriyorlar. Kendi

deneyimlerini "ibret alınması" gereken "acı bir ders" olarak tanımlıyorlar. İranlı Kürtlerin benzer akıbetle karşı karşıya kalmaması için uyarıyorlar. Tüm bunlara rağmen bazı kaynaklar, İranlı Kürt liderlerin ABD'den bazı güvenceler talep ettiğini, ancak içeriği hakkında ayrıntı vermediklerini bildiriyor.

İran içindeki bazı Kürt örgütleri de benzer kaygıları dile getirmektedir. İran Komünist Partisi'nin Kürdistan örgütü Komala, Kürdistan'ın ABD ve İsrail ile İran arasındaki savaşın merkezi haline dönüşmesinin Kürt halkı açısından büyük bir felaket olacağı uyarısında bulunmaktadır. Komala'ya göre Kürt silahlı güçlerinin emperyalist planların bir parçası haline getirilmesi, Kürdistan şehirlerinin doğrudan savaş alanına dönüşmesi anlamına gelmektedir. Bu durumda en büyük bedeli bölgenin emekçi halkları ödeyecektir.

Komala, yayımlanan raporlara dayanarak, ABD ve İsrail'in bazı Kürt partilerinin silahlı güçlerini İran'a karşı kara kuvveti olarak kullanmayı planladığını öne sürmektedir. Bu güçlerin Kürdistan Bölgesi'nden İran'ın Kürt bölgelerine girerek bazı yerleri kontrol altına almasını içeren bir plan yapıldığını, bu planın İsrail ve MOSSAD tarafından gündeme getirildiğini, daha sonra CIA'nın da sürece dahil

olduğunu belirtmektedir. Bazı raporların ABD temsilcileri ile Kürdistan partilerinden oluşan bir koalisyon arasında temaslar yapıldığını aktardığını ifade etmektedir. Söz konusu güçlerin, ABD ve İsrail'in hedefleri doğrultusunda kara kuvveti olarak kullanılmasının planlandığını iddia etmektedir.

Komala, böyle bir politikanın Kürdistan halkı için çok tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini belirterek tarihsel deneyimlere ve "geçmiş acı sonuçlara" dikkat çekmektedir. Kürtlerin Irak ve Suriye'de yaşadığı hayal kırıklıkları hatırlatılarak, "ABD ve İsrail'in ittifaklarında yer almıyorduz" denilmektedir.

EMPERYALİST PLANLARA KARŞI HALKLARIN BAĞIMSIZ DEVRİMCİ MÜCADELESİ!

Kürt hareketlerinin ABD ve İsrail ile olan ilişkisi, derin bir "tarihsel güvensizlik" ile "reel politik zorunluluklar" arasındaki sıkışmışlığı ifade ediyor. Kürt hareketlerinin "kiralık silah değiliz" tutumları ve geçmişteki ihanetlere yaptıkları vurgular, emperyalistlerin oyunlarına gelmeme çabasını gösteriyor. Ancak bu açıklamalara rağmen, Kürt hareketlerinin önemli bir bölümünün ABD-İsrail karşısında yapısal bir zaafiyet içinde oldukları da görülüyor. İdeolojik, politik ve sınıfsal kimlikleri, bu zaafiyetin temel nedenidir.

Bölgedeki Kürt hareketleri ideolojik-sınıfsal kimlikleri sonucu, ABD gibi emperyalist güçleri "dengeleyici unsur" veya "koruma kalkanı" olarak görmektedirler. Duydukları güvensizliğe rağmen



emperyalistlerden "güvence" talep etmeleri, onlardan gelecek askeri ve siyasi desteği, ayakta kalmak ve kazanımlarını korumak için bir araç olarak kullanma isteğini gösteriyor. Kürt siyasetleri bu tutumlarını "mecburiyet ilişkisi" olarak tanımlıyorlar. Bir yandan piyon olmayacağız açıklamaları yaparken, diğer yandan da beklenti içinde olmayı sürdürüyorlar.

Bugün Kürt hareketleri, ağır bedelle-re mal olan tarihsel deneyimlerinin acı derslerinden sonuçlar çıkarmak sorumluluğuyla karşı karşıyadırlar. Bölgedeki gelişmeler ve güç dengeleri, Kürt hareketlerinin bağımsız duruşunun önemini

daha da artırmış bulunmaktadır. Türkiye, İran ve Irak'taki Kürt hareketleri arasında farklı düzeylerde ilişkiler vardır ve bölgede çıkacak büyük bir savaş, bu ülkelerin hepsinde ciddi siyasi sonuçlar yaratabilecektir. Kürt güçlerinin emperyalist planların bir parçası haline gelmesi, Kürt halkı açısından ağır sonuçlar doğuracaktır.

Emperyalist güçler yıllardır bölgedeki etnik, mezhepsel ve siyasal çelişkileri kendi stratejik çıkarları doğrultusunda kullanmaya çalışmaktadır. Bu politikanın en fazla hedef aldığı kesim ise Kürt halkı olmuştur. Emperyalist güçler çoğu zaman Kürtlerin haklı taleplerini destekliyor gö-

rüntüsü vermiş ancak jeopolitik dengeler değiştiğinde Kürtleri yalnız bırakmakta tereddüt etmemiştir. Çünkü emperyalistler mazlum halkların özgürlük ve demokrasi talepleriyle değil, bölgedeki enerji kaynakları ve jeopolitik çıkarlarıyla ilgilenmektedir. Dolayısıyla Kürt halkının ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesinin emperyalist güçlerin projelerine bağlanması ve buna alet olunması, Kürt halkının meşru davasını lekeleyecektir.

Tarihsel deneyimlerden çıkarılacak en önemli ders, Kürt halkının ve bölgedeki diğer ezilen halkların kaderinin, emperyalist güçlerin planlarına değil kendi öz güçlerine ve bölge halklarının kader birliğine dayanması gerektiğidir. Bölgedeki halkların gerçek özgürlüğü ancak halkların devrimci birlikteliğine dayanan anti-emperyalist bir mücadele ile mümkün olabilir. Ortadoğu'nun geleceği, emperyalist güçlerin ve işbirlikçilerin kirli ve kanlı planlarıyla değil bölgenin işçi sınıfı ve emekçi halklarının ortak mücadelesiyle kazanılabilir.

"... Belirsizliklerle dolu bu istikrarsızlık ortamında Kürt halkı kendi gücüne dayandığı ve bölge halklarıyla devrimci kader birliği çizgisinden kopmadığı ölçüde süreçten en iyi kazanımlarla çıkmayı başarabilecektir. Emperyalizmin bölgeyi kendi çıkarlarına göre yeniden şekillendirme çabalarından yarar umduğu ve daha da kötüsü buna alet olduğu ölçüde ise bölge halklarıyla birlikte bunun acısını çekmek akıbetiyle yüz yüze kalacaktır." (TKİP IV. Kongresi Bildirisi, Ekim 2012)

Trump'ın İran politikası: Geri adım mı, yeni hamle mi?

ABD Başkanı Donald Trump, İran'a dönük savaş politikasında son günlerde belirgin "zıkkaklar" çiziyor. Bir yandan askeri operasyonların "hedefe ulaştığını" söyleyerek geri çekilme sinyali veren Trump, diğer yandan bölgeye yeni askeri sevkیاتlar yaparak gerilimi tırmandıran adımlar atıyor. Bu çelişkili tablo, Washington'un net bir stratejiye sahip olup olmadığı sorusunu yeniden gündeme getiriyor.

Trump, Truth Social üzerinden yaptığı açıklamada ABD'nin "askeri çabalarını azaltmayı değerlendirdiğini" söyledi. Açıklamalarında küstahça bir dil kullanan Trump, "İran'ın askeri kapasitesinin büyük ölçüde etkisiz hale getirildiğini" öne sürdü. Ancak savaş alanındaki gelişmeler, Trump'ın söylemlerini boşa düşürüyor. Zira İran'ın Hint Okyanusu'ndaki Diego Garcia askeri üssünü balistik fü-

zelerle hedef alması, askeri kapasitesini henüz kullanmadığını gösterdi. Vurulan üssün 4 bin kilometre uzakta olması, İran'ın balistik füze menzilin tahmin edilenden çok daha uzun olduğunu gösterdi.

ABD'nin Basra Körfezi'ne üç amfibi çıkarma gemisi ve yaklaşık 2 bin 500 deniz piyadesi göndermesi, olası bir kara operasyonu ihtimalini güçlendiriyor. Bu da İran'ın askeri kapasitesi ortadan kaldırıldı iddiasının, Trump'ın bilinen yalanlarından biri olduğunu gösteren bir başka kanıt. Axios'a konuşan kaynaklara göre Trump rejimi, petrol akışını kontrol etmek açısından stratejik öneme sahip olan Harg Adası'nı hedef almayı ciddi biçimde değerlendiriyor. Uluslararası anlaşmaları ayaklar altına alan bu saldırı hazırlığı, yalnızca askeri değil, aynı zamanda ekonomik ve diplomatik bir bas-

kı aracı olarak tasarlansa da İran'a geri adım atması beklenmiyor.

Trump, "cesaretsizlikle" suçladığı NATO üyesi Avrupa ülkelerinden Hürmüz Boğazı'nın güvenliği konusunda daha fazla sorumluluk almalarını istedi. Yaptığı çağrının hemen ardından ABD'nin bu bölgede "birincil sorumluluk üstlenmeyeceğini" söylemesi, Trump'ın tutarlılıktan yoksun olduğu kanısını güçlendiriyor.

En dikkat çekici adımlardan biri ise İran'a yönelik petrol yaptırımlarının kısmen gevşetilmesi oldu. ABD, halihazırda denizde bulunan İran petrolünün satışına izin vererek fiyat artışını baskılamayı hedefliyor. Bu karar, özellikle yükselen petrol fiyatlarından rahatsız olan Amerikan kamuoyunu yatıştırmaya yönelik bir hamle olarak da değerlendiriliyor.

Ancak bu adımın yalnızca İran'ı de-

ğil, Rusya'yı da dolaylı olarak rahatlatmış belirtiliyor. Daha önce Moskova'ya yönelik bazı yaptırımların da geçici olarak gevşetilmesi, ABD'nin enerji piyasalarını dengelemek adına jeopolitik rakiplerine alan açmak zorunda kaldığı yönünde yorumlara neden oluyor.

Savaş dördüncü haftasına girerken Trump yönetimi, bir yandan askeri baskarıya ulaştığını söyleyerek geri çekilme mesajı veriyor, diğer yandan sahada ve ekonomide baskıyı artıracak araçları devreye sokuyor. Bu durum, Washington'daki gangsterler çetesinin İran'a saldırarak bir açmazla düştüğü ve bu bataklıktan çıkma konusunda net bir stratejiden yoksun olduğu izlenimini güçlendiriyor.

Açmazları derinleşen ABD'nin önümüzdeki süreçte geri adım atarak gerilimi düşürüp düşürmeyeceği ya da yeni bir cephe açıp açmayacağı daha da belirlenmeyecektir.

“Halkların katili NATO defol!”

BDSP temsilcisi ile NATO'nun kuruluşundan bugüne misyonu, yaklaşan NATO Zirvesi ve NATO ve Emperyalist Savaş Karşısı Birlik üzerine konuştuk...

-Kuruluşundan bugüne NATO'nun misyonu hakkında neler söyleyebilirsiniz?

- NATO, sözde “savunma örgütü” olarak 4 Nisan 1949'da kuruluyor. Ancak, NATO'nun bir “savunma örgütü” olduğu iddiası, kuruluşundan bu yana servis edilen en büyük yalanlardan biridir. NATO, İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın ardından, yükselen devrimci dalgayı bastırmak ve SSCB şahsında somutlanan sosyalist odağı kuşatmak için kurulmuş bir karşı-devrim aygıtıdır. Öte yandan, NATO sadece sınır ötesi operasyonlar yapan bir askeri blok değildir; o aynı zamanda üye ülkelerin içindeki toplumsal muhalefeti, işçi sınıfı hareketlerini ve devrimci dinamikleri ezmek üzere kurgulanmış bir “iç savaş örgütü”dür.

Özellikle 1999'daki Riga Zirvesi'nden bu yana belirginleşen «küresel NATO» stratejisi, ittifakın görev alanını tüm dünyaya yayarken, «asimetrik tehdit» adı altında işçi sınıfının hak arama mücadelelerini de hedef tahtasına koymuştur. Ankara'daki zirve, bu saldırganlık konseptinin yeni bir aşamasıdır. Emperyalizmin içine düştüğü yapısal kriz, onları daha fazla silahlanmaya, daha fazla işgale ve içeride daha fazla baskıyı arttırmaya zorlamaktadır.

Herkes çok net bir şekilde görüyor. NATO, dünyanın dört bir tarafında, üyesi olan emperyalist devletlerin çıkarları doğrultusunda savaflara giriyor, taraf olarak kendini gösteriyor. Emperyalist bir işgal veya saldırı, NATO güçlerinin sözde “barış çağrılarıyla” sürece katılmasıyla sürdürülüyor.

Kurulduğu günden beri emperyalist-kapitalist sistemin ayakta kalmasını, sosyalizm tehdidinin bertaraf edilmesini amaçlayan NATO, 1989'da Sovyetlerin çöküşünden sonra da bu amacını farklı rötüşlerle sürdürmüştür. Sadece Sovyetlere değil, sistem karşıtı her harekete karşı olduğunu ve etkinlik alanının tüm dünya olduğunu açıkça görüyoruz.

NATO dünya halklarının ulusal kurtuluş ve özgürlük mücadelelerini boğmak, dünya çapında emekçilerin sosyalizm uğruna verdikleri mücadeleyi dizginle-



mek ve ezmek, ona karşı kendi sistemlerini ayakta tutmak üzere kurulmuş bir örgüttür. Bu anlamda, ama yalnızca bu anlamda, o bir “savunma örgütü”dür! Bir bütün olarak sistemi ve tek tek ülkelerdeki sermaye diktatörlüklerini savunma örgütü! Nitekim çeşitli ülkelerde hep de bir iç savaş örgütü olarak çalışması zaten bunu gösteriyor.

Yugoslavya'nın işgali, paylaşımı ve bölüşümünde NATO'nun rolü çok açıktır. “Terörizmle Mücadele” adı altında Ortadoğu'da, Afganistan'da, Kuzey Afrika'da savaş ve saldırganlığı tırmandıran emperyalist güçlerin işlevsel bir aparatı olarak NATO'yu kullandıkları ortadadır.

NATO, bir dizi ülkede darbeler, katliamlar tezgahlıyor, Gladio benzeri kontr-gerilla örgütleri kuruyor. Sınıflar mücadelesinde açık bir taraf olduğunu ortaya koyuyor. Türkiye üzerinden baktığımızda dahi, CIA-NATO eliyle 12 Mart ve 12 Eylül darbelerinin planlandığını, “Özel Harp Dairesi” adı altında oluşturulan kontr-gerilla'nın icraatlarını, 70'li yıllarda toplumsal muhalefeti ezmek için tezgahlanan katliamları görüyoruz.

Tüm bunlarla beraber NATO açık bir saldırı, savaş ve iç savaş örgütüdür. Üye bütün ülkeler sözde “güvenlik”, “savunma”, “barış” adı altında bu örgütün bir parçası olarak dünya halklarının akan kanından mesuldür.

- 7-8 Temmuz'da Ankara'da NATO Zirvesi gerçekleşecek. Bu zirve hem NATO hem de işçi sınıfı ve emekçiler açısından ne ifade ediyor?

-Bilindiği gibi NATO, Brüksel'de karar-gahı olan bir örgüt. İzlenecek politikalar

önce emperyalistler tarafından gizli-açık masalarda belirlenir, NATO'ya düşen görevler ise NATO karargahında şekillenir, planlanır ve belli bir noktaya getirilir. Belli aralıklarla toplanan zirvelerde ise bu politikalar ve planlar hükümet ve devlet başkanlarının katılımıyla biçimsel bir resmi onaya sunulur, son rötüşler yapılır, gerekçelendirmeler yapılır, uygun biçimler verilerek kamuoyuyla paylaşılır ve bir güç gösterisine dönüştürülür. Bu yüzden bu zirvelerde kararların alındığını düşünmek saflik olacaktır.

Diğer yandan NATO'nun her bir zirvesi emperyalist sistemin yönelimlerini, politikalarını (tabi ki görmek isteyenler için) açıkça görüldüğü toplantılardır. NATO'nun dünyanın hangi alanlarına, hangi politikalarla ve hangi hedeflerle yöneldiğini, hangi çıkarları gözettiğini açıktan ortaya koydukları zirvelerin yerlerinin seçimi de tesadüfi değildir bizce.

2004'te NATO Zirvesi Irak işgalinin hemen ardından Ortadoğu'ya yönelik emperyalist politikaların yürütücüsü olarak Türkiye'ye biçilen rolün bir sonucu olarak Türkiye'de toplanmıştı. Keza aradan geçen 22 yılda Afganistan'la başlayan, Irak'la devam eden emperyalist işgal, gelinen yerde Suriye'de hayata geçirildi. Şu an İran'a yönelmiş durumda. Filistin'in işgalinde emperyalistler belli bir mesafe de kat etmiş durumdadır. Diğer taraftan Ukrayna Savaşı ve NATO çekişmesinin sürdüğü bir tabloda, zirvenin krizlerin ve hegemonya mücadelelerinin yoğunlaştığı bölgelerin ortasında yer alan Türkiye'de toplanacak olması emperyalist çıkarlar doğrultusunda Türkiye'ye biçilen

rolü ortaya koyuyor.

Bu hesapları boşa düşürmek için mücadeleyi büyütme, işçi sınıfını taraf haline getirmek ise bizlere düşüyor. Meselenin bir yanını dünya halklarına yönelik savaş ve saldırganlık karşısında işçi ve emekçilerin sesini yükseltmesi oluşturuyor. Halkların kardeşliğini savunmak NATO'ya karşı taraf olmaktan geçiyor. Bu tartışmasız bir gerçektir. Meselenin bir diğer yanını ise NATO'nun Türkiye'deki sınıflar mücadelesinde dolaysız bir taraf olduğu gerçeği oluşturuyor. Geçmişte olduğu gibi bugün de. Türkiye'de geleceğin muhtemel devrimi, NATO ile hesaplaşmadan zaten bir zafer elde edemez. Zira, devrimin zaferi salt iç düzen bekçileriyle değil, fakat aynı zamanda Amerikan ve NATO kuvvetleriyle hesaplaşmayı, bunların üstesinden gelmeyi gerektirecek.

Bu haliyle NATO içeride de dışarıda da işçi sınıfına ve dünya halklarına düşman konumdadır. Bugün aldığımız düşük ücretlerin, ağır çalışma koşullarının, krizin, baskı ve zorbalığın dolaysız bir şekilde nedeni emperyalist-kapitalist sistem ve dünyayı sürükledikleri savaş ortamıdır. Mehmet Şimşek çıkıp enflasyonu bölgedeki gelişmelere (İran'a emperyalist saldırı) bağlarken bu saldırıda NATO'nun ve Türkiye'nin rolünü görmek gerekir. Bugün her ne kadar birileri karşı çıkıyormuş gibi gözükse de hepimiz ellerini nasıl ovuşturduklarını biliyoruz. İşte tam da bu yüzden işçi sınıfı ve emekçiler emperyalist savaş politikalarına, Türk sermaye devletinin işbirlikçiliğine ve toplamında bu politikaların yürütücüsü durumundaki NATO'ya karşı birleşmelidir.

- Yaklaşan zirve öncesi sizin de parçası olduğunuz NATO ve Emperyalist Savaş Karşısı Birlik'ten bahsedebilir misiniz?

- 3-4 ay boyunca ön tartışmaları süren NATO ve Emperyalist Savaş Karşısı Birlik'in parçası durumundayız. 28 imzacı kurumla beraber geçtiğimiz ay deklarasyon metnimizi açıkladık. Ne tesadüftür ki, Birlik'in kuruluşunu açıkladığı gün ABD-İsrail ikilisinin İran'a saldırı başlattığı gündü. NATO ve emperyalist savaş karşıtlığı ekseninde kurulan Birlik'in bir ihtiyaç olduğunu bu bile açıkça ortaya koyuyor. Bu gelişme ile birlikte hızla bir gün sonrasına eylem kararı alınması bizce önemliydi. Birlik olarak bir yandan

kitlelere gitmek diğer yandan da eylemli süreçler örgütlemek zorundayız. Mesele eylem yapmış olmak için eylem yapmak değildir.

Bizler için esas olan şey, bir araya gelebilecek en geniş kesimle NATO ve emperyalist savaş karşıtı politik bir hat üzerinden kitlelere gitmek, emekçileri eyleme çekmek ve taraflaştırmaktır. Mesele bizler için sadece sözümüzü söylemek, ortak birtakım eylemlerin parçası olmak değildir. Ortaya koyduğumuz politikanın hakkını verebilmek demek kitleleri bu politikaya kazanmak demektir. Bu da ancak ve ancak yüzünü kitlelere dönen bir çalışmayla mümkün olabilir. Henüz Birlik çalışması bu noktada istediğimiz düzeyde değil esasında. 1 Mayıs ve sonrasındaki süreçte daha fazla kitlelere giden, sanayi havzalarına, işçi ve emekçilere yönelen bir hattı oluşturmak, işçi sınıfı içinde NATO karşıtı bilinci hâkim kılmak ve bunu eylemli süreçlerle birleştirmek önceliğimiz olacaktır.

Bu topraklarda anti-emperyalist mücadelede güçlü bir geleneğe sahiptir. 6. Filo Eylemleri herkesin hafızasındadır. Bizler bu hafızayı canlı tutmalı, bugün işçi ve emekçileri harekete geçirmek için seferber olmalıyız. NATO ve emperyalist güçleri Ankara'da bir zirve topladıklarına pişman edebiliriz. Bu bir hayal değil. Sorun kendi içerisinde teknik bir hazırlık yapmak değil, politik ve moral hazırlığı şimdiden güçlendirmektir. Kitleleri politik olarak taraflaştırmayı ve harekete geçirmeyi başarabilirsek bu işten bile değil.

Elbette ki bu sadece bizim çabamızla olmaz. Bu noktada imzacı bütün kurumların üzerine düşeni yapması gerekir. Birlik olarak ortaya koyduğumuz politik hatta tutarlı, kararlı bir devrimci odak olarak ortaya çıkabilmeliyiz.

Somut görevimiz; fabrikalarda, atölyelerde, havzalarda NATO karşıtı bilinci örgütlemektir. NATO'dan çıkılması, emperyalist üslerin (İncirlik, Kürecik vb.) kapatılması talebi sadece siyasi bir talep değil, aynı zamanda işçi sınıfı için kölelik zincirlerinden kurtulmak ve özgürlük anlamına da gelmektedir.

Temmuz ayında zirve toplandığında, sokakların boş olmadığını, Ankara'nın emperyalist katillere dar edileceğini göstermek istiyoruz. İşçileri, emekçileri ve tüm ezilenleri "Halkların katili NATO defol!" şiarıyla sokağa, eyleme çağırıyoruz. Emperyalist savaş aygıtı dağıtılana, üsler kapatılana kadar bu mücadele bitmeyecektir.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

İşçilerin birliği, halkların kardeşliği!



Emperyalist ABD ve Siyonist İsrail'in İran'a yönelik saldırısı bu sabah saatlerinde başladı. Tıpkı daha önceki saldırıda olduğu gibi bu saldırı da İran'la yürütülen müzakereler sonuçlanmadan gerçekleştirilmiştir. Bu durum, emperyalist-Siyonist güçlerin ne denli sahtekâr ve ikiyüzlü olduğunu bir kez daha gözler önüne sermektedir.

ABD ve İsrail, saldırıların İran'ın nükleer kapasitesini hedef aldığını, bölgesel tehdit konumunu sonlandırmak istediklerini, saldırının İran halkını "özgürleştirmeyi" amaçladığını iddia etmektedirler. Saldırganlığı meşrulaştırmaya çalışan bu açıklamalar baştan sona yalan ve riyakârlıkla doludur. Dünyanın ve bölgenin en büyük nükleer ve askerî tehdidi bizzat ABD ve İsrail'in kendisidir. Ve dünya halkları gayet iyi bilmektedir ki bu saldırı, emperyalist-Siyonist saldırıların Ortadoğu'da yaratmak istediği düzenin yeni bir aşamasıdır. Filistin'de, Suriye'de, Lübnan'da, Yemen'de, Venezuela'da ve daha dünyanın birçok yerinde yaşananlar, ABD emperyalizminin gerçek amacının ne ol-

duğunu açıkça ortaya koymak için yeterlidir.

İran halkına şimdi bombalar altında sundukları "özgürlük" vaatleri ise emperyalist müdahalelerin gerçek yüzünü gizleme çabası olduğu kadar, halkların gerici rejimlere karşı duyduğu meşru öfkeyi kendi çıkarları doğrultusunda istismar etmekten başka bir anlam ifade etmemektedir. Emperyalizmin herhangi bir coğrafyaya özgürlük getirdiği görülmemiştir. Emperyalist-Siyonist saldırıların gerçekleştirildiği ülkelerde, bırakalım halkların özgürleşmesini, ayrışmalar daha da derinleşmiş, toplu katliamlar gündelik bir hâl almıştır. Suriye'de yaşananlar yakın bir örnek olarak orta yerde durmaktadır.

Türkiyeli işçiler ve emekçiler şunu bilmelidir: ABD'nin öncülüğündeki emperyalist güçlerin ve Siyonist İsrail'in saldırılarının gerçek amacı, giriştiği hegemonya mücadelesinde ABD'nin nüfuz alanlarını sağlamlaştırmak, İran'ın ve bölgenin zenginliklerini yağmalamak; halkları yeni baskı ve sömürü koşullarına mahkûm

etmektir.

Öte yandan İran halkının gerici molla rejimine karşı duyduğu öfke ve yürüttüğü mücadele meşrudur. Ancak bu haklı mücadele, emperyalist ve Siyonist saldırıların oyunlarına alet edilerek kirletilememelidir. Halkların özgürlük ve eşitlik mücadelesinin meşruiyetini korumanın yolu, emperyalist hesaplara alet olmaktan ve bunlara karşı açık bir tutum almaktan geçmektedir.

Başta Türkiyeli işçi ve emekçiler olmak üzere, bölgenin tüm işçilerini, emekçilerini ve halklarını emperyalist ve Siyonist saldırıya karşı İran halkının yanında olmaya, emperyalizme ve onun saldırı politikalarına karşı birleşmeye çağırıyoruz.

Kahrolsun ABD emperyalizmi!
Kahrolsun Siyonist İsrail!

Emperyalizm ve Siyonizm yenilecek, direnen halklar kazanacak!

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU

Saray rejimi ve “gözünü kan bürümüş şebeke”

AKP şefi Tayyip Erdoğan İsrail “karşı-tı” keskin bir açıklama yapıyorsa, “bunun altında ne yatıyor?” diye sormak gerekir. Çünkü 24. yılına varan AKP iktidarının icraatları, bu tür “sert” açıklamaların bir şeyleri örtmek için yapıldığını defalarca kanıtlamıştır. İki de Amerikancı olan İsrail ile Türkiye rejimleri arasında kimi zaman sorunlar çıkmış olması bu gerçeği değiştirmez. Günün sonunda onlar, hemen her zaman aynı safta duruyorlar. Keza, emperyalist/siyonist gangsterlerin saldırılarına maruz kalan Filistin, Irak, Libya, Suriye, Lübnan gibi ülkelerde aynı safta durdular.

Saray rejiminin kimi zaman sergilediği “anti-Amerikancılık” gösterileri ise kaba sahtekarlıktan öte bir anlam taşımaz. Zira, AKP’nin bir Amerikan projesi olduğu açıktır. Epstein lağımının baş aktörü pedofili Trump’a “dostum” diye hitap etmeye pek meraklı olan Erdoğan, en son geçen yıl Washington’dan “meşruiyet” almıştı.

Trump’ın gangster şebekesinin öne çıkan isimlerinden biri olan ABD’nin Ankara Büyükelçisi ve Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack, 25 Eylül 2025’te New York’ta düzenlenen bir panelde yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullanmıştı:

“Başkan Donald Trump, ‘Cumhurbaşkanı Erdoğan’a meşruiyet vereceğim’ dedi.”

Bu küçük düşürücü ifadeler ne Erdoğan’dan ne AKP-MHP rejiminden bir itiraz gelmişti. Bu ifadeler sineye çekildikten sonra “ABD karşıtı” söylemler de kesildi.

ERDOĞAN’DAN BİR KEZ DAHA SAHTE HAMASET

“Ortadoğu sömürge valisi” havalarında açıklamalar yapan Tom Barrack, “meşruiyet” verme meselesini tam bir patavatsızlıkla ilan ettikten sonra Erdoğan’ın “hamasi” nutuklarında bir durulma görüldü. Arada bir İsrail’e dair birtakım laflar etse de Trump’ın Gazze planına ortak olmakta bir beis görmedi.

İsrail’e dönük ABD-İsrail saldırısı başladığında bir süre suskun kalan Erdoğan, suya sabuna dokunmayan laflar ederek süreci geçiştirmeye çalıştı, ancak müritleri Trump-Netanyahu ikilisine “aynı saftayız” manasına gelen mesajlar verdi. İsrail’i hedef alan savaş ikinci haftasını ge-



ride bırakırken AKP şefi bir kez daha sahneye çıktı. Yine o “sert” üslubu takınarak şu açıklamayı yaptı:

“1700’e yakın sağlık çalışanı Gazze’de İsrail’in devlet terörünün kurbanı oldu. Gözünü kan bürümüş şebeke maalesef Gazze’de olduğu gibi İran ve Lübnan’da da okulları ve hastaneleri vurmaya devam ediyor. Hadiselere petrolün, doğalgazın merceğinden değil; hakkın, adaletin, merhametin, şefkatin ve insanlık onurunun nazarından bakan tavrımızı muhafaza edeceğiz.”

İsrail petrolünün %40’ı halen Adana/Ceyhan üzerinden taşıyor. Bu “önemli” hizmeti sunan Erdoğan’ın İsrail’e laf etmesinin bir güçlüğü yok. Ama o sert lafları eden Erdoğan, “gözünü kan bürümüş şebeke”nin şefi Trump’ın ya da ABD emperyalizminin adını anmayı göze alamıyor. Oysa ABD doğrudan savaşa girmeden, Trump soykırımcı rejime tam destek vermeden İsrail’in İran’la savaşa tutuşması mümkün olmazdı. Aynı şey Gazze soykırımı için de geçerli. Elbette Erdoğan bunları çok iyi biliyor; ancak pedofili dostunu rahatsız edecek sözler söyleyemiyor. Belli ki “Trump meşruiyeti çekerse ne yaparım” korkusunun esiri olmuş.

“Hadiselere petrolün, doğalgazın merceğinden değil; hakkın, adaletin, merhametin, şefkatin ve insanlık onurunun nazarından bakan tavrımızı muhafaza edeceğiz” laflarının ise bir lakırdı kadar kıymeti yoktur. Zira “gözünü kan bürümüş şebeke” hangi ülkeye saldırdıysa yanında Erdoğan’ı ve başında bulunduğu rejimi buldu. Bunun en bariz örneği ise 14 yıllık savaşla yıkıldıktan, büyük bir insan kıyımı yaşandıktan ve milyonlar yerinden yurdundan edildikten sonra Suriye’nin cihatçı terör örgüt-



lerine, yani Tel Aviv’deki soykırımcıların şefi Netanyahu’ya altın tepside takdim edilmesidir.

AKP şefinin “yüce değerler” üzerine ettiği lafların iç politikadaki karşılığının ne olduğuna bakmak gerek: Saray rejimi işçileri, emekçileri, emeklileri açlık sınırının altında bir yaşama mahkum ederken; hakkını arayan işçilere polisi saldırtıyor, ağacını/deresini/toprağını korumaya çalışan köylünün üzerine jandarmayı sürüyor, muhalifleri zindana kapattırıyor, düzenin ana muhalefet partisinin bile siyaset yapmasını zorbalıkla engelliyor. Hak, adalet, insanlık onuru bu icraatların neresindedir?

TÜRKİYE KİMİN TRANSİT SİLAH TAŞIMA OTOBANI OLACAK?

“Erdoğan ‘sert’ ifadelerle İsrail’i hedef alıyorsa, örtmek istediği bir şey vardır” demiştik. AKP şefi bu defa da rolünü oynuyor. “Gözünü kan bürümüş şebeke” vahşette sınır tanımaya da İran’a savaş açarken belirlediği hedeflere ulaşamıyor. Dahası, hem ABD’nin hem İsrail’in açmazları günden güne artıyor. Trump, NATO’dan, Japonya’dan hatta Çin’den yardım dileniyor. Kimse yüzüne dönüp bakmıyor. Görüldüğü kadarıyla kimse İsrail için ateşe atlamak istemiyor.

Tam da bu aşamada sert bir nutuk atan Erdoğan, aynı zamanda yabancı ülkelerin Türkiye topraklarından transit silah taşımalarına olanak tanıyan bir kararname imzaladı. Yani “gözünü kan bürümüş şebeke” diye vaaz verirken, bu şebekenin silah taşımak için Türkiye’yi bir otoban olarak kullanmasını mümkün kılan bir kararnameye imza attı.

Belli ki o “sert nutuk” ile dikkatleri bir yana çekerken, Meclis’e danışmadan imzaladığı kararnamayı toz duman içinde

saklayabileceğini varsayıyor.

Kararnamenin yanı sıra, Saray rejiminin birtakım görevlileri tarafından yapılan açıklamalarda da İran’ı hedef alan ton daha belirgin hâle getirildi. Saray rejiminin Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın konuya dair açıklamaları özellikle dikkat çekici. Emperyalist/siyonist barbarların savaş suçları konusu gündeme geldiğinde dut yemiş bülbül misali sessiz kalan Fidan, sıra İran’ı hedef almaya gelince celalleniyor, pedofili Trump’la soykırımcı Netanyahu’ya “aynı saftayız” mesajları gönderiyor.

Bu tablo üzerinden Erdoğan’ın açıklamalarına bakıldığında, “gözünü kan bürümüş şebeke” ile suç ortaklığına hazırlık yaptığı da anlaşılıyor. Zira Türkiye topraklarının ABD ve İsrail silahlarının geçiş yolu haline getirilmesi, komşu İran’a karşı emperyalist/siyonist saldırganların safında yer almaktır.

Tam bu günlerde tartışılan bir diğer konu ise, Trump’ın İran’a karşı savaşta Erdoğan’dan destek istemesi oldu. X hesabından haberi duyuran Gönül Tol, paylaşımında şu ifadelerle yer verdi:

“Bu sabah konuştuğum bir Pentagon yetkilisi, ABD’nin Türkiye’den İran savaşını desteklemek üzere üs kullanım hakkı talep ettiğini söyledi. Amaç, havada yakıt ikmali yapmak için kullanılan tanker uçaklarını Türk üslerinde tutarak çatışma bölgesinden uzak tutmak.”

Saray rejimi haberi yalanlasa da ikinci bir mesaj yayımlayan Tol, Kongre üyelerinden de haberi teyit ettiğini ifade ederek yanıt verdi.

Ülkeyi, emperyalist/siyonist saldırganların silah taşıdığı bir otobana çevirecek karara imza atan Erdoğan’ın, Trump’ın “savaşa destek verin” talebine nasıl yanıt vereceği ise önümüzdeki günlerde belli olacak.

Savaşa dahil olunması durumunda bunun bedeli işçi sınıfı ve emekçilere ödetilecek. Dolayısıyla işçilerin, emekçilerin, kadınların ve gençlerin emperyalist/siyonist saldırganlık ve savaşa karşı seslerini yükseltmesi çok büyük bir önemi var. Bu, sadece savaşın faturasını ödemeyi reddetmek için değil, emperyalist/siyonist barbarlığa karşı İran halklarıyla dayanışmayı yükseltmek için de ihmal edilmemesi gerek tarihi bir sorumluluktur.

Emperyalist savaş ve “istikrar”

İran'a yönelik emperyalist müdahale ile birlikte Ortadoğu'da tırmandırılan savaş, tüm Ortadoğu halklarını olduğu gibi Türkiye'de yaşayan işçi ve emekçileri de doğrudan ilgilendiriyor. Piyasaların açıldığı ilk gün yapılan resmi açıklamalarda, tek adam rejiminin önceliğinin “finansal istikrar” olduğu söylendi. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından verilen mesajlar, döviz piyasasındaki oynaklığa ve altının yükselişine karşı müdahale edilebileceği, ekonomik araçların devrede olduğu yönündeydi. Piyasa güveni ve sermaye korunacak! Peki ya emekçinin yaşamı, ücretler, sosyal haklar ve daha fazlası?

Emperyalist müdahalelerin ekonomik sonuçları her zaman sınıfsal bir karakter taşır. Enerji fiyatlarının yükselmesi, döviz kurlarının artması ve enflasyonun tırmanması işçi ve emekçilerin yaşamına doğrudan yansır.

Savaş riski arttığında petrol fiyatları yükselir, piyasa daralır, üretim maliyetleri artar ve bu maliyet zincirleme biçimde temel tüketim maddelerine eklenir. Kapitalistler tüm bu yükselişi fiyatlara yansıtırlar, ücret artışları aynı hızda gerçekleşmez; aksine reel ücretler düşer. Böylece savaşın faturası tam bir gaddar-



lıkla işçi sınıfıyla emekçilere kesilir.

Bu tablo yalnızca Türkiye'ye özgü değildir. İngiltere ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerde de son yıllarda savaş söyleminin güçlenmesiyle birlikte savunma/savaş bütçelerinde ciddi artışlar yaşandı. Özellikle İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya ve Polonya gibi ülkelerde askeri harcamalar rekor düzeylere çıkarılırken, aynı dönemde kamu hizmetlerini gasp etme politikaları gündeme getirildi. Güvenlik gerekçesiyle bütçeler silahlanmaya ayrıldı. Emeklilik reformları, sosyal yardım kesintileri ve çalışma yaşamında esneklik dayatmaları hız kazandı. Savaş söylemi güçlendikçe demokratik haklara yönelik saldırılar şiddetlendi. Bütçeler sosyal ihtiyaçlardan askeri yatırımlara kaydırıldı.

Üstelik bu daha başlangıç...

Saray rejiminin Türkiye'si de benzer bir yönelim içindedir. Kuşkusuz ki çok daha pervasız icraatlarla. Bölgesel gerilimler arttığında kamu kaynaklarının önceliği değişir. Savunma/silahlanma ve baskı araçlarına ayrılan bütçeler büyürken, büyük ölçüde kapitalist piyasaya açılmış olan eğitim ve sağlık gibi insani haklara ayrılan paylar daha düşürülür. Dövizdeki her sıçrama, petrol fiyatındaki her artışla işçinin cebinden çalınanların miktarı artar. Ücretler reel olarak erirken, sürekli tekrarlanan istikrar söylemi çoğu zaman sermaye çevrelerinin güvenliğini ifade eder.

Emperyalist savaşların bir diğer sonucu da belirsizlik söyleminin yaygın-

laştırılmasıdır. Belirsizlik dedikleri şey, iş güvencesinin zayıflatılması; esnek ve güvencesiz çalışmanın yaygınlaştırılmasıdır. Kriz dönemlerinde patronlara vergi indirimleri ve teşvikler sağlanırken, emekçilere fedakârlık çağrısı yapılır. Oysa fedakârlık, zaten geçim mücadelesi veren milyonlar için yeni bir yoksullaşma demektir. Sınıf hareketinin yükselmediği her koşulda belirsizliğin ve fedakârlığın bedeli işçi sınıfının sırtına yıkılır.

Bu nedenle emperyalist saldırganlık ve savaşa karşı çıkmak, sadece mazlum haklarla dayanışma sınırında bir tutum almak değildir; sınıfsal bir zorunluluktur aynı zamanda. Emperyalist savaşlara hayır demek, aynı zamanda yoksulluğa, hayat pahalılığına ve emek sömürsünün daha derinleştirilmesine hayır demektir. Türkiye işçi sınıfı, emperyalist/siyonist savaşa ve sonuçlarına karşı hem fabrikada hem meydanlarda sesini yükseltmelidir. Sömürü ve özel mülkiyet ilişkileri üzerine kurulu olan kapitalist barbarlık düzeni ancak bu mücadelelerin sonucunda tarihin çöplüğüne atılacaktır.

K. ATILGAN

Saldırı sürüyor, AKP sessizliğini koruyor

Görüşmelerin sonuçlanmasını bile beklemeden ABD ve İsrail İran'a saldırdı. Var olan bu görüşme sürecinin tehdit, dayatma ve saldırıya hazırlık için kullanıldığı böylece ortaya çıktı.

Emperyalist-Siyonistlerin Ortadoğu'yu dizayn etme planlarında rol kapma derdinde olan AKP iktidarı, İran'a dönük dayatmalar karşısındaki iki yüzlülüğünü şimdilik saldırıya sessiz kalarak sürdürüyor.

Geçtiğimiz hafta İran'a dönük istihbarat faaliyetleri için Türkiye'de bulunan NATO üslerinin kullanıldığı açığa çıkmıştı. Bloomberg'ün yayımladığı haberde, “Konya'dan kalkan uçakların İran'ı izleme sıklığının belirgin şekilde arttığı” ifade edilmişti.

Saldırı öncesinde yaptığı açıklamalarda İran'a askerî müdahaleye karşı ol-

duğunu söyleyen iktidarın buna izin vermesi bile, aslında durduğu yeri ortaya koymaya ve emperyalist saldırganlıktaki sorumluluğunu göstermeye yeterlidir.

Saray rejiminin emperyalist saldırganlığının yanında yer alması yeni bir olgu da değildir. Rejim bugüne kadar ABD ve İsrail ikilisinin saldırılarının tümüne gizli ya da açıktan destek sundu. Dinci-gerici iktidar Irak'ta, Suriye'de, Lübnan'da ve Filistin'de de benzer bir tutum içinde oldu. Söze gelince Siyonistlere karşı demedik laf bırakmayan iktidar, Filistin direnişini istismar etmeye, onu kendi politikaları ekseninde kullanmaya çalıştı. Azerbaycan üzerinden Siyonistlere petrol göndermeye devam etti, ticari ilişkilerini kesmedi. ABD ve İsrail'in bölgesel planlarının bir parçası olan “Gazze barış planı”nı destekledi; Gazze'yi Filistinliler-

den arındırmayı hedefleyen bir projede yer almaktan hiçbir utanç duymadı.

Bölgede kan ve yıkım pahasına pishirmeye çalışılan pastadan pay kapma hevesinde olan iktidar ister sessiz kalsın ister en yüksek tondan kınasın ya da “tarafalara itidal çağrılarını” yapsın, bu bölgede dökülen her damla kandan sorumludur.

Saray rejimi savaş ortamından beslenmekte gerisin geri politika ve tercihleriyle bu ortamı beslemektedir. ABD politikaları ekseninde etki alanını genişletme çabası, “Büyük Türkiye” söylemleriyle iç politikayı dizayn etme kaygısı ve bölgesel planda güç olma hevesi, artık emperyalist saldırganlık karşıtı kurulan sözlerle örtülemeyecek kadar orta yerde durmaktadır.

Onun için tek önemli olan, Ortado-

ğu'daki yıkımdan nemalanmaya çalışan sermaye sınıfının büyümesi ve kendi iktidarının ebedi bekasıdır.

Söylenmiş ve söylenecek olan altı boş sözlerin halklar nezdinde artık bir karşılığı yoktur. Bölge halklarının kaderi kendi ellerindedir. Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri Ortadoğu'da ve İran'da yaşanan yıkıma karşı çıkıyorlarsa, yapmaları gereken, emperyalist saldırganlığa olduğu kadar saray rejiminin işbirlikçi politikalarına da karşı çıkmak olmalıdır!

Bu barbar saldırganlık karşısında mazlum halklarla gerçek dayanışma için yapılması gereken, NATO ve Amerikan üslerinin hemen kapatılması, NATO'dan çıkılması ve iktidarın Amerikan saldırganlığına açık ya da gizli olarak verdiği desteğin kesilmesi için mücadele etmek, İran'a yönelik saldırının derhâl durdurulması talebiyle alanların ve meydanların doldurmaktır.

Ulusal sorun ve hareketlerin “yeni”

Bugün ulusal sorunlar birçok durumda artık emperyalizme karşı mücadelelerin dayanakları olmaktan çıkmış, bizzat onun elinde halkları biri birine düşürmenin, bölüp yönetmenin, ölçüsüzce köleleştirmenin araçları haline gelmişlerdir. Ulusal sorun ya da anlaşmazlıklar artık emperyalizmin şu veya bu bölgeye kendi çıkar ve hesapları doğrultusunda müdahale etmesinin sıradan bahanesi işlevi görebilmektedirler. Emperyalizm bu sorunları kullanarak şu veya bu bölgeye müdahale ediyor, bunun için önden halkları birbirine düşürüyor ve ardından kurtarıcı rolleriyle ortaya çıkıyor, “barış gücü” adı altında bölgeleri ve ülkeleri uzun yıllar boyunca işgal altında tutuyor. Emperyalizm, kendi çıkar ve hesapları doğrultusunda istismar ederek en haklı davaları bile kirletiyor, en mazlum halkları bile kendi suç ortaklarına dönüştürerek haksız konumlara düşürebiliyor.

DEVRİMLER DÖNEMİ VE DEVRİMCİ ULUSAL KURTULUŞ HAREKETLERİ

Ulusal sorun ve hareketler üzerine toplu bir yeniden değerlendirme temel bir ihtiyaç olmayı sürdürüyor. Bu aslında daha genel planda, geride kalan yüzyıla damgasını vurmuş devrimci sürecin deneyimlerini değerlendirmeye ilişkin ihtiyacın bir parçasıdır. Zira tarih içinde ve siyasal açıdan geçen yüzyılın ulusal kurtuluş mücadelelerini dünya devrimci sürecinden ayrı düşünmek ve değerlendirmek olanaklı değildir. 20. yüzyılın ilk üç çeyreğinde büyük siyasal sarsıntılara yol açmış olan ulusal kurtuluş mücadeleleri Ekim Devrimi'nin açtığı çığır içinde kendini bulmuş, emperyalizme, ondan ayrı düşünülmemeyen sömürgecilik sistemine ve bu sistemin iç sosyal-siyasal dayanaklarına yönelmiş, bu nesnel yönelimleriyle dünya devrimci sürecinin bir bileşeni olmuş ve dünya proletarya devriminin yedek gücünü oluşturmuşlardı. Özünde hiçbir biçimde burjuva ufku ve kapitalizmin sınırlarını aşmayan burjuva demokratik kurtuluş hareketleri oldukları halde, bu mücadeleleri ve onların taşıyıcısı akımları 20. yüzyıl devrim sürecinin bir parçası haline getiren de bu nesnel siyasal konum olmuştu.

Bugün artık ulusal hareketler cephe-



sinde çok şeyin değiştiğini biliyoruz, zira dünya tarihinin genel akışı bakımından çok şey değişmiş bulunuyor. Yüzyılın ilk çeyreğinde Ekim Devrimi'yle başlayan büyük devrimci dalga, yüzyılın son çeyreğine varıldığında artık geride kalmıştı. Ekim Devrimi idealleri ve amaçlarıyla bağlarını çoktan tüketmiş bulunan yozlaşmış Doğu Avrupa rejimlerinin '89'daki zincirleme yıkılışı bu dönemin sonunu biçimsel yönden de simgelemiş oldu.

Geçen yüzyılın devrimci sarsıntıları içinde özel bir yer tutmuş olan ulusal kurtuluş mücadeleleri, sömürgecilik sistemi ve ona dayanak oluşturan geri toplumsal koşullarla bağlantılı olarak boy vermişlerdi. Bu mücadeleler klasik sömürgeci sistemi yıktılar, bu mücadele içinde kapitalizm öncesi toplumsal ilişkileri değişen ölçülerde darbelediler, böylece dünyanın sömürge uluslarının tarihsel ilerlemesine önemli katkılarda bulundular. Fakat sınıfsal kimlikleri, toplumsal dayanakları ve hiçbir durumda bundan ayrı düşünülmemeyen politik ufukları ve amaçları yönünden özünde demokratik burjuva kurtuluş hareketleriydi bunlar. Bu nedenle de ulusal kurtuluşu toplumsal kurtuluşla birleştirmek olanağından ve yeteneğinden kategorik olarak yoksundular. Nitekim bu hareketlerin zaferi toplumsal kurtuluşa yönelimi değil, fakat zamanla kapitalist dünya ile

yeni temeller üzerinden yeniden bütünleşmeyi getirmiş; emperyalizme karşı sömürgeci kölelikten kurtulma mücadelesi içinde ulaşılan devlet bağımsızlığı, çok geçmeden yeni sömürgeci ilişkileri içinde gerisin geri emperyalizme bağlanmak ile sonuçlanmıştı.

Sonuç ve gerçek böyle olsa bile, bu akımların hiç değilse bir bölümünün ulusal kurtuluş mücadelelerini sosyal kurtuluş söylemi eşliğinde ve sosyalizm iddiası ile yürüttüklerini biliyoruz. Bunun gerisinde, emperyalizm çağının ulusal sorununa ve ulusal kurtuluş mücadelelerine kazandırdığı kendine özgü tarihi konum, kapsam ve nitelik vardı. Emperyalizm çağı ulusal sorunu şu veya bu çok uluslu ülkenin sınırları içindeki özel bir sorun olmaktan çıkarmış, sömürge ve yarı-sömürge halklarının emperyalist kölelik ve sömürü ilişkilerinden kurtuluşu sorununa bağlayarak genelleştirmiş, sağlam bir devrimci temele oturtmuştu. Bu nesnel tarihi konum ve kapsam, uluslararası devrimci işçi hareketinin her yerde emperyalizme karşı kurtuluş mücadelelerini yürekte ve her yolla desteklemelerinin ve tersinden ise, kurtuluş özlemi içindeki halkların dünya devrimci işçi hareketiyle yakınlaşmasının nesnel zemini olmuştu. Ekim Devrimi, yalnızca ezilen ulusların uyanışını hızlandıran ve kurtuluş umutlarını güçlendiren tarihi sarsıntısı ile değil,

fakat açtığı ufuklar, bu çerçevede ortaya çıkardığı ilişki ve kurumlaşmalarla da bu yakınlaşmayı bizzat yaşamın içinde gerçekleştirmişti. Ekim Devrimi batıdaki devrimci işçi hareketi ile doğunun ezilen halkları arasında sağlam bir köprü kurmuş, böylece dünya ölçüsünde emperyalizme karşı güçlü bir cephe oluşturmuştu. Komünist Enternasyonal'in formüle ettiği “Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!” çağrısı ve sloganı bu enternasyonal cepheyi dile getiriyordu. Bu devrimci cephenin emperyalizme güçlü darbeler vurduğunu, özellikle geçen yüzyılın ilk yarısında sistemi bir hayli zorladığını, ulusal kurtuluş mücadeleleri yönünden ise sonunda klasik sömürgeciliği çökerttiğini biliyoruz.

Ulusal kurtuluş hareketleri birçok durumda bu mücadeleyi devrimci bayrak altında yürüttüler. Dünya devrimci işçi hareketinin örgütlü güçleriyle yakın ilişkileri içerisinde, onların çok yönlü desteğini alarak, politik ve manevi bakımdan onların temsil ettiği tarihi akıma yaslanarak, gerektiğinde ideolojik olarak da bu akımın cephaneliğinden yararlanarak hareket ettiler. Bununla birlikte, ulusal kurtuluş mücadelelerine önderlik eden burjuva demokratik akımların sınıfsal kimlikleri ve ufuklarıyla çelişki halindeki sosyal kurtuluş söylemi ve sosyalizm özlemi, gerçekte bu tarihi ortam ve ilişkile-

“Yeni dünya düzeni”ndeki yeni tablosu

H. Fırat



rin duygusal bir yansıması olmaktan öte bir anlam taşımıyordu. Nitekim ulusal kurtuluş mücadelelerinin tarihi bilançosu da bunun böyle olduğunu göstermiş, bundan öteye bir anlam taşımadığını tüm açıklığı ile ortaya koymuş, böylece yüzyılın ikinci yarısında buna dayandırılan revizyonist teorileri temelden yıkmıştır.

YENİ DÖNEMİN YENİ TABLOSU

20. yüzyıl devrimleri, bir yandan başta Sovyetler Birliği olmak üzere kapitalizmden miras ulusal sorunlara köklü çözümler getirirken, (ki sosyalizme karşı gerici karalama kampanyaları içinde unutturulmaya çalışılan bu temel önemde tarihi gerçekler üzerinde ayrıca durmamız gerekecek), öte yandan klasik sömürgecilik sistemi olarak çökerten büyük bir tarihi atılımı gerçekleştirmişti. Fakat emperyalist dünya sistemi ve kapitalist sınıf düzeni ayakta kaldıkça ulusal sorunlar bitmez; emperyalist sistem ve kapitalist düzen ulusal baskı ve eşitsizlikleri, ulusal husumetler ve çatışmaları, ve nihayet, her biçimiyle emperyalist kölelik ilişkilerini yeniden ve yeniden üretir. Bencil burjuva sınıf çıkarlarına dayanan kapitalizm her yerde şovenizmin, ulusal önyargıların, düşmanlıkların, çatışmaların, zorla baskı altına almaların, hak ve özgürlüklerden yoksun bırakmaların,

topraklarını komşuları aleyhine genişletme niyet ve hesaplarının yeniden yeniden boy verdiği alabildiğine verimli bir topraktır.

Bunu görebilmek için “yeni dünya düzeni” döneminin ulusal sorunlar tablosuna bakmak yeterlidir. Nerede kapitalizm tüm ilişki ve kurumlarıyla yeniden geri gelmişse, orada gerici milliyetçilik, şovenizm, en ölçsüz ulusal düşmanlıklar ve giderek boğazlaşmalar yeniden boy vermiştir. Bu kadarı yarattığı korkunç trajediler nedeniyle sorunun en kolay görülebilen yanındır. Oysa bundan daha önemli olanı ise, dayatılan küreselleşme politikalarıyla emperyalizmin sistemin bağımlı ülkelerini artık neredeyse doğrudan yönetir hale gelmesi gerçeğidir. Bununla da yetinmeyerek dosdoğru klasik sömürgecilik yöntemlerine geri dönmektedir. Bunu görebilmek içinse NATO birliklerinin işgali altındaki Balkanlar’a, Afganistan’a ve nihayet günümüz Irak’ına bakmak yeterlidir.

20. yüzyıla birlikte klasik sömürgecilik ilişkilerinin artık geride kaldığı düşünülüyordu; oysa daha bu yüzyıl bitmeden, daha ‘90’lı ilk yıllarda, emperyalist Amerikan basını “sömürgecilik rönanesansı”ndan, “kendini yönetme yeteneğinden yoksun” ulusların ülke yönetimlerine el konulmasından söz edebilmekteydi. Bugün Bosna’da, Kosova’da,

Makedonya’da, Afganistan’da ve Irak’ta olan, yarın başka bazı ülkelerde olacak olan bundan başka nedir ki? Demek ki emperyalist sistem ayakta kaldıkça ulusal sorunların her biçimiyle, tarih olduğu sanılan klasik sömürgeci biçimleriyle bile boy vermesi kaçınılmaz olabilmektedir.

Yeni ya da klasik biçimler içinde yeniden boy veren ulusal sorunların kaynağı aynı olmakla/kalmakla birlikte, yeni dönemin sözde ulusal hareketleri artık geçmiştekinden tümüyle farklı bir konum ve tutum içindedirler. Günümüzde devrimci kurtuluşçu değil fakat liberal işbirlikçi sözde ulusal akımlarla yüz yüzeyiz artık. Çünkü bugün, geçmiş devrimci süreci yaratan ve ulusal hareketleri de bu aynı mecranın içine çeken, onları derinlemesine etkileyen ve devrimcileştiren uluslararası devrimci işçi hareketi, onun öncü kuvveti durumundaki dünya komünist hareketi, bu hareketin temsil ettiği devrimci sosyalizm akımı geçici bir kırılmaya uğramış durumdadır.

Bugün ulusal sorunlar birçok durumda artık emperyalizme karşı mücadelelerin dayanakları olmaktan çıkmış, bizzat onun elinde halkları biri birine düşürmenin, bölüp yönetmenin, ölçsüzce köleleştirmenin araçları haline gelmişlerdir. Ulusal sorun ya da anlaşmazlıklar artık emperyalizmin şu veya bu bölgeye kendi çıkar ve hesapları doğrultusunda

müdahale etmesinin sıradan bahanesi işlevi görebilmektedirler. Emperyalizm bu sorunları kullanarak şu veya bu bölgeye müdahale ediyor, bunun için önden halkları birbirine düşürüyor ve ardından kurtarıcı rolleriyle ortaya çıkıyor, “barış gücü” adı altında bölgeleri ve ülkeleri uzun yıllar boyunca işgal altında tutuyor. Emperyalizm, kendi çıkar ve hesapları doğrultusunda istismar ederek en haklı davaları bile kirletiyor, en mazlum halkları bile kendi suç ortaklarına dönüştürerek haksız konumlara düşürebiliyor. Dün Kosova’da ve bugün Güney Kürdistan’da olduğu gibi.

Bu tür müdahalelere konu olan ülke ve bölgelerdeki ulusal akımlar ise çoğu durumda aynı müdahale doğrultusunda emperyalizmin yanında saf tutmakta, emperyalistlerin himaye ve desteğini sözde ulusal özgürlüğün biricik olanağı ve güvencesi saymaktadırlar. Bunun ilk çarpıcı örneğini Kosova’da görmüştük, son örneğini ise Güney Kürtleri üzerinden hala izliyoruz. Dünün devrimci ulusal kurtuluş akımları emperyalizmin karşısında yer alırlar ve tüm dünya halklarının desteğine güvenir, mücadelelerinde buna dayanırlardı. Bugünün gerici milliyetçi akımları ise gerekirse tüm öteki halkları karşısına alma pahasına ve onların çıkarlarına zerre kadar aldırmaksızın emperyalizmin yanında ve safında yer almakta bir sakınca görmeyebilmektedirler.

Bu yeni dönemde ulusal sorunlar artık ulusların emperyalist ve sömürgeci kölelikten özgürleşmesi, ulusal kimliklerine ve bağımsızlıklarına kavuşması olmaktan çıktı, emperyalizmin kışkırtması, yönlendirmesi ve himayesi altında ulusal düşmanlıkların, çatışmaların ve giderek boğazlaşmaların gelişip serpilmesi anlamına geldi. Ulusal sorunun böyle bir yönü kuşkusuz geçmişten beri vardı; fakat bu onun farklı ulusların ya da ülkelerin burjuvazilerinin elinde aldığı gerici ve yozlaşmış biçimden öte bir şey değildi. Sosyalizmi ve dünya devrimci hareketini güçten düşüren ve etkisiz kılan aynı tarihi koşullar, ulusal sorunun bu biçiminin bugün güç ve yaygınlık kazanarak ön plana çıkmasına yol açmış bulunuyor. Bu yolla ise ulusal sorunlar çözülüyor, tam tersine, ulusal düşmanlıklar güç kazanıyor,

halklar arası kin ve husumetler büyüyor, ulusal boğazlaşmalar, giderek "etnik temizlik"ler gündeme geliyor. Tüm bunlar ise bir arada ve istinasız her yerde, emperyalizmin halklar üzerindeki köleci egemenliğini güçlendiren ve pekiştiren sonuçlar yaratıyor. Balkanlar'da, Kafkasya'da, giderek Ortadoğu'da, ve nihayet, '90'lı yıllarda tüyler ürpertici jenositlere sahne olan orta Afrika'da olup bitenler bunu anlatıyor.

Bütün bunlardan çıkan sonuç, hiç değilse bugün için, içinden geçmekte olduğumuz bu özel tarihi dönemde, ulusal sorunlarda inisiyatifin önemli ölçüde emperyalizmin eline geçmiş olmasıdır. Bu tarihin bir ironisi sayılmalıdır. Emperyalizmin bizzat kaynağı olduğu sorunlarda çözüm etkeni olarak ortaya çıkması başka nasıl nitelenebilir ki? Emperyalizm her zaman ve her yerde özgürlük değil fakat egemenlik peşindedir. Emperyalizm halkların köleleştirilmesi, buna dayalı egemenlik ve sömürü ilişkileri demektir. Emperyalizm ulusal sorunları çözmez, tam tersine, varlığıyla bizzat yaratır, yaygınlaştırır, şiddetlendirir ve katmerleştirir. Bütün bunlar emperyalizmin özüne ilişkin teorik ve tarihi gerçeklerdir. Bunlar düne kadar sıradan ilerici bir insanın bile bilincinde olduğu ve paylaştığı temel önemde gerçeklerdi. Oysa dünün devrimcisi bugünün dönükleri durumundaki Kürt burjuva milliyetçiler bu gerçekleri artık unutmuş görünüyor, bilmezlikten geliyorlar.

KÜRT HAREKETİNDE GECİKMELİ DEĞİŞİM

Süreçlerin akışında ve dolayısıyla dünya tablosunda yaşanan bu köklü değişimin Kürt sorununu ve hareketini etkilememesi doğal olarak beklenemezdi. Kaldı ki Irak'a ilk emperyalist müdahale sonrasında Güney Kürtleri ile ABD arasında gelişen yeni ilişkiler bu etkiyi hızlandıracak bir güç ve mahiyet taşıyordu. Dahası Talabani gibi deneyimli bir burjuva lider, bu yeni dönemin anlamını ve ulusal hareketler için yarattığı ve yaratacağı akıbeti oldukça erken sayılabilecek bir tarihte en veciz şekilde ortaya koyuyor, bunu bir mektupla Abdullah Öcalan'a tebliğ ediyordu. Mektubunda devrimler döneminin bittiğini, artık tarihe karıştığını söyleyen, "ABD'nin himayesinde, serbest piyasaya dayalı, burjuva demokrasiler sistemi"nin biricik olanaklı düzen olduğunu vurgulayan Talabani, daha '90'lı yılların başında, PKK'nin sonraki akıbetini adeta önden görerek, "Sizin de bunu kabul etmekten başka bir çareniz yoktur" diyordu. Zamanın bu konuda onu haklı çıkardığını artık biliyoruz.

Buna rağmen gelişmelerin bizdeki Kürt hareketine yansması geciktiyse



eğer, bu büyük ölçüde Kürt halkının özgürlük mücadelesinin ulaştığı düzeyin bir sonucuydu. Kürt halk hareketi tam da '89 yıkılışının hemen sonrasında büyük kitlesel patlamasını yapmıştı ve günden güne de güç kazanıyordu. Hareketin önünü devrimcilik iddiası ile tutanlar istese de o aşamada bu gelişmenin yönünü değiştiremez, "yeni dönem gerçekleri"ni hesaba katan başka bir yol tutamazlardı. Kaldı ki arkalarında böyle dinamik bir halk desteği varken ve daha da güçlenecek gibi görünüyorken, bunu istemeleri için henüz ortada zorlayıcı bir neden de yoktu.

Gerçekte ise güven ve iyimserlik yaratan bu görüntüye rağmen hareket hızla bir tıkanmaya doğru ilerliyordu. Bu tıkanıklık ya devrimci bir stratejik doğrultuda derinleşme ya da düzenle (Türk devleti) ve sistemle (emperyalizm) uzlaşmaya yönelim temelinde aşılabildi. Kürt hareketi devrimci siyasal kimliğine rağmen özünde burjuva demokratik bir hareket olarak devrimde derinleşme çizgisini izleyemezdi, bu onun kendi imkanlarını aşan bir sorundu. Ancak kendinden ileri bir devrimci sınıf hareketinin etkisi ve önderliği altında ve dahası kendi içinde bir iç ayrışmaya uğrayarak buna yönelebildi ki o günün dünyasında ve Türkiye'sinde bunun koşullarının olmadığını biliyoruz.

Bu durumda geriye ikinci yol kalıyordu ve nitekim daha tıkanmanın hissedildiği andan itibaren bu doğrultu bir yönelime girildiğini de biliyoruz. "Siyasal çözüm" arayışları ile emperyalist merkezleri sürecin hakem gücü yapma gayretleri bu anlama geliyordu. Bu doğrultuda bir yeni arayışa girilmesi ise Talabani'nin tebliği ile aşağı yukarı aynı döneme rastlıyor. Öcalan için içyüzünü daha ilk İmralı savunmalarında açıklamış; hareketin '92 yılında itibaren tıkanmış, kendisinin bunu aşacak arayışlara girdiğini, fakat PKK'den olduğu kadar devletten de bu konuda bir destek ve anlayış göremediğini söylemişti. (Savunma adı altında çıkan son kitabında bu konuda daha da değerli itiraflarda bulunmakta; mutlaka dönül-

mesi gereken, fakat katedilmiş bulunan mesafe nedeniyle dönüşü kendi niyet ve tercihlerini aşacak denli de zor olan bir yola girildiğini söylemektedir. Zorluğun İmralı ile birlikte aşıldığını, dönülmek istenen yoldan bu sayede nihayet dönülebildiğini ise anlatımın devamından anlıyoruz.)

Kürt hareketinin dünya ölçüsündeki gerici rüzgârdan alıkoyan bir başka temel etken ise, paradoksal biçimde, Türk burjuvazisinin/devletinin inkarcı çizgideki ısrarı, yani talep edilen "siyasal çözüme" hiçbir biçimde olumlu bir yaklaşım göstermemesiydi. Kürt halkının özgürlük ve eşitlik isteminin zorlayıcı gücü konusunda sermaye düzeni kendi içinde belli görüş ayrılıkları yaşasa da, temelde "ez ve çöz" yaklaşımı üzerinde güçlü bir "milli mutakabat" yaratılmış durumdaydı. Öncelikle ezmeye dayalı bu uzlaşmaz tutum, Kürt hareketinde kendini daha '90'lı ilk yıllarda ortaya koymuş bulunan düzen tabanı üzerinde uzlaşmaya dayalı çözüm politikasının köklü bir konum ve tutum değişikliği ile sonuçlanmasını zora sokuyor, geciktiriyordu.

Bu uzatmalı zoraki devrimciliğin İmralı süreciyle birlikte son bulduğunu biliyoruz. İmralı çizgisi ve tutumu, Kürt hareketinin askeri-politik yenilgisinden önce ideolojik ve moral yenilgisi, daha doğrusu çöküntüsü oldu. PKK'nin devrimci ideoloji, politika ve değerlerle bağları bütün bir '90'lı yıllar boyunca zaten bir hayli erozyona uğramış durumdaydı. Temel ilkeler adım adım terk edilmiş, içerik çoktan yitirilmiş, devrimcilik daha çok biçimsel bir söylem düzeyine inmişti. Abdullah Öcalan ilk İmralı savunmalarıyla birlikte devrimci düşünce ve değerlerle, politika ve programla, büyük ölçüde zaten artık anlamını yitirmiş, biçimsel hale gelmiş ilişkileri de köklü bir biçimde koparıp attı. Yerini düzenle barışmaya ve bütünleşmeye dayalı açılımlar ile "demokratik uygarlık" olarak kodlanıp olumlanan kapitalist-emperyalist dünya düzeninin savunusu aldı.

Dünün devrimci Kürt kadroları ile ilerici-devrimci aydınları arasında bu-

gün genel tutum haline gelen devrim ve sosyalizm düşmanlığının düşünsel ve moral koşullarının bizzat İmralı açılımlarıyla yaratıldığı, Öcalan'ın bu konuda da bir liderlik kapasitesi ve başarısı gösterdiği, tüm kanatlarıyla neredeyse bütün bir Kürt hareketini ardından sürüklediği, üzerinde yeterince durulmayan temel önemde bir olgudur. Düne kadar devrimci olan ya da öyle geçinen bugünün en öfkeli Öcalan muhalifleri bile, gelinen yerde tam bir arsız savunuya varan liberal burjuva görüşlerini, gerçekte büyük ölçüde ona, sabah akşam saldırdıkları Öcalan'ın kendisine borçludurlar. Öcalan gerçekten cüretli olan liberal ideolojik açılımları ile onları emperyalist sistem ve burjuva düzenle barıştırmış, giderek bu sistemi ve düzeni savunur hale getirmiştir. Kuşkusuz Öcalan bu hiç de onurlandırıcı olmayan başarıya tam da aldığı tutum ve yaptığı savunma yoluyla, Kürt hareketini demoralize ederek, yani manevi yönden çökerterek ulaşabilmiştir. Bugün bazı Kürt çevrelerinde en arsız bir Amerikan savunuculuğuna varan tutumların gerisinde, İmralı teslimiyetinde ifadesini bulan siyasal-moral yenilgi ve yıkımın yarattığı derin sarsıntı, hayal kırıklığı, bunun ürünü savrulmalar vardır.

İmralı'nın Kürt hareketinin sonraki ideolojik yönelimlerini belirleyen etkisi öylesine bir gerçektir ki, kardeş Öcalanlar'ın Amerikancı PWD'si ilk açıklamasında, Abdullah Öcalan'ın "ideolojik düşünceleri"nden yararlanmayı sürdürceğini vurgulama ihtiyacı duymuş, yaşadığı ayrılığın daha çok politika planında olduğunu ifade etmiştir. PWD'nin bugün Kürt sorunu dışında kalan tüm öteki temel önemdeki sorunlara bakışı hala da Öcalan'ın ilk İmralı açılımlarına dayalıdır. Denilebilir ki PWD, ilk İmralı açılımlarının en dolaysız bir ürünü, özbeöz çocuğudur. Devrime ve sosyalizme düşmanlık ile emperyalist-kapitalist dünya düzeninin savunusuna dayalı görüşler özü itibarıyla oradan, daha sonra inceltilerek derinleştirilen ilk İmralı açılımlarından alınmıştır. Özü itibarıyla diyoruz, zira Öcalan artık bu ideolojik açılımlarını "demokratik sosyalizm" sosu içinde sunmayı, izlenen özgül amaca olduğu kadar, Kürt hareketi tabanının ilerici eğilimlerine ve sosyal duyarlılıklarına da daha uygun bulmaktadır ve bunda hiç de haksız sayılmaz. (...)

KAYNAK: KIZIL BAYRAK, 2005/5, 5 ŞUBAT 2005

Komisyon Raporu ve “yeni süreç” gerçeği

A. Engin Yılmaz

TBMM bünyesindeki komisyonun raporu oy çokluğuyla kabul edilirken, Cumhurbaşkanı Erdoğan da Etiyopya ziyareti dönüşünde çözüm sürecine dair açıklamalarda bulundu. Aynı süreçte, DEM Parti heyetinin İmralı’da gerçekleştirdiği üç saatlik görüşmenin tutanakları da paylaşıldı.

İlk ikisi, devletin “Terörsüz Türkiye” dediği sürecin, özünde faşist sermaye iktidarının bekasını ve bölgesel yayılmacı emellerini tahkim etmeyi amaçladığını bir kez daha ortaya koyuyor. İmralı tutanakları ise “demokratik toplum” hayalini “yeni süreç”e eklemeye arayışını anlatıyor.

Devlet Bahçeli’nin Öcalan çağrısıyla başlayan yeni “süreç”in ardında bir yılı aşkın süre geçti. Bugüne kadar yaratılan beklentiyle süründürülen, dolayısıyla bir oyalama aracı olduğu artık kanıtlanmış bulunan bu sürecin tek somut karşılığı meclis komisyonu ve raporu oldu. Büyük önem atfedilen bu komisyon, birçok toplantının ardında nihayet oy çokluğuyla kabul edilen raporunu açıkladı. Türk sermaye devletinin resmi söylemde “Terörsüz Türkiye” olarak adlandırdığı süreci, Kürt hareketi “barış ve demokratik toplum süreci” olarak tanımlamıştı. Ne var ki, hem sürecin genel tablosu hem de Komisyon Raporu, yaşananların “barış ve demokratik toplum”la hiçbir ilgisi olmadığını bir kez daha ortaya koydu.

Zira dinci-faşist iktidarın gerçek amacı, “barış ve demokratik toplumu” inşa etmek değil, “iç cepheyi tahkim etmek”, bekasını korumak, Kürt hareketini ve Rojava kazanımını tasfiye etmektir. Bu hedefini gerçekleştirmek için her alanda baskı ve zorbalığı tırmandırdı. “Milli birlik” söylemine biat etmeyen ve potansiyel tehdit olarak görülen her türlü muhalefet odağına karşı sistematik bir saldırı yürütüldü. Kürt hareketine yönelik çok yönlü kuşatma saldırısıyla, onu düzene entegre etme çabası boyutlandırıldı.

Girilen “yeni süreç”te Kürt hareketinin karşılıksız birçok taviz vermesine rağmen, sermaye devleti hiçbir adım atmadığı gibi çok önemli sonuçlar da elde etmiş bulunuyor. Bu sonuçlardan biri batılı emperyalistlerin onayı ve desteğiyle Rojava kazanımının tasfiyesi yönünde ciddi bir mesafe alınmış olmasıdır. Kürtlerin kontrol ettiği bölgelerin ve elinde



bulundurduğu güçlerin Suriye’deki yeni rejime entegrasyonu sorunu emperyalistlerin yönlendirmesiyle devam etmektedir. Böylece aradan geçen bir yılı aşkın sürecin ardından, AKP iktidarının dışa dönük kaygıları ve Rojava üzerinden yaşadığı sorun, esası yönüyle geride kalmış oldu. Trump yönetimindeki ABD ile güçlü bir uyum içine giren ve Ortadoğu’ya dayatılan yeni düzende onunla aynı çizgide hareket eden iktidar, bunun karşılığını Rojava’da büyük ölçüde almış bulunuyor.

Bu gelişmelerde şaşırtıcı bir yan yoktur. Zira dinci-faşist iktidar “yeni süreci”, Kürt sorununu çözmek için değil, içerde ve dışardaki gerici hedeflerine ulaşmak için gündeme getirdi. Zaten o doğası gereği “Kürt sorununu” çözmez, çözemez, “barışı ve demokratik toplumu” inşa edemez. Emperyalizm gibi dinci-faşist Türk sermaye devleti de demokrasiye düşmandır. Ve günümüzde dünya olaylarının seyri, yeni bir emperyalist savaşın kapağına dayandığı, demokratik hak ve özgürlüklerin tırpanlandığı, polis devleti uygulamaları ve faşizan yönetim biçimlerinin olağanlaştığı bir doğrultuda seyrediyor. Bu aynı dönemde Türkiye de barışa ve demokratik topluma değil, fakat kuralsız bir faşist zorbalığın zirvesine doğru yükseliyor. “Terörsüz Türkiye” olarak adlandırılan yeni süreç de, sermaye iktidarının kendini tahkim etmeye dönük bir ezme ve düzene entegre etme girişiminden başka bir şey değildir.

KOMİSYON RAPORU: DEMOKRATİKLEŞME MAKYAJI ALTINDA TASFİYE

Bir yılı aşan “yeni süreç” macerasının bugüne kadarki tek somut karşılığı olan Komisyon ve onun raporu, sermaye devletinin amaç ve hedeflerinin yalın bir ilanıdır. Raporun belirlediği çerçeveye

göre sürecin temel eşiği; PKK’nın tüm unsurlarıyla silah bıraktığının ve örgütsel yapısını tasfiye ettiğinin, bizzat devletin güvenlik birimleri tarafından “objektif, şeffaf ve denetlenebilir” kriterlerle tescil edilmesidir. Bu tamamlandıktan sonra, silahı ve şiddeti bırakan bireylerin sisteme yeniden entegre edilmesi amacıyla geçici ve özel bir yasal düzenleme öngörülmektedir. Ancak rapor, bu düzenlemenin toplum nezdinde bir “af” ya da “cezasızlık” algısı yaratmaması gerektiğini özellikle vurgulamakta, “hukuk ve kamu vicdanını” öne çıkarmaktadır. Metnin dikkat çekici yanlarından biri de süreçte görev alan bürokratlara ve çeşitli aktörlere yasal güvencenin tavsiye edilmesidir. Böylece süreçte rol alanların olası siyasal ve hukuki risklere karşı korunması talep edilmektedir.

Raporun ekonomik ve sosyal kalkınma üzerine vurguları, aslında bölgenin mevcut sermaye birikim rejimine eklenmesinden başka bir şey değildir. Bölgeye yatırım çağrıları ve eşit fırsatlarla “ortak geleceğe katılım” vaatleriyle bölgedeki derin sınıfsal çelişkilerin üzeri örtülmeye çalışılmaktadır. “Demokratik standartların yükseltilmesi” başlığı altında sunulan AİHM ve AYM kararlarına uyum çağrısı, infaz mevzuatının “evrensel ilkelere” göre düzenlenmesi, hasta ve yaşlı tutukluların durumunun gözetilmesi ve tutuklamanın istisna olması vb. önerilerle de bir demokratikleşme paketi görüntüsü yaratılmaktadır. Şiddet içermeyen fiillerin terör suçu kapsamında çıkarılması, ifade ve basın özgürlüğünü kısıtlayan yasaların gözden geçirilmesi, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun güncellenmesi gibi maddeler de, bu sözde “demokratikleşme” paketinin gerçek niteliğini perdeleyen bir vitrin işlevi görmektedir.

Oysa bu önerilenler, anayasal bir dü-

zenin ve uluslararası yükümlülüklerin gereği düzenlemelerdir. Asgari burjuva hukuk normlarının birer reform gibi sunulması, mevcut gerici rejimin kurumsallaşma sürecinin üzerini liberal bir makyajla örtme çabasından başka bir şey değildir. Bu çaba, uluslararası sermaye çevrelerine “hukuk devleti” mesajı verme ihtiyacıyla da uyumludur.

En önemlisi de, Kürt sorunu ile ilgili kurulduğu bilinen bir masanın aylar süren çalışmasının ardından açıklanan raporun, “Kürt sorunu” ifadesini bile kullanmamasıdır. Sorun terör, şiddet, güvenlik ve toplumsal birlik çerçevesinde ele alınmakta, Kürtlerin kültürel ve siyasal hakları tartışma dışı tutulmaktadır.

Öcalan’ın İmralı tutanağı ise süreci “demokratik entegrasyon”la karşılamaya çalışmaktadır. Öcalan’ın “Cumhuriyetin mayasında Kürtler de vardır” diyerek sıraladığı tarihsel referansları, bir “ortak vatan” idealizasyonudur. İmralı tutanakları, yerel demokrasinin güçlendirilmesini ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nın Türkiye’nin toplumsal gerçekliğine uyarlanmış ve genişletilmiş bir biçimde uygulanmasını savunuyor. Dinin, dilin ve milliyetin özgürce ifade edilebilmesi, “demokratik toplum”un kültür, sağlık, eğitim, spor ve ekonomi gibi kurumlarını özgürce inşa edebilmesi gerektiği vurgulanarak, gerçekte özerklik isteniyor.

Ancak dinci-faşist bir iktidar altında bu talebin karşılanabileceği inancı tümüyle temelsizdir. “Kültürel haklar” da dahil olmak üzere, ulusal sorunun tarihsel çözüm yöntemlerinin tümünden reddildiği 27 Şubat bildirgesinin bir “siyasal program” olarak sunulması ise ayrı bir tutarsızlık örneğidir.

Özetle olup bitenler, AKP-MHP iktidar bloğu için iç cepheyi tahkim etmek, rejimin bekasını garanti altına almak, bölgesel yayılmacı adımları güçlendirmek, Kürt hareketi ve kazanımlarını kısıtlı düzeydeki tavizlerle tasfiye etmektir. Bu süreç “demokrasinin baharı” değil, iktidarın kendini “Türkiye yüzü” hedefine göre konumlandırmasıdır. Bu “restorasyon-entegrasyon” projesinin yıldızları kazındığında geriye kalan ise sadece bir ezme ve tasfiye planıdır.

Ortadoğu'da savaş, dünyada kriz!

A. Engin Yılmaz

Uluslararası gündemin odağında ve emperyalist saldırının hedefinde yeniden Ortadoğu var. Ortadoğu'nun emperyalist saldırı ve savaşın ana hedefi haline gelmesinin nedenleri yeterince açıktır. Yalana dayalı gerici emperyalist propagandanın aksine sorun, enerji kaynaklarına hakim olmak ve dünya egemenliğini koruyup güçlendirmek sorunudur. İran'a yönelik savaşın politik, askeri ve psikolojik hazırlıkları tüm hızıyla sürerken, kamuoyuna bir diplomasi yürütülüyormuş görüntüsü sunuldu. Ancak çok geçmeden bu diplomasinin iğrenç bir tuzaktan ibaret olduğu görüldü. ABD emperyalizmi için neredeyse bir kural haline gelen bu diplomatik tiyatro, İran üzerinde de sahnelendi. Ardından İran, ABD ve İsrail tarafından bir savaş alanına dönüştürüldü.

20. yüzyıl, hem büyük bunalımlara, savaşlara ve yıkımlara hem de insanlığın eşitlik, özgürlük ve büyük kurtuluş umutlarına sahne olmuştu. Yüzyılın sonunda SSCB ve Doğu Bloku çöktü. Bu çöküş uluslararası alanda sarsıcı etkiler yarattı ve kapitalist sistemde köklü bir dönüşüm sürecinin başlangıcı oldu. Aynı zamanda emperyalist güçlerin kendi aralarındaki çelişkileri derinleştirdi ve eski güç dengelerinin bozulmasına yol açtı. ABD için bu yeni dönemde temel hedef, dünyanın tek süper gücü olarak kalmaktı.

SSCB'nin çöküşünün ardından ABD, "evrensel barış, istikrar ve refahın" egemen olacağı iddiasıyla bir "Yeni Dünya Düzeni" ilan etti. Malta Zirvesi ile başlayan bu süreçte ABD tek süper güç olarak öne çıktı. Potansiyel rakiplerini dizginlemeyi hedefleyen ABD, 1991 Körfez Krizi'ni bu amaçla bir fırsata çevirdi. Birinci Körfez Savaşı, "barış, istikrar ve refah" gibi boş vaatlerin aksine kapitalizmin şiddet ve savaştan beslenen doğasını bir kez daha gözler önüne serdi. Bu savaşın ardından ABD bir dizi ülkede askeri operasyonlar düzenledi. 1999'da Yugoslavya'ya NATO müdahalesi başladı. 2001'de İkiz Kuleler'e yönelik saldırı bahane edilerek "yüzyıl" süreceği idda edilen savaş ilan edildi. Bu savaşın Afganistan halkasına 2003'te Irak işgali eklendi. Ardından Suriye ve Libya savaşının hedefi haline geldi.

ABD, zayıflayan küresel hakimiyetini yeniden güçlendirmek, rakiplerini dizginlemek ve enerji kaynakları üzerindeki



kontrolünü sürdürmek amacıyla yürüttüğü savaşlar serisinin merkezine Ortadoğu'yu yerleştirdi. Bu, emperyalist nüfuz alanları ve dünya egemenliği uğruna süren mücadeleyi giderek sertleştirdi. Bu gelişmeler, özellikle Ortadoğu'da daha yıkıcı ve trajik sonuçlara yol açmış bulunuyor. _

İRAN ÜZERİNDEN KÜRESEL GÜÇ MÜCADELESİ

21. yüzyılda emperyalist güçler arasındaki rekabet ve hegemonya mücadelesi sertleşirken, Ortadoğu bir kez daha bunun merkezine oturmuş durumdadır. Bu rekabetin odak noktalarından biri ise hiç şüphesiz İran'dır. Enerji kaynakları, stratejik coğrafyası, ideolojik etkisi ve bölgesel ağırları nedeniyle İran, yalnızca bölgesel bir güç değil, aynı zamanda küresel güç dengelerinin önemli bir düğüm noktasıdır. Dolayısıyla İran, ABD ve siyonist İsrail'in barbarca savaşıyla teslim alınmak istenmektedir. ABD, "tek süper güç" olarak enerji kaynaklarını denetimi altında tutmak arzusundadır.

Bu hedefe ulaşma hırısı, bugün Ortadoğu'da İran üzerinde düğümlenmiş görünüyor. Bunun için emperyalist sa-

vaşın namluları, emperyalist kuşatmaya direnen İran'a çevrilmiştir. İran savaşı, ABD'nin uzun süredir ilan edip sürdürdüğü savaşlar serisinin yeni bir aşamasını temsil etmektedir. Irak'tan Libya'ya, Afganistan'dan Suriye'ye, Gazze'den Yemen ve Beyrut'a kadar uzanan ve Ortadoğu'yu yıkıma ve kan gölüne dönüştüren savaşlar zinciri, ABD hegemonyasının sürdürülmesi amacıyla hizmet etmektedir.

İran'a yönelik savaş, aynı zamanda emperyalist hegemonya mücadelesini yeni bir evreye taşıyan bir dönemeçtir. ABD ve İsrail, Ortadoğu'yu kendi çıkarları doğrultusunda yeniden şekillendirerek hegemonik konumlarını güçlendirmeyi ve Çin ile Rusya gibi rakip güçlerin bölgedeki hareket alanını daraltmayı amaçlamaktadır. Dolayısıyla bu savaş küresel güç rekabetinin ve hegemonya mücadelesinin bir parçasıdır. Kapitalizmin eşitsiz gelişimi yasası, güç dengelerini değiştirirken yeni rakiplerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu gelişmeler ışığında Ortadoğu, emperyalist güç rekabetinin yoğun yaşandığı alanlardan biridir.

Ortadoğu'daki işbirlikçi devletler bölgede yaşanan sürecin önemli taraflarıdır. Körfez monarşileri, özellikle Suudi Ara-

bistan ve Birleşik Arap Emirlikleri, uzun süredir İran'ın bölgesel nüfuzundan rahatsızlık duymaktadır. İran'ın Irak, Lübnan ve Yemen'de kurduğu siyasi ve askeri etki alanı, kendilerine dönük tehdit olarak algılanmaktadır. Bu nedenle birçok Körfez ülkesi İran'ın zayıflatılmasını stratejik çıkarlarına uygun görmektedir. Ancak bu ülkeler bir yandan İran'ın askeri kapasitesinin ve bölgesel etkisinin geriletilmesini isterken, diğer yandan savaşın kendi topraklarını doğrudan hedef almasından kaygı duymaktadır. Bu nedenle savaşın doğrudan tarafı olmaktan kaçınırken, ABD'nin askeri gücüne dayanarak İran'ın zayıflatılmasını tercih etmektedir.

"Dokunulmazlık" algısının aşınması ABD ve İsrail'in İran'a karşı yürüttüğü savaşın temel varsayımı, modern savaş teknolojisinin yarattığı yıkım kapasitesinin siyasi sonuçları belirleyeceği yönündeydi. Bunun bir yanılsama olduğu görüldü. Yüksek yoğunluklu bombardıman, lider kadroların hedef alınması ve kritik altyapının yok edilmesi yoluyla İran devletinin siyasi iradesinin kırılabileceği düşüncesi, hiç değilse bu ana kadar gerçekleşmiş değil. İran'da lider kadrolara yönelik suikastlar ve ağır bombardıman, beklenen "rejim çöküşü"nü gerçekleştir-

mek yerine toplumda dış saldırıya karşı rejim etrafında bir kenetlenme yaratmıştır.

Savaşın bir diğer kritik yönü, çatışmanın tek bir cepheyle sınırlı kalmamasıdır. İran'ın, uzun süredir geliştirdiği asimetrik strateji sayesinde savaşı bölgesel alana yayabilecek kapasiteye sahip olduğu görüldü.

Irak'taki milislerin Amerikan üslerini hedef alması, Lübnan'dan Hizbullah'ın saldırıları ve Yemen'deki Ensarullah güçlerinin deniz yollarını tehdit etmesi bu çok katmanlı savaşın göstergeleridir. Bu durum, devasa askeri üstünlüğüne rağmen ABD'nin, savaşın sonuçlarını kolayca kontrol edemeyeceğini ortaya koymaktadır.

ABD'nin bölgedeki askeri üslerinin sürekli hedef alınması ve İsrail'in savunma sistemlerinin önemli ölçüde darbe lenmesi, uzun yıllar boyunca oluşturulan "dokunulmazlık" algısını da aşındırmaktadır. Emperyalist hegemonyanın önemli unsurlarından biri olan askeri gücün yenilmez olduğu yönündeki ideolojik kabul darbe almıştır.

Bu algının kırılmaya başlamasıyla işbirlikçi bölge devletlerinin güvenlik stratejileri de değişme eğilimi gösterebilecektir. Körfez ülkelerinin doğrudan savaşa girmekten kaçınması ve diplomatik manevralara yönelmesi bunun ilk işaretleri olarak görülebilir.

Ekonomik boyut da savaşın seyrinde belirleyici bir rol oynamakta ve emperyalist rekabetin daha geniş çerçevesine işaret etmektedir. Hürmüz Boğazı dünya petrol ticaretinin önemli bir bölümünün geçtiği stratejik bir noktadır.

İran'ın bu geçişi "akıllı kapatma" yoluyla kontrol etmesi, yalnızca askeri bir çıkış değil aynı zamanda küresel enerji piyasalarını hedef alan bir stratejidir. Böyle bir hamlenin, petrol fiyatlarının yükselmesi ve tedarik zincirlerinin kırılması yoluyla dünya ekonomisini doğrudan etkileyebileceği görüldü.



Bu durum emperyalist sistem içindeki çelişkileri de keskinleştirebilecektir.

SAVAŞIN JEOPOLİTİK SONUÇLARI VE KÜRESEL EKONOMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Sürmekte olan savaşı yalnızca Ortadoğu'daki güç dengelerini değil, aynı zamanda küresel ekonominin gidişatını ve uluslararası sistemin geleceğini doğrudan etkileyebilecek önemdedir. Çatışmanın askeri boyutu kadar enerji piyasaları, ticaret yolları, emperyalist rekabet ve hegemonya krizi üzerindeki etkileri de dünya siyasetinin merkezine yerleşmiştir. İran'ın coğrafi konumu ve enerji kaynakları üzerindeki rolü, bu savaşın bölgesel bir krizden çok daha geniş kapsamlı bir jeopolitik kırılmaya dönüşmesine neden olmaktadır. Jeopolitik açıdan bu savaş, Ortadoğu'daki güç dengelerini yeniden şekillendirme potansiyeline sahiptir.

Savaşın başlamasının üzerinden iki hafta geçti. Çatışma daha şimdiden bölgesel sınırları aşan etkiler yaratmıştır. Birçok alanda hissedilen sarsıntı, Ortadoğu'daki bir savaşın küresel bir krize dönüşebileceğini göstermektedir. İran'ın İsrail'deki hedeflere ve bölgedeki Amerikan askeri varlığına yönelik misilleme-

leri, çatışmanın coğrafyasını genişletti. Körfez'deki askeri üsler, enerji altyapısı ve deniz ticaret yolları artık doğrudan risk altında bulunuyor. Bu durum yalnızca savaşın askeri boyutunu değil, dünya ekonomisinin kalbi demek olan enerjinin dolaşımını da tehdit ediyor.

Savaşın en hızlı hissedilen etkisi enerji piyasalarında ortaya çıktı. Hürmüz Boğazı dünya petrol ticaretinin yaklaşık beşte birinin geçtiği kritik bir geçiş noktasıdır. Çatışmaların başlamasıyla birlikte tanker trafiğinde aksaklıklar yaşanmış, sigorta maliyetleri hızla yükselmiş ve petrol arzına ilişkin kaygılar büyümüştür. Bunun sonucu olarak petrol fiyatları kısa sürede 100 doların üzerine çıkmıştır ve daha da yükseleceği öngörülmektedir. İran ve Körfez çevresindeki enerji altyapılarına yönelik saldırılar doğal gaz piyasasını da doğrudan etkilemiştir. Katar'daki LNG tesislerine yönelik saldırılar ve üretimde yaşanan kesintiler Avrupa gaz piyasasında hızlı fiyat artışlarına yol açmış, bazı piyasalarda fiyatlar neredeyse iki katına kadar yükselmiştir (Foreign Business, 6 Mart 2026).

Enerji piyasalarındaki bu dalgalanma kısa sürede küresel ekonomik zincirin diğer halkalarına da yansımıştır. Petrol ve gaz fiyatlarının yükselmesi ulaştırma

maliyetlerini artırırken, sanayi üretiminde kullanılan enerji girdilerinin pahalalanmasına yol açmaktadır. Bu durum dünya genelinde enflasyon baskısını güçlendirmekte, özellikle enerji ithalatına bağımlı ekonomiler üzerinde ciddi bir yük oluşturmaktadır. Aynı zamanda Körfez çevresinde artan askeri gerilim uluslararası deniz taşımacılığını da doğrudan etkilemektedir. Sigorta maliyetlerinin yükselmesi, bazı ticari gemilerin alternatif ve daha uzun rotalara yönelmesine neden olmuş, bu da küresel tedarik zincirlerinde yeni gecikmeler ve maliyet artışları yaratmıştır.

Savaşın ekonomik etkileri Avrupa başta olmak üzere birçok bölgede hissedilmeye başlamıştır. Enerji fiyatlarındaki yükseliş nedeniyle Avrupa ekonomilerinde enflasyonun 0,3 ile 0,5 puan arasında artması ve ekonomik büyümenin yaklaşık yüzde bir oranında yavaşlaması riski ortaya çıkmıştır. Savaşın ikinci haftasında ortaya çıkan bu tablo, bölgesel bir savaşın çok kısa sürede enerji piyasaları, ticaret yolları ve ekonomik dengeler üzerinden dünya çapında krize yolaçabildiğini göstermektedir.

Emperyalist saldırganlar, halklara uyguladıkları şiddete bugüne dek birçok isim verdi: "Uygarlık", "düzen", "barış", "insan hakları", "demokrasi"... Bugün ise bu şiddet "Barış Kurulu" adı altında Gazze'de sahneleniyor. Bu kurul, yaşam ve ölüm üzerinde mutlak kontrol kuran emperyalist/siyonist mekanizmadan başka bir şey değildir.

ABD emperyalizminin şefi Trump, 22 Ocak'ta Gazze'yi yönetmek üzere bir "Barış Kurulu" ve "Gazze Yürütme Kurulu" oluşturduğunu ilan etti. Kurul'un ilk zirvesi 19 Şubat'ta Washington'da gerçekleştirildi. Bu hamlenin asıl hedefi; ırkçı-siyonist işgale karşı direnişi tasfiye etmek ve Filistin halkını tamamen etki-

Barbarlığın adı: Barış Kurulu

siz bırakmaktır. Gazze'deki Filistinliler, bu süreçte ne muhatap ne de taraf olarak kabul edilmektedir.

Gazze, Filistin halkı hiçe sayılarak, emperyalist saldırganlar için devasa bir rant alanı olarak tasarlanıyor. Gökdelenler, oteller, modern konutlar ve sanayi bölgeleriyle Gazze; bir inşaat projesi üzerinden lüks bir turizm ve ticaret merkezine dönüştürülmek isteniyor. Projeyi hazırlayanlar o kadar küstah ki, bu küçük coğrafyada bir halkın yaşadığını tamamen göz ardı ediyorlar.

Filistin halkına dayatılan ise kendi topraklarından sürgün edilmek. Önce bombardımanlar, soykırım, açlık, yıkılan hastaneler ve engellenen yardımlarla yaşam koşulları yok ediliyor. Hayat dayanılmaz hale getirildiğinde ise bu göçün adı "gönüllülük" oluyor. Bu sürgün planının hedefi belli: Somaliland; yani sadece Gazze'de soykırım yapan İsrail'in tanıdığı sözde devlet. Refah Sınır Kapısı bu planın kilit taşıdır; dışarıya açılan bir yol değil, geri dönüşü olmayan bir köprüdür.

On binlerce ölüm sadece bir sayıya, yüz binlerce insan ise tahmine dönüşüyor. Soykırıma uğratılmış bir halkın toprağı gasp ediliyor ve turistik bir yatırım alanı olarak pazarlanıyor. Bunun adı vahşi sömürgeciliktir.

Tüm bunlar yaşanırken "uluslararası toplum" derin bir sessizlik içinde.

Gazze'de iki yıl süren soykırım ve yıkım, kapitalist-emperyalist sistemin barbarlığını tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. "Sosyalizm ya da barbarlık" ikilemi bir kez daha önümüzde duruyor. Soykırıma rağmen teslim olmayan Filistin halkı, barbarlığa karşı direnişin mümkün olduğunu dünyaya gösterdi.

İşsizlik, yoksulluk, ırkçılık ve savaşın gölgesinde

1 Mayıs'a doğru

Bugün dünya, emekçiler açısından derinleşen çok boyutlu bir krizler döneminden geçiyor. Artan işsizlik, düşen reel ücretler, güvencesiz çalışma koşulları ve sosyal hakların sistematik biçimde budanması, milyonlarca kişinin yaşamını her geçen gün daha da zorlaştırıyor. Kapitalist/emperyalist sistem, krizlerin faturasını bir kez daha işçi sınıfına kesiyor.

Düşük ücretli çalışmanın dayatılması, krizin faturasının en somut ve yaygın biçimlerinden biri olarak karşımıza çıkıyor. Özellikle restoran ve otel gibi hizmet sektörlerinde çalışan emekçiler, giderek daha düşük ücretlere ve daha güvencesiz koşullara mahkum ediliyor. Hükümet verilerine göre, yalnızca geçtiğimiz yıl konaklama ve turizm sektöründe yaklaşık 1,1 milyon kişi saat başına brüt 15 euro-nun altında çalıştırıldı. Benzer bir tablo, otomotiv ticareti ve bakım hizmetleri ile çeşitli ekonomik hizmet sektörlerinde de görülmektedir.

Düşük ücretli istihdamın yaygın olduğu alanlar bunlarla da sınırlı değil. Tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörleri ile sanat, eğlence ve dinlenme alanlarında çalışan emekçilerin de bir kısmı düşük ücretle çalıştırılmaktadır. Bu tablo, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğini de içermektedir: Düşük ücretli çalışanların yaklaşık 4,3 milyonu kadınlardan, 3,4 milyonu ise erkeklerden oluşuyor. Tüm bu veriler, kapitalist üretim ilişkilerinin emek üzerindeki baskısını derinleştirdiğini ve işçi sınıfının önemli bir kesimini yoksulluk sınırına doğru ittiğini göstermektedir.

Buna paralel olarak sosyal haklar da adım adım budanıyor. Emeklilik yaşı yükseltiliyor, sağlık ve eğitim hizmetleri piyasalaştırılıyor, kamusal alan daraltılıyor. Kazanılmış haklar "reform" adı altında geri alınıyor. Oysa bu haklar, Sovyetler Birliği'nin kapitalist sistem üzerinde yarattığı basınç ve geçmiş kuşakların uzun yıllara yayılan mücadeleleriyle kazanılmıştı.

Bu tabloyu daha da karartan diğer gelişme ise Avrupa genelinde yükselen faşist hareketlerin giderek güç kazanmasıdır. Krizin gerçek sorumluları olan sermaye sınıfı ve onun siyasal temsilcileri, emekçilerin artan öfkesini özellikle göçmenlere, mültecilere ve farklı kimliklere yönlendirmeye çalışıyor. İrkçılık, işçi



sınıfını bölmenin, ortak mücadele zeminini parçalamanın ve sınıf dayanışmasını zayıflatmanın en etkili araçlarından biri olarak sistematik biçimde kullanılmaktadır.

Bu eğilim yalnızca sokakta değil, doğrudan üretim alanlarında da kendini gösteriyor. Almanya'da yapılan son işyeri işçi temsilcilik seçimlerinde aşırı sağcı Alternative für Deutschland (AfD), Mercedes'in Stuttgart-Untertürkheim fabrikasında "Zentrum" adlı listeye seçime girerek oyların yaklaşık %20'sini almış ve 9 temsilcilik kazanmıştır. Benzer şekilde, Doğu Almanya'daki Zwickau'daki Volkswagen fabrikasında "Bağımsız İşçi Konseyleri İttifakı" %11,5 oy alarak 35 sandalyenin 4'ünü elde etmiştir.

Bu gelişmeler, krizin derinleştiği koşullarda aşırı sağın yalnızca politik alanda değil, doğrudan işçi sınıfı içerisinde de örgütlenme zeminini bulduğunu gösteriyor. Bu durum, işçi hareketi açısından ciddi bir uyarıdır. Sınıfın bölünmesine karşı enternasyonalist, birleşik ve mücadeleci bir hattın inşası ertelenemez bir görev haline gelmiştir. Avrupa'nın birçok ülkesinde aşırı sağın yükselişi, kazanılmış demokratik haklar açısından da ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Tüm bunların üzerine bir de yaklaşan savaş tehlikesi ekleniyor. Emperyalist rekabetin keskinleşmesi, silahlanma yarışının hızlanması ve militarizmin yükselişi, halkları yeni felaketlerin eşiğine sürüküyor. Savaş politikaları için ayrılan bütçeler her geçen gün artırılırken, krizlerin

bedeli emekçilere ödetiliyor.

Kapitalist sistem, ekonomik krizi aşmak amacıyla üretimi doğrudan savaş ekonomisine yönlendirmektedir. Bu değişim, sadece devlet politikalarında değil, üretim alanlarında da somut olarak gözlemlenmektedir. Örneğin Volkswagen'in Osnabrück fabrikasında otomobil üretiminden askerî ekipman ve tank üretimine geçilmesi, bu dönüşümün açık bir göstergesidir.

Bu süreçte sendikaların tutumu ise ayrı bir tartışma konusudur. İşyerlerini koruma gereğiyle savaş üretimini ve militarist politikaları dolaylı ya da doğrudan destekleyen yaklaşımlar, işçi sınıfının bağımsız çıkarlarıyla açık bir çelişki içindedir. İşçileri bu sürece rıza göstermeye çağırarak, gerçekte kapitalistlerin kriz yönetimini kolaylaştırmak anlamına gelmektedir. Sendikal bürokrasi bu uğursuz rolü oynuyor.

Öte yandan, küresel ölçekte süren çatışmalar da bu tablonun ayrılmaz bir parçasıdır. Özellikle Orta Doğu'da Amerika-İsrail saldırganlarının yürüttüğü bölgesel savaş, gerilimleri tırmandırmakta ve Amerika'nın sarsılan hegemonya alanlarını genişletme mücadelesi kapitalist krizi derinleştirmektedir. İran'ı hedef alan savaş enerji krizini daha da derinleştirdi. Devletler bunun faturasını yükselen petrol ve elektrik fiyatları üzerinden doğrudan emekçilerin sırtına yüklemektedir. Savaş politikalarıyla birlikte emekçilere "kemer sıkma" dayatılmakta; sosyal har-

camalar kısılrken askeri bütçeler büyütülmektedir. Savaşın bedelini ödeyenler ise her zaman olduğu gibi yine işçiler, yoksullar ve ezilen halklar olmaktadır.

Tablo bu iken önümüzdeki 1 Mayıs yalnızca bir anma günü değil, bu saldırı furçasına karşı mücadelenin öne çıktığı bir gün olmalıdır. Bugün SPD ve CDU tarafından Anayasa'da yer alan 8 saatlik günlük çalışma süresinin esnetilmesine yönelik girişimler, bu kazanımların yeniden hedef alındığını açıkça göstermektedir. Bu nedenle 1 Mayıs, aynı zamanda bu saldırılara karşı mücadeleyi büyütme günüdür. İşsizlik, yoksulluk, ırkçılık ve savaş politikalarına karşı ortak bir ses yükseltmenin günüdür. Emeğin değersizleştirilmesine, hakların gasp edilmesine ve egemenlerin sınıfı bölmeye dönük politikalarına karşı işçi ve emekçilerin alanlarda birleştiği gün olmalıdır 1 Mayıs.

Bugün ihtiyaç duyulan şey, ulusal sınırları aşan, gerçek bir enternasyonal işçi sınıfı dayanışması ve örgütlü mücadeledir. Emperyalist savaşa, ırkçılığa ve faşizme karşı işçi sınıfının birliğini esas alan enternasyonalist bir hat örmek zorundayız. Çünkü karşı karşıya olduğumuz sorunlar ortaktır; çözüm de ortak olmak zorundadır.

Adil, eşit ve özgür bir dünya ancak emekçilerin ortak sosyalizm mücadelesiyle mümkündür.

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği ve enternasyonal dayanışma!

BİR-KAR İŞÇİ KOMİSYONU

Savaşa karşı olmak, kapitalizme karşı olmaktır!

Veli Aydın

Bugünün dünyasında savaşlar çoğu zaman “güvenlik”, “demokrasi”, “istikrar”, “nükleer tehlike” ya da “insani müdahale” gibi uydurma gerekçelerle izah ediliyor. Ancak bu kavramların arkasına dikkatle bakıldığında, savaşların gerçek nedeninin çok daha derinde, kapitalist üretim ve bölüşüm ilişkilerinin doğasında yattığı görülür. Kapitalist ekonomik sistem yalnızca üretimi ve ticareti örgütleyen bir mekanizma değildir; sürekli genişlemeyi, rekabeti ve egemenlik mücadelelerini zorunlu kılan bir düzenin ifadesidir aynı zamanda. Bu nedenle kapitalizmin tarihi aynı zamanda krizlerin, savaşların ve yıkımların tarihidir.

Kapitalist ekonominin temel mantığı, sermayeyi büyütme zorunluluğuna dayanır. Bir işletme ya da sermaye grubu bulunduğu noktada kalamaz; büyümek, yeni pazarlar bulmak, daha fazla kaynak elde etmek ve rakiplerini geride bırakmak zorundadır. Rekabet koşullarında büyümeyen sermaye geriler ve sonunda “yamyam kardeşleri” tarafından yutulur. Benzer bir durum kapitalist devletler için de geçerlidir. Devletler, kendi sermaye sınıflarının çıkarlarını korumak ve genişletmek için ekonomik, diplomatik, siyasi ve gerektiğinde askerî araçlara başvururlar.

Bu açıdan bakıldığında savaş, kapitalizmin dışsal bir sapması değil, sistemin içsel bir parçasıdır. Rekabet belirli bir eşiği aştığında ekonomik mücadele, siyasal ve askerî çatışmaya dönüşür. Tarih bunun sayısız örneğiyle doludur. Kolonyal genişleme döneminden iki dünya savaşına, Soğuk Savaş'ın vekâlet çatışmalarından günümüzün bölgesel savaşlarına kadar uzanan süreç, büyük güçlerin ekonomik çıkarlarıyla askerî çatışmaların nasıl iç içe geçtiğini açıkça gösterir.

Kapitalizmin ortaya çıktığı erken modern dönemden itibaren dünya ekonomisi yalnızca ticaret yoluyla değil, aynı zamanda zor yoluyla da şekillendi. Kolonyal yayılma, köle ticareti, zorla ele geçirilen kaynaklar ve yeni pazarların askeri güçle açılması bu sürecin temel unsurlarıydı. Bu tarihsel miras bugün ortadan kalkmış değildir; yalnızca biçim değiştirmiştir. Askerî müdahaleler kimi zaman “insani sorumluluk”, “terörle mücadele” ya da “bölgesel istikrar” söylemleriyle meşrulaştırılmak istense de kimi zaman buna bile ihtiyaç duyulmamaktadır.



“Gücü gücü yetene” kuralının geçerli olduğu bir düzende ülkeler talan edilmekte, yıkılan şehirlerin ve yerinden edilen halkların acısı üzerinde yeni ekonomik çıkar alanları kurulmaktadır. Ukrayna, Filistin, Venezuela ve İran bu çarkın güncel örnekleri olarak öne çıkmaktadır.

Modern savaş ekonomisinin arkasında devasa bir silah sanayisi bulunmaktadır. Askeri harcamalar dünya ekonomisinin önemli bir bölümünü oluştururken, büyük silah şirketleri bu harcamalardan devasa karlar elde etmektedir. Böyle bir sistemde barış talebi çoğu zaman yalnızca etik bir çağrı olarak kalmaktadır. Talancı ekonomik çıkarların yön verdiği bir düzende barış istemi, bir talep olmanın ötesine geçememektedir.

Savaşların yarattığı yıkım yalnızca insan yaşamıyla sınırlı değildir. Çatışmalar; çevresel tahribata, altyapıların yok olmasına, tarım alanlarının zarar görmesine ve milyonlarca insanın zorunlu göçe zorlanmasına yol açıyor. Savaşın toplumsal maliyeti ağırdır ve bu bedel, savaş kararını verenlere değil, işçi-emekçilere ve mazlum halklara fatura edilmektedir. Üstelik bu bedel yalnızca bugünün değil,

gelecek kuşakların da omuzlarına yüklenmektedir.

Bugün dünya giderek daha belirgin bir “çok kutuplu güç dengesi” içine ilerlemektedir. Büyük güçler arasındaki rekabet; yeni ekonomik bloklar, ticaret savaşları ve askeri gerilimler üretmektedir. Bu durum, sistemin temel mantığının değişmediğini; yalnızca aktörlerin ve güç dengelerinin farklılaştığını göstermektedir. Kapitalist rekabet sürdükçe, pazarlar ve kaynaklar üzerindeki mücadele de farklı biçimlerde varlığını sürdürecektir.

Bu nedenle savaş karşıtlığını yalnızca manevi bir tutum olarak görmek yeterli değil. Savaşın nedenlerini anlamak, onu üreten toplumsal ve ekonomik ilişkileri sorgulamayı da gerektirir. Eğer savaşlar belirli bir sistemin işleyişinden kaynaklanıyorsa, kalıcı barış arayışı da bu sistemi, yani günümüzde kapitalizmi hedef almayı ve alternatif toplumsal düzen olarak sosyalizmi öne çıkartmayı zorunlu kılar.

Tarih bize başka bir önemli ders daha verir: Toplumsal dönüşümler yukarıdan değil, aşağıdan gelen kolektif iradelerle gerçekleşir. Emekçiler, ezilenler ve toplumun geniş kesimleri yalnızca üretimin

değil, toplumsal değişimin de gerçek gücünü oluşturur. Daha adil ve barışçıl bir dünya fikri de soyut bir ideal olarak değil, devrimci sınıf mücadeleleri ve toplumsal dayanışmanın ürünü olarak ortaya çıkabilir.

Sonuç olarak savaşlara karşı çıkmak, yalnızca savaşın kendisine değil, onu üreten koşullara da karşı çıkmayı gerektirir. Kapitalizmin sürekli rekabet, genişleme ve güç mücadelesi üzerine kurulu yapısı değişmedikçe (ki değiştiğinde kapitalizm kapitalizm olmaktan çıkar), savaşların tamamen ortadan kalkması mümkün değildir. Bu nedenle barış mücadelesi, aynı zamanda özel mülkiyeti ve insanın insan tarafından sömürsünü ortadan kaldırma, eşitlikçi ve adaletli bir toplumsal düzeni, yani sosyalizmi kurma çabasıyla iç içe geçmek zorundadır.

İnsanlık, geleceğini rekabet ve yıkım üzerine kurulu bir sistemin insafına bırakmaya devam mı edecek, yoksa köhnemiş kapitalist sistemi yıkıp yeni bir toplum kurma cesaretini mi gösterecek? Bu sorunun yanıtı yalnızca teorik tartışmalarda değil, kolektif iradenin ve toplumsal mücadelelerin içinde şekillenecektir.

“Güçlü bir 1 Mayıs’ı örgütlemek gerekiyor”

Dev Turizm-İş Genel Sekreteri Gökhan Aslan ile yaklaşık 1 Mayıs’ı konuştuk...

İşçi sınıfına, emekçilere ve halklara dönük saldırıların arttığı; emperyalist savaşların ve hesaplaşmaların faturasının emekçilere ödetilmeye çalışıldığı bir süreçte 1 Mayıs yaklaşıyor. İşçi ve emekçilerin taleplerinin öne çıktığı bu 1 Mayıs’ın gündemi ve talepleri nelerdir?

Gökhan Aslan: 2026 1 Mayıs’ına hem dünyada hem bölgemizde savaşların ve emperyalist haydutluğun arttığı, Türkiye’de ise yoksulluğun giderek derinleştiği bir dönemde gidiyoruz. Bir yanda bölgemizde yaşanan çatışmalar ve gerilimler sürüp giderken, Türkiye’de de hayat pahalılığı emekçilerin yaşamını her geçen gün daha da zorlaştırıyor. Uygulanan politikaların ve yaşanan gelişmelerin bedeli ise yine işçilere, emekçilere ve halkın geniş kesimlerine ödetiliyor.

Bugün milyonlarca insan için en temel mesele geçim derdidir. Elektriğe, doğal gaza, ulaşım, gıda maddelerine ve kiralara yapılan zamlar, emekçiler için hayatı her geçen gün daha da ağırlaştırıyor. Barınma, gıda, enerji gibi en temel ihtiyaçlar bile günden güne daha pahalı hale geliyor. İnsanlar kirayı, faturayı ve mutfak masrafını nasıl karşılayacağını düşünerek yaşamaya çalışıyor.

Asgari ücretin açlık sınırının altında kaldığı, yoksulluk sınırının ise emekçilerin neredeyse tamamı için ulaşılması mümkün olmayan bir noktaya çıktığı bir dönemdeyiz. Yoksulluk derinleşiyor, güvencesiz çalışma yaygınlaşıyor, geleceğe dair kaygılar artıyor.

Bu nedenle 1 Mayıs’ın gündeminde en başta insanca yaşanacak bir ücret talebi yer almalıdır. Güvenceli çalışma, sendikal hakların önündeki engellerin kaldırılması ve işçi sağlığı ile güvenliği önlemlerinin gerçekten uygulanması emekçilerin en temel talepleri arasındadır. Aynı zamanda barınma, gıda ve enerji gibi en temel ihtiyaçlara insanca koşullarda erişim de bu mücadelenin önemli başlıklarından biridir.

1 Mayıs, emeğin görünmez kılınmak istendiği bir düzende işçi sınıfının kendi gücünü hatırladığı gündür. Büyüyen yoksulluğa, güvencesizliğe ve adaletsizliğe karşı emekçilerin sözünü ve taleplerini meydanlarda daha güçlü bir şekilde dile getirdiği bir 1 Mayıs’a bugün her zaman-



kinden daha fazla ihtiyaç var.

İşçi ve emekçilerin kendi taleplerini güçlü katılım sağladığı bir 1 Mayıs’ı örgütlemek için neler yapılmalıdır? 1 Mayıs yaklaşırken nasıl bir süreç örgütleyeceksiniz?

Gökhan Aslan: 1 Mayıs güçlü olacaksa bu, biraz da yıl boyunca yürütülen çalışmaların birikimiyle mümkün olur. İşyerlerinde kurulan temalar ve yürütülen örgütlenme çalışmaları o gün alanlara yansır. 1 Mayıs aynı zamanda dünyanın birçok yerinde kutlanan İşçilerin Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü’dür. Bu nedenle işçi sınıfının kendini gösterdiği, sözünü söylediği bir gün olması bakımından ayrı bir yerde durur.

Bu nedenle 1 Mayıs’a giderken sabırlı ve ısrarlı bir çalışma yürütmek gerekiyor. İşyerlerinde olduğu kadar işçilerin yaşam alanlarında da temas kurmak; mahallelerde, servislerde ve emekçilerin buluştuğu alanlarda onlarla yan yana gelmek önemlidir. Elbette çeşitli propaganda çalışmaları da yapılması, geniş emekçi kitleler alanlara çağrılmalıdır. Ama işçilerle birebir temasın olduğu, insanların yan yana gelip konuşabildiği bir sürecin kurulması çok daha önemlidir.

Biz de kendi iş kolumuzda bunu yapmaya çalışıyoruz. Turizm iş kolunda çalışan emekçilerin yaşadığı mobbing, taciz, düşük ücretler ve uzun çalışma saatleri gibi sorunlar üzerinden işçilerle bir araya gelmeye, bu sorunları konuşmaya çalış-

ıyoruz. Aynı zamanda şunu da göstermeye çalışıyoruz: Bu sorunlar tek tek bir işçinin sorunu değildir; turizm sektöründe çalışan yüz binlerce emekçinin ortak sorunudur. Dolayısıyla buna karşı birlikte söz söylemek mümkündür ve gereklidir.

1 Mayıs’a giderken de turizm işçilerinin yaşadığı bu sorunların ve taleplerin alanlara taşınması için bir çaba içinde olacağız. Çünkü güçlü bir 1 Mayıs, biraz da böyle bir birikimin sonucu oluyor.

Tarihsel ve sınıfsal özüne uygun bir 1 Mayıs için sendikalara, emek meslek örgütlerine, siyasal parti ve kurumlara düşen görevler nelerdir?

Gökhan Aslan: Bugün hem dünyada hem de Türkiye’de yürütülen politikaların yarattığı ciddi bir huzursuzluk ve öfke birikimi var. Derinleşen yoksulluk, savaş politikaları ve baskı ortamı geniş halk kesimlerinde bir çıkış arayışını da beraberinde getiriyor. İnsanlar yaşadıkları sorunların farkında; biriken bir öfke var. Ancak bu öfkenin nasıl bir kanala akacağı meselesi hala önemli bir soru olarak duruyor.

Bu açıdan halkın yalnızca izleyen değil, söz kuran ve özneleşen bir güç olarak ortaya çıkabildiği bir 1 Mayıs pratiği, toplumsal özgüveni de büyütebilir. En geniş toplumsal muhalefet kesimlerinin, farklı mücadele dinamiklerinin yan yana gelebildiği güçlü bir irade ortaya çıkarsa bunun geniş kitlelerde cesaret yaratacağını düşünüyoruz. Böyle bir tablo aynı

zamanda toplumda “yan yana gelme, birlikte mücadele etme” duygusunu da güçlendirir.

Elbette 1 Mayıs’a dair farklı yaklaşımlar, farklı değerlendirmeler ortaya çıkabilir. Bu son derece doğaldır. Ancak bu farklılıkların birbirini karşı karşıya koyma, kutuplaştıran bir tartışmaya dönüşmemesi çok önemlidir. Çünkü böyle bir tablo en çok toplumsal muhalefetin ortak zeminini zayıflatır ve bundan kazançlı çıkan siyasi iktidar ve sermaye olur.

Bu nedenle ihtiyaç olan şey, ortaklaşma imkânlarını güçlendiren bir yaklaşımdır. Olabildiğince en geniş mücadele dinamiklerinin, en geniş toplumsal muhalefetin yan yana gelebildiği güçlü bir 1 Mayıs’ı örgütlemek gerekiyor. Bunun da ancak sabırlı, birleştirici ve sorumluluk duygusuyla yürütülen bir hazırlık süreciyle mümkün olacağını düşünüyoruz. Bu konuda bütün mücadele dinamiklerinin bu sorumlulukla hareket etmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Son söz olarak neler demek istersiniz?

Gökhan Aslan: Son olarak, bu vesileyle başta turizm emekçileri olmak üzere tüm işçi sınıfını 1 Mayıs’ta alanlarda görmeye çağırıyoruz. Birliğin, dayanışmanın ve mücadelenin büyüdüğü bir 1 Mayıs’ta buluşmak dileğiyle... Kızıl Bayrak gazetesi emekçilerinin de 1 Mayıs’ını şimdiden kutluyoruz.

Birleşik, kitleesel ve militan bir İstanbul 1 Mayıs'ı için ileri

Türkiye'nin ve dünyanın sokaklarında işçilerin, emekçilerin, kadınların ve gençlerin talepleri yükseliyor. Emperyalist savaş ve saldırganlık, sömürü, baskı ve zorbalık her geçen gün artıyor. Dünyanın her yerinde bu saldırılara karşı başta işçi ve emekçiler olmak üzere çeşitli toplumsal kesimler sokaklarda öfkelerini haykırıyor. Ülkemizde de bu tepki her geçen gün büyüyor.

8 Mart'ta kadınlar öfkelerini sokaklarda dile getirdi, Newroz'da milyonlar alanlarda taleplerini haykırdı. Şimdi 8 Mart'ın kararlılığı ve Newroz'un coşkusıyla 1 Mayıs'ı örgütleme, baharı kazanma sorumluluğu yakıcı bir biçimde önümüzde duruyor.

İşçi sınıfı ve emekçilerin kavga gününe sınıfımızın mücadele birikimi, öfkesi ve direngenliğiyle hazırlanmak; fabrikalardan, mahallelerden mücadeleyi büyütürken 1 Mayıs'a yürümek öncelikli görevlerimizden biridir. Bu doğrultuda; birleşik, kitleesel ve militan 1 Mayıs'ı örgütlemek için daha fazla gecikmeden adım atmak, 1 Mayıs'ın tarafı olan tüm güçlerin sorumluluğudur. Geçmiş yıllarda yaşandığı gibi gecikmeli alınan karar-

lar ve son günlere kadar süren belirsizlikler; 1 Mayıs'ın güçlü bir çağrıya konu edilmesinin önünü kestiği gibi mücadele azmini de zayıflatmaktadır. Yıllardır yaşanan bu tablonun birçok nedeni olduğunu söyleyebiliriz.

Kısaca ifade edecek olursak:

-Sendikal bürokrasinin gerici tutumları, 1 Mayıs'ın tarafı olan güçleri kendilerine yedeklemeye çalışan ve kendi programını dayatan pratikleri.

-Sol hareketin önemli bir kısmının iddiasızlığı ve sendikal bürokrasiyi eleştirmesine rağmen 1 Mayıs'ı tarihsel ve sınıfsal ruhuna uygun örgütlenme iradesinden-çabasından uzak durması. Diğer önemli bir kısmının ise 1 Mayıs süreçlerinde doğrudan ya da dolaylı olarak sendikal bürokrasinin arkasında konumlanması.

-Bu durumun bir yansıması olarak ortaya çıkan ikili tutumlar (tutarsızlıklar); son anlarda politik bir gerekçe sunmadan, oldu bittiye getirilerek değiştirilen kararlar.

-Taksim iradesi ve iddiasını "dar eylem" pratiğine indirgeyerek; geniş kesimleri taraflaştırarak çabadan ve kitleleri harekete geçirecek bir hattan uzak

durulması gibi nedenleri sayabiliriz.

Kuşkusuz hepsini tek tek açabilir, nedenlerine dair çok şey söyleyebiliriz; ancak şimdilik bu değerlendirmeleri yeterli görüyoruz.

BİRLEŞİK, KİTLESEL, MİLTAN 1 MAYIS'I HEP BİRLİKTE ÖRGÜTLEYELİM!

Başta da belirttiğimiz gibi, bu sene İstanbul 1 Mayıs'ını gecikmeden ve en geniş birliktelikle örgütlemek kritik bir yerde durmaktadır. En azından bu doğrultuda 1 Mayıs'ın tüm taraflarının eşit söz ve karar hakkına sahip olduğu tartışma zemini yaratmak, tarihsel ve sınıfsal özüne uygun güçlü bir 1 Mayıs örgütlenmenin ilk adımlarından biridir.

İşçilerin ve emekçilerin üzerindeki baskı ve sömürü artarken, savaş ve saldırganlık yeni boyutlar kazanırken tüm bunlara karşı birleşik bir duruş sergilemek acil ve zorunlu bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyaca yanıt vermek ise 1 Mayıs'ın tarafı olan güçlerin temel görevidir. Hiç kimse bu sorumluluktan kaçmamalı; gerçek ve samimi adımlar atarak üzerine düşeni

yapmalıdır.

1 Mayıs'ın tarihsel anlamı ve 2026 1 Mayıs'ının çağrısı budur.

Ayrıca, uzun yıllar sonra 1 Mayıs'ın salonlardan, dar etkinliklerden çıkarılıp meydanlara taşındığı 1976 1 Mayıs'ının da 50. yılındayız. Gün yarım asır önce 1 Mayıs'ı meydanlara taşıyan iradeyi kuşanma, sermayenin tüm dayatma ve saldırılarına karşı güçlü bir pratiği örgütlenme günüdür.

Bunun gereği ise daha fazla vakit kaybetmeden, hiçbir bahanenin arkasına saklanmadan en geniş birlikteliği sağlamak için samimi adımlar atmaktır. 50 yıl önce Taksim'e akan işçilerin coşkusuyla; birleşik, kitleesel, militan ve Taksim'i hedefleyen bir 1 Mayıs için seferber olmaktır.

Bu bilinç ve kararlılıkla; devrimci-iletrici güçleri, işçileri, emekçileri ve gençleri, 1 Mayıs'ı tarihsel özüne uygun örgütlemek ve baharı kazanmak için birlikte adım atmaya çağırıyoruz.

Yaşasın 1 Mayıs, Yaşasın Sosyalizm!

Taksim 1 Mayıs alanıdır!

İSTANBUL BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU

Ankara'da 1 Mayıs çağrısı

Krizin faturasına, faşist baskılara, emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı yaklaşan 1 Mayıs'ı kavga tarihimizden aldığımız güçle örgütlüyoruz!

2026 1 Mayıs'ına sermayedarların işçi ve emekçiler üzerindeki sömürsünü dizginsizleştirdiği, iktidarını sürdürürebilmek adına faşist baskılarını artırdığı, emperyalist savaş ve saldırganlığın Ortadoğu başta olmak üzere dünyanın dört bir yanında tırmandığı bir süreçte giriyoruz.

Krizin derinleşen faturası işçi sınıfının sırtına yükleniyor, çalışma ve yaşam koşulları her geçen gün ağırlaşıyor. Krizi fırsata çevirip kar rekorları kıran sermaye sınıfı, işçi sınıfının elinde kalan son hak kırıntılarına da göz dikmiş durumda.

Patronlara hizmette kusur etmeyen AKP iktidarı, tüm toplumu sindirmeyi hedefleyen saldırganlığının dozunu ar-

tırmaya devam ediyor. Hakkını arayan işçiye saldırıyor; grevleri, direnişleri, eylemleri yasaklıyor. Mücadele eden sendikacıları, yapılan yolsuzlukları ifşa eden gazetecileri, geleceğine sahip çıkan gençleri tutukluyor. Yağdırılan ceza indirimleri ile kadın cinayetlerine davetiye çıkarıyor. Kardeş Kürt halkını ise çözüm beklentisiyle oyalamaya ve sindirmeye çalışırken üzerlerindeki baskı ve inkar politikalarını artırarak sürdürüyor. Toplum nezdinde kaybettiği meşruiyetini zorbalıkla elde etmeye çalışıyor.

1 Mayıs'a giderken bir diğer yakıcı gündem olan emperyalist savaş ve saldırganlık ise dünyanın dört bir yanında artarak ilerliyor. İşçisi, emekçisi, kadını, genciyle dünya halklarına kan kusturuyor. Başta Ortadoğu, bugünlerde ise İran halkı Emperyalist-Siyonist saldırganlıkla kuşatılmış durumda. Yüzlerce

insan çocuk, genç, yaşlı demeden göz göre göre barbarca katlediliyor.

Üstelik emperyalist barbarlığın savaş örgütü olan NATO, yapacağı zirveye dünyayı kan gölüne çevirmenin yeni planlarını hazırlamak için Temmuz ayında Ankara'da toplanıyor.

Tepeden tırnağa çürümüş, kokuşmuş bu düzenden sorulacak hesabımız var!

İşte 2026 1 Mayıs'ını böyle bir atmosferde karşıyoruz. Bugün işçi ve emekçilerin önünde iki seçenek duruyor. Ya bu tepeden tırnağa çürümüş düzenin içinde bizler de çürüyeceğiz, ya da sınıfsız, sömürsüz, savaşsız bir dünyayı kendi ellerimizle kuracağız.

Sınıfımızın can bedeli direnişlerle mücadele tarihimize kazıdığı bu şanlı günü, 1 Mayıs'ı, emperyalist-kapitalist sömürü düzenine karşı kavga bilinciyle örgütleyeceğiz.

Sermaye sınıfının sömürsüne, milyonlarca işçi ve emekçinin mahkum edildiği kölece çalışmaya ve yaşama karşı işçi sınıfımızın örgütlü gücünü açığa çıkarma iradesiyle,

Faşist baskı ve zorbalığa boyun eğmeme cüretiyle,

Emperyalist saldırganlığa ve NATO barbarlarına bu topraklarda geçit vermeme kararlılığıyla 1 Mayıs'ı örgütlüyoruz!

Biz sermaye iktidarının başkenti olan Ankara'da çeşitli iş kollarından işçiler, emekçiler olarak bir araya gelerek Emegün Kurtuluşu Ankara 1 Mayıs Hazırlık Komitesini bu bilinç ve kararlılıkla kurduk. Önümüzdeki 1 Mayıs'ı bu sömürü düzenine karşı sosyalizm mücadelesini yükseltme çabasıyla hep beraber örgütlemek için tüm işçi ve emekçileri saflarımızda yer almaya, gücümüze güç katmaya çağırıyoruz.

EMEĞİN KURTULUŞU ANKARA 1 MAYIS HAZIRLIK KOMİTESİ

Emperyalist barbarlığa geçit yok:

NATO defol!

EMPERYALİST KAPİTALİST SİSTEM ÖLÜM SAÇIYOR!

Emperyalist-kapitalist dünyanın efendileri militarizm ve silahlanma yarışına hız verirken, her geçen gün baskı, savaş ve saldırı politikalarını da tırmandırıyor. Dünyanın birçok yerinde ezilen haklar, işçi ve emekçiler, gençler emperyalist savaş politikalarının kurbanı oluyor. Kitlesel katliamlar yaşanıyor, milyonlarca insan evinden-yurdundan edilerek mülteci konumuna düşürülüyor. ABD emperyalizmi ile suç ortaklarının kışkırttığı savaşların yayılma riski, her an tabloyu çok farklı boyutlara taşıyabilir.

Kapitalist emperyalizm Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra ebedi zaferini ilan etti. Ancak aradan geçen kısa süreye rağmen düzenin her yerinden çürümüşlük, kan ve irin fışkırmaya başladı.

Emperyalist güçler, yakın zamana kadar vahşi saldırganlığını "demokrasi, insan hakları, özgürlük ve uluslararası hukuk" maskeleriyle örtmeye çalışıyordu. Fakat gelinen aşamada, ABD'nin başını çektiği Batılı emperyalist güçler kendi egemenlikleri için "değerler" maskesini çöpe atmış, önemsedikleri tek şeyin kendi çıkarları olduğunu gözler önüne sermiş bulunuyor. Bunun için Filistin halkına büyük bir soykırım saldırısı gerçekleştirdiler, Gazze'de taş üstünde taş, kuşların yuva yapacağı bir ağaç dahi bırakmadılar. İki yıl boyunca çoğunluğu çocuk ve kadın iki yüz bine yakın Filistinliyi bombalayarak, işkence ederek, ambargo ile aç ve susuz bırakarak soykırımdan geçirdiler. Filistin'de insanlığa karşı işledikleri suçlar yetmezmiş gibi Lübnan halkına da savaş ve katliamlar yaşattılar. Eli kanlı IŞİD artığı HTŞ çetesini Suriye'de iktidara taşıyarak Alevi, Dürzi ve Kürt halklarının kitlesel kırımdan geçirilmesinde rol aldılar. Dahası, ABD emperyalizmi benzerine az rastlanır bir haydutluk ile Venezuela'ya girerek ülkenin başkanını kaçırdı, "Venezuela petrolünün kendilerine ait" olduğunu ilan etti, diğer Latin Amerika ülkelerini de tehditler savurdu. Tepeden tırnağa Ortadoğu haklarının kanına bulanmışken, Ukrayna üzerinden Rusya'ya karşı savaş kışkırtıcılığı yaptı/yapıyor. Afganistan, Irak, Libya, Suriye gibi ülke-



leri, "demokrasi götürme" iddiası ile on yıllardır süren savaşlara ve istikrarsızlığa sürükleyen ABD şimdi de İran için aynı senaryoyu uygulamak istiyor.

Washington'daki haydutlar şebekesi Latin Amerika ülkelerinden İran'a değin, yeni savaş ve saldırganlık politikalarıyla sarsılan hegemonyasını yeniden tahsis etmek istiyor. Trump yönetimi "dünyada savaş, Amerika'da faşizm" politikası izliyor. Devasa savaş aygıtını Ortadoğu'ya taşıyan Trump yönetimi, sözde özgürlükler ülkesi Amerika'da ICE isimli faşist çete eliyle insanları sokaklarda katlediyor. Amerika'da yaşayan göçmen halklar ve ilerici güçler bu katliamlar karşısında birçok eyalette sokakları, meydanları eylem alanlarına çeviriyor.

Savaş ve saldırganlık tırmandırılırken dünya çapında açıklanan ekonomik veriler halkların derin yoksulluğunu, emperyalist tekellerin ve sermayedarların ise aşırı zenginliğini gözler önüne sermektedir. İşte emperyalist kapitalist sistemin özü ve özeti budur: Halklara geleceksizlik, savaş, yıkım ve ölüm; silah tüccarlarına, kapitalist tekellere daha fazla k'ar...

"BARBARLAR GELİYOR!"

Halklara sömürü, yoksulluk, savaş, yıkım ve ölümden başka bir şey sunmayan bu çürümüş emperyalist kapitalist sistemin efendileri, 2026 yılı NATO zirvesi için 7-8 Temmuz'da Ankara'ya geliyor! Dünya halklarına dönük yeni savaş ve saldırıları planlamak, ayağa kalkan halkların isyanını ve direnişini boğmak için yeni kararlar almaya geliyorlar. Yanı başımızda halklar katledilirken, dünyayı yok oluşturma sürükleyecek olan yeni bir emperyalist paylaşım savaşının tamamları çalarken; gençlik olarak geleceğimiz ve özgürlüğümüz için anti-emperyalist mücadeleyi büyütmenin tam zamandır!

Emperyalist haydutlara karşı kampüsleri, sokakları ve meydanları direniş alanına çevirmenin tam zamandır! Üstelik emperyalist kapitalist barbarlığa karşı

bu topraklarda köklü bir mücadele geleceğimiz ve devrimci bir mirasımız var.

Biz bu haydutlar çetesini yakından tanıyoruz, zira daha önce de birçok kez karşı karşıya geldik: ABD emperyalizminin en büyük savaş donanmalarından biri olan 6.Filo'yu Dolmabahçe'de denize döken Denizler Gezmişlerin, Vietnam Kasabı Komer'ın arabasını ODTÜ'de yakan Sinan Cemgillerin, İsrail büyükelçisi Efraim Elromdan hesap soran Mahir Çayanların yoldaşız!

Bir savaş, saldırı ve iç savaş aygıtı olan NATO'yu da yoldaşlarımızdan devraldığımız antiemperyalist mücadele bayrağını yükselterek karşılayacağız!

NATO: BİR SALDIRI, SAVAŞ VE İÇ SAVAŞ AYGITI!

NATO, ABD ve Avrupa emperyalizminin ortaklığında "Sovyetler Birliği'ne" ve temsil ettiği değerlere karşı kuruldu. Kurulduğu günden bu yana Avrupa'da, Balkanlarda, Akdeniz'de ve elbette Türkiye'de sayısız askeri üs kurdu. Hem bu üsleri kullanarak Doğu Bloku'nu kuşatma altında tutmaya çalıştı hem gelişen halk ve kitle hareketlerini bastırmaya, ezme ve dönük paramiliter (kontr-gerilla, gladio vb.) örgütler kurdu. Tam bir iç savaş aygıtı gibi çalıştı.

Sovyetler Birliği yıkıldığında "varlık sebebi" ortadan kalkmış gibi gözüke de NATO, bir savaş örgütü olarak varlığını korumaya devam etti. Sözde "savunma" örgütü olarak kurulan NATO'nun Sovyetler Birliği yıkıldıktan sonraki ilk icraatı Avrupa'nın ortasında Yugoslavya'yı kan gölüne çevirmek oldu. Yugoslavya'daki siyasal gerilim ve çatışmaları kışkırtan NATO, sözde "bir insanlık dramına engel olmak" için uluslararası hukuku çiğneyerek Yugoslavya'yı bombaladı, paramparça etti. On binlerce kişi yaşamını yitirdi. Halklara cehennemi yaşattı. NATO eli ile Yugoslavya işgal edildi. Yugoslavya'dan sonra Afganistan ve Irak'ı işgal eden Amerikan emperyalizmi, her adımında

yeni savaş ve saldırıların hazırlığını yaptı. Libya'dan Suriye'ye, Filistin'den Lübnan'a, Yemen'den Sudan'a ve Ukrayna'ya kadar dünyanın birçok yerini halklar için cehenneme çevirdi.

İşte NATO'nun emperyalist kapitalist efendilerinin "yeni dünya düzeni" dedikleri budur: Savaş, yıkım, ölüm, yoksulluk ve sömürü...

EMPERYALİST BARBARLIĞA GEÇİT YOK: NATO DEFOL!

NATO'nun "suç karnesi" tepeden tırnağa kanlıdır. NATO şefleri, bu kanlı sicile yeni suçlar eklemek için 7-8 Temmuz'da Ankara'ya gelmeye hazırlanıyor.

Emperyalist güçler ve sömürücü asalaklar barbarlık düzeni sürsün diye, kendi aralarındaki çıkar ve egemenlik mücadelelerine taraf olmamızı istiyorlar. Bu amaçla gerçekleri çarpıtıyorlar, yalan ve demagojilerle saldırganlıklarını örtmeye, kirli ve kanlı sicillerini gizlemeye çalışıyorlar. Fakat, bizler gayet iyi biliyoruz ki emperyalist barbarların tarafında olmak ülkelerin bombalanmasına, halkların katledilerek yerinden yurdundan edilmesine ve sömürülmesine; dahası dünyanın emperyalistler eliyle yeni bir yok oluşa sürüklenmesine ortak olmak demektir! Bunu net bir tutumla reddediyoruz, yerimiz emperyalist saldırganlığa ve kapitalist sömürüye direnen ve mücadele eden işçilerin, emekçilerin ve mazlum halkların yanındır! Unutulmalıdır ki elinde halkların kanı olan NATO işçi sınıfına, emekçilere ve biz gençliğe açlık, yoksulluk ve geleceksizlik dayatan sistemin silahlı bekçisidir!

Emperyalist barbarlara geçit veremeyelim! Yirmi iki yıl önce İstanbul'a gelmek istediklerinde "Bizim Denizler'de NATO gemisi yüzmez!" demiştik. Bugün de en gür sesimiz, en güçlü örgütlülüğümüz ile "Emperyalist barbarlığa geçit yok: NATO defol!" diyelim. Tıpkı Denizlerin, Sinanların, Mahirlerin yaptığı gibi!

Devrimci tarihimizden aldığımız güçle kampüs kampüs, sokak sokak yürüyelim, gençlik cephesinde anti-emperyalist mücadeleyi büyütelim!

Emperyalist barbarlığa geçit yok: NATO Defol!

Ya barbarlık ya sosyalizm!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

NATO Zirvesi yaklaşırken, gençlik ve emperyalizm

Temmuz ayında Türkiye’de gerçekleştirilecek 2026 NATO Zirvesi yaklaşıyor. Emperyalist savaş aygıtının 32 ülkeden gelecek temsilcileri, halklara yönelik yeni soykırım, işgal ve saldırı politikalarını değerlendirip, halkların kanı ve canı üzerinden kimin ne kadar pay alacağını planlayacak. Aynı zamanda kendi aralarında çelişki ve sorunlara da çözüm arayacaklar.

Bu sistemin, başta insan emeği ve doğal kaynaklar olmak üzere, neredeyse sömürüp yağmalamadığı hiçbir şey kalmadı. Kapitalizm, tarih sahnesine çıkışından bu yana insan emeğinin sömürsünden beslenip büyümüş, yaşadığı bunalımları aşmak için savaşlara baş vurmuş insan canından, kanından beslenir duruma gelmiştir.

Bugün işçi-emekçilerin sefalet içinde yaşamaya mahkûm edilmesi, gençlerin koyu bir karanlığa hapsedilmesi, kadınların yaşamın her alanında ezilmesi ve ikincil konuma itilmesi, emeklilerin açlığa terk edilmesi, halkların hunharca katledilmesi, emperyalist-kapitalist sistemin politikalarından bağımsız ele alınamaz. Dolayısıyla, yaklaşan NATO zirvesine karşı işçi-emekçilerin ve gençliğin bu gerçeklik ışığında hareket etmesi gerekir.

NATO, resmîyette bir savunma örgütü olarak tanımlansa da özünde, ABD’nin güvenlik ve dış politika önceliklerini esas alan, bu öncelikler ve çıkarlar etrafında örgütlenmiş bir savaş aygıtıdır. Aynı zamanda üye ülkelerde ve dünyanın diğer yerlerindeki sisteme karşı gelişip büyüyen işçi-emekçi ve gençlik kesimlerinin mücadelesini bastırmanın, yükselen her aykırı sesi boğmanın da aracıdır.

Bugün NATO demek, ABD demek olsa da, tüm üye devletlerin bu kanlı savaş ve iç savaş örgütündeki rolü unutulmamalıdır. Çünkü mesele kâr, yağma ve rant olduğunda, üye tüm ülkelerin nasıl bir çizgi izlediği bugün Türkiye üzerinden görmek mümkündür. Türkiye’nin NATO’ya giriş yolculuğu, Kore’ye asker gönderip ABD için savaşmasıyla başlamış, bugün ise emperyalist efendilerinin ağzından çıkan her cümleyi emir kabul ederek devam etmektedir. Dünden bugüne iktidarların, yeri geldiğinde emperyalizm karşıtı hamaset nutuklarına başvurması kimseyi yanıltmamalıdır. Bugün Suriye’de Alevi



soykırımı yapan, Dürzileri katleden, Rojava’da Kürt halkının kazanımlarına saldıran cihatçı çetelerin baş destekçisi, Ankara’daki Amerikancı-NATO’cu AKP-MHP rejimidir. Filistin’deki soykırımı güya “kınanayan”, gerçekte ise İsrail ile her türlü iş birliğini sürdüren de bu aynı rejimdir. Bu ve benzer icraatlar, emperyalist yağma ve talandan pay alma çabasının yansımalarıdır.

2025 yılının savaşlar, soykırımlar ve işgallerle dolu bir yıl olmasının ardından 2026’ya da bunların gölgesinde girmiş olmamız, nasıl bir barbarlık çağının ortasında olduğumuzu anlamak için yeterlidir. Yine de tüm bunların birbirinden kopuk gelişmeler olmadığı, aksine kapitalizmin tarihsel tıkanmasının, emperyalist sistemin hegemonya krizinin ve yeniden paylaşım arayışlarının kaçınılmaz sonuçları olarak karşımıza çıktığını yinelemekte fayda var. Çünkü bugün sistem kriz içindedir ve her zamanki gibi krizi saldırganlığı büyütürken aşmaya çalışmaktadır. Milyonlarca insan yerinden yurdundan edilirken yoksulluk, güvensizlik ve geleceksizlik küresel ölçekte yaygınlaştırılmaktadır. Emperyalist-kapitalist sistem insanlığa ilerleme ya da refah değil, yalnızca sömürü, savaş ve barbarlık sunmaktadır. Bugün tanık olduğumuz, bu sistemin çöküş sürecinin sarsıntılarının halklar üzerindeki yıkıcı etkilerinden

başka bir şey değildir.

Gençlik sistem için hem askerî, teknik ve bilimsel insan kaynağı hem de ideolojik olarak şekillendirilecek bir toplumsal kesimdir. Yani gençlik yalnızca askerî personel kaynağı olarak değil, teknoloji, mühendislik ve akademi alanlarında yetiştirilecek “nitelikli insan gücü” olarak da sistemin efendilerine lazımdır. Üniversitelerde yürütülen emperyalizm bağlantılı programlar ve uluslararası değişim projeleri aracılığıyla gençler, emperyalist sistemin ihtiyaçlarına göre şekillendirilmektedir. Bilimsel üretim halkların yararına değil, savaş teknolojilerinin geliştirilmesine hizmet edecek biçimde yönlendirilmektedir.

Öte yandan bu süreç, işçi ve emekçiler gibi gençliğin de güvensizlik ve geleceksizlik sorununu derinleştirmektedir. Çünkü savaşa ayrılan devasa bütçeler, bugün gençlerin barınma, beslenme ve eğitim başta olmak üzere bir dizi hakkının gasp edilmesine alan açmaktadır. İşsizlik, borç ve geleceksizlik kısılacındaki milyonlarca gence sunulan tek çıkış yolu ise savaş aygıtlarıyla bütünleşip bunlara hizmet etmektir. Böylece gençliğin emeği doğrudan halklara karşı kullanılan bir savaş gücüne dönüştürülmektedir. Bu nedenle gençliğin sorunu sınıfsal, siyasal ve aynı zamanda tarihsel bir sorundur. Gençliğin emperyalist-kapitalist sistem

tarafından kuşatılması, çok yönlü baskı ve zorbalık politikalarıyla sindirilmeye çalışılması, onun değiştirici potansiyelinden duyulan korkunun göstergesidir aynı zamanda. Gençlik ya emperyalizmin savaşta kullanacağı bir araç olacak ya bu krize karşı emekçilerin ve ezilen halkların özgürlük mücadelesinden yana saf tutacaktır.

Bu tarihsel eşikte gençliğin alacağı tutum yalnızca kendi geleceğini değil, insanlığın geleceğini de etkileyecektir. Bu nedenledir ki gençlik, anti-emperyalist mücadele tarihinin açtığı yoldan yürümelidir. Vietnam Kasabı Kommer’in arabasını yakanlardan, 2004’te NATO’ya geçit vermemek için direnenlere; Ceza-yir’in bağımsızlık mücadelesini verenlerden 6. Filo askerlerini denize dökenlere, ABD’yi ülkesinden kovan Vietnam halkının direnişine değin uzanan zengin mücadele tarihine sırtını yaslayarak mücadeleyi yükseltmelidir. t Halklara ölüm yağdıran üslerin kapatılması, “savaşa değil eğitime bütçe” NATO’dan çıkılması ve zirvenin iptal edilmesi gibi ortak talepler etrafında birleşerek emperyalist barbarlığa karşı ses yükseltilmelidir. Bu gün bu mücadelenin odaklanacağı iki temel başlık İran’a yönelik emperyalist saldırganlık ve Yaklaşan nato zirvesidir. Barbarlığa karşı mücadele her birimiz için en temel görevdir.

Dardanel direnişi deneyimi üzerine...

Dardanel fabrikaları, pandemi döneminde “kapalı devre çalışma” uygulamasıyla kamuoyunun gündemine girmişti. İşçileri tam anlamıyla makinenin bir parçasına dönüştüren bu uygulamaya ciddi tepkiler oluşmuştu. Buna rağmen, iktidarın ve ilgili kurumların göz yummasıyla Dardanel sermayesi benzer uygulamaları sürdürdü. İşsizlik Sigortası Fonu’ndan karşılanan teşvikler başta olmak üzere, bir dizi destekle iktidar tarafından adeta ödüllendirildi. Pandemi dönemi ve sonrasında, mevcut yasalara dahi aykırı olan uygulamalar ve bunlara eşlik eden hak gaspları görmezden gelindi. Dardanel sermayesi güçlenerek büyüdü.

Bu tabloya yabancı değiliz. Zira kuru düzen, sermayenin çıkarları için hayata geçirilen yasal ve yasa dışı her uygulamanın temel kaynağıdır. İşçi ve emekçilerin örgütsüzlüğü ve dağınıklığı, sermaye ile iktidarın pervasızlığının temel nedenidir. Bu tabloyu değiştirmek ise işçi sınıfının fiilî-meşru mücadelesini esas alan bir hattı örgütlemekten ve sınıfın mücadelecisi öncü kuşağını yaratma çabasını güçlendirmekten geçmektedir. Sınırlı fakat anlamlı bir deneyim olan Dardanel direnişine dair değerlendirmemizi de bu bilinç ve sorumluluğun bir gereği olarak paylaşıyoruz.

İşçi Emekçi Kadın Komisyonları (İEKK) olarak, temsil ettiğimiz siyasal anlayış gereğince fabrikalar başta olmak üzere işçi ve emekçilerin bulunduğu her yeri mücadele ve örgütlenme alanımız olarak kabul ediyoruz. Uzun süredir Dardanel Dudullu fabrikasına çeşitli araçlarla müdahale etme ve kadın işçileri mücadeleye çekme çabamız, bu anlayışın pratikteki yansımalarından biridir. Ağır çalışma koşulları, düşük ücretler, yoğun baskı ve mobbing, ücret ödemelerinin gecikmesi gibi sorunlar, kadın işçilerin çoğunlukta olduğu bu fabrikanın temel sorunlarıydı.

Bu sorunlara müdahalenin yanı sıra, asgari ücret süreci ve Ocak zamları döneminde Dardanel Dudullu fabrikası çalışmalarımızın yoğunlaştığı alanlardan biri olmuştur. Kreş hakkı, kadına yönelik şiddet, Filistinli çocuk ve kadınların maruz kaldığı katliam gibi başlıklar, emperyalist savaşa ve saldırganlığa karşı mücadele çağrılarını düzenli olarak bu fabrikaya taşıdığımız konular arasında yer almıştır.

En son Ocak ayında ücretlerin yatırılmaması üzerine, bizlerin de çabalarıyla fabrikada kısa süreli iş durdurma eylemi gerçekleşti. Biriken öfkenin bir yansıması olan bu eylemi kendi mecralarımız aracılığıyla kamuoyuna taşımaya çalışmıştık.

Suşi bölümünün kapatılarak farklı bir bölüme dönüştürülmesi ve belli aralıklarla gerçekleşen işten çıkarmaların ardından, bir kısmıyla önceden temasımızın bulunduğu işten çıkarılmış işçilerle bir araya geldik. Yapılan görüşmeler ve toplantılar sonucunda direnişe geçme kararı aldık. İlk etapta bir direniş komitesi kurarak yola çıktık ve fabrika önünde konumlandık. Direnişin temel talebi, Kasım ayından Şubat ayının ortasına kadar işten çıkarılan işçilerin tazminatlarının derhâl ve tek seferde ödenmesi olarak belirlendi. Böylece, sürekli işten çıkarmaların ve tazminatları gasp etme girişimlerinin önüne bir set çekmeyi hedefledik. 15 günlük direniş boyunca komiteyi düzenli işletmek, günlük toplantı ve değerlendirmeler yapmak, kararları ortak almak, direniş sözcülerini belirlemek ve kimseyi arkada bırakmamak konularında azami çaba sarf ettik. İşçi arkadaşlarımızda bu konuda bir bilinç oluşturmaya çalıştık. Fabrikada sınırlı sayıda olsa da, farklı konfederasyonlara bağlı sendika üyesi işçilerin olduğunu biliyorduk. Sendikacı işçilerle de temasa geçerek onları direnişe dâhil etmeye çalıştık. Ancak sendikal anlayışlar, tazminat alacaklarını dahi hukuki sürece havale ederek işçileri pasifliğe sevk etmeye yöneldi.

İşçilerle yaptığımız toplantılarda fiilî-meşru mücadelenin gerekliliğini, yakın dönem mücadele deneyimleri üzerinden anlattık ve hukuki bilgilendirmelerde bulduk. Tüm bunlarla iç örgütlülüğü güçlü tutarak direnişin önüne çıkan engelleri aşmaya çalıştık. Direniş komitesinin ilk planı, fabrika önünde direniş başlatmak ve yaklaşan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nde direniş alanında bir etkinlik gerçekleştirmek, böylece hem 8 mart ile direniş arasında bağ kurmak hem de direnişin sesini geniş kamuoyuna duyurmaktır. Direnişin ikinci gününde, Kasım ayında işten çıkarılan işçilerin tazminatlarının ödenmesi sürece yeni bir güç ve güven kattı. Direnişe yeni işçiler dâhil oldu. Üçüncü gün Organize Sanayi Bölgesi’nde (OSB) yapılan kısa yürüyüş

ve fabrika önündeki 8 Mart etkinliği bu coşkuyla gerçekleştirildi. Ardından Kadıköy’de düzenlenen 8 Mart Büyük Kadın Buluşması’na katılım sağlandı. Eylem kürsüsünde işçilere söz verilmesi dayanışmanın büyümesine katkı sundu.

Sonrasında, Ocak ayında işten çıkarılan işçilerin de tazminatlarının tamamı yatırıldı. Bu hamle, direnişi belli ölçüde bölmeye ve daraltmaya dönük bir girişimdi. Ancak tazminatlarını alan direniş komitesi bileşenleri alanı terk etmedi. İlk toplantıda aldığımız “Kimseyi yarı yolda bırakmayacağız” kararı böylece hayat buldu. Bu tür bir mücadele yoldaşlığının kurulması, direniş henüz sona ermeden elde edilen önemli bir kazanım oldu.

Direniş sürdükçe destek ve dayanışma da büyüdü. Farklı illerde İEKK, BDSP ve gençlik örgütlerinin gerçekleştirdiği dayanışma eylemleri, farklı direnişlerden ve fabrikalardan gelen destek mesajları ile alana yapılan ziyaretler mücadeleye güç kattı. HDK Eş Sözcüsü ve DEM Parti Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın ziyareti, DEM Parti Milletvekili Cengiz Çiçek’in Çalışma Bakanlığı’na soru önergesi vermesi ve EMEP Milletvekili Sevda Karaca’nın Meclis kürsüsünde işçilerin sorunlarını dile getirmesi direnişi daha da görünür kıldı. Direniş Komitesi, mücadeleyi Dardanel’in adının geçtiği her yere taşıma kararı aldı. Dardanel deposu, genel müdürlük önü, restoranlar ve son olarak yönetim kurulu üyelerinin evlerinin önüne gidilmesi bu doğrultuda atılmış adımlardı. 15 gün boyunca direniş alanında, Dardanel fabrikalarında yaşanan iş tanımı dışındaki angarya işler, zehirli kimyasallara maruz kalma, zorunlu mesailer, ücret gecikmeleri, haksız keşentiler, gündelikçi çalıştırma ve mobbing gibi temel sorunları gündemleştirdik. İşçi kadınlar yalnızca tazminatları için değil, bu koşulların değişmesi için de mücadele etti. Hem Dudullu OSB yönetimi hem de Dardanel sermayesi, kadın istihdamı konusunda övünse de kadın emeğini sömürme konusunda ön sıralarda yer almaktadırlar. Direniş, bu sömürü düzeninin gerçek yüzünü bir kez daha ortaya serdi. Farklılıklara rağmen, emek mücadelesinin birleştirici gücü sayesinde Dudullu OSB’de uzun yıllardır süren sessizlik bozuldu.

Tazminat hakkı için örgütlenen direni-

şin elbette belirgin sınırlılıkları vardı. İşçilerle uzun süreli bir ön hazırlık süreci yürütülemedi. İşçiler, üretimden gelen güçle değil, fabrika dışına çıkarıldıktan sonra fiilî mücadelenin gücüyle direnişe başladılar. İşçilerin bilinç düzeylerinin farklı olması ve mücadele deneyimsizliği, zaman zaman birliği sağlamada zorluklara neden olsa da sınıf dayanışmasının güçlendirdiği inanç direnişi diri tuttu.

EMEP VE DİSK/GIDA-İŞ TUTUMLARI ÜZERİNE

Direnişin başladığı gün, bölgede faaliyet yürüten EMEP’in tesadüfen durumdan haberi oldu. Verdikleri desteği ciddiyetle karşıladık. Maalesef komitenin iradesini, direnişe öncülük eden İEKK’yi yok sayarak her fırsatta işçileri kenara çekerek gruplaştırma-ayırıştırma çabaları, yine arkadan kendi avukatları ile görüşme dayatmaları olumsuz bir etki yarattı.

Direnişin 7. gününde yapılan genel işçi toplantısından kısa süre önce Direniş Komitesi toplanarak kararlar aldı ve bunları genel toplantıda sundu. Ancak EMEP temsilcisi, komite toplantısına katılan işçilerin kimler olduğunu tek tek bilmesine, hatta komite toplantısı oturdukları mekânın yan odasında yapılmasına rağmen “Bu kararları kim alıyor?”, “İşçi iradesini hiçe sayıyorsunuz” gibi ifadelerle gerici bir taraflaşma-ayırıştırma ve buna dayalı bir etki alanı yaratmaya çalıştı. Kendilerine, komite odaklı çalışma tarzının gerekliliği ve taban birliğinin önemi hatırlatıldı, kendilerinin de parçası olduğu bu tür süreçlerde komitelere dayalı bir işleyiş savundukları ifade edildi. Bu ve benzeri tutumlar, Direniş Komitesi’nin iç bütünlüğünü koruması sayesinde büyük ölçüde boşa çıktı.

Direnişin 3. gününde fabrika önüne gelen DİSK/Gıda-İş de benzer tutumlar sergiledi. Bununla da yetinmeyip direnişi kendileri örgütlüyormuş gibi yansıtmaya çalıştı. Gıda İş ve EMEP’in direnişe zarar veren, örgütsüzlüğü teşvik eden tutumları üzerine Gıda İş Genel Başkanı Olcay Ozak ile direnişin 7. günü dostane bir görüşme gerçekleştirdik. Görüşmede “İlk geldiğiniz andan itibaren önlüğünüzü giydiniz, bildirilerinizi dağıttınız buna ses çıkarmadık, çıkarmayız da. Fakat işçilerin iç birliğine, örgütlü davranmaya zarar veren ikilik yaratan vb. gibi tutum-

lardan vaz geçin, bu direnişe zarar veriyor. Birlikte bu direnişin kazanması için elimizden geleni yapalım.” dedik. Hatta, “Eğer Dardanel işçileri içinde ve gıda işçileri içinde yer edinmek istiyorsanız bu direnişin kazanımıyla sonuçlanması gerekir, her yerde bu direnişi büyüten süreçler örgütlemelerinin yerinde olacağını vurguladık. Alanda sergilediğiniz tutumlar buna hizmet etmiyor.” dedik. Bu tutumlarını bir an önce sonlandırmalarını istedik. Gıda İş başkanı özeleştiril yaklaşmak bir yana “siz örgütünüze adam kazanmaya çalışıyorsunuz, biz herkesi üye yapmak istiyoruz” gibi ifadeler kullandı. Bizim derdimizin sınıf mücadelesine bilinçli, inançlı işçiler kazanmak olduğunu ifade ettik. Güçlü bir sendikal örgütlenmenin sadece üyelikle değil tabandaki işçinin öznesi olduğu mücadelelerle inşa edilebileceğini söyledik. Dardanel ya da keşiştığımız farklı yerlerde ortak iş yapabilmemiz için kendilerinin gerici tutumlarından vaz geçmeleri gerektiğini anlattık. Görüşmenin olumlu geçtiği izlenimimiz bir gün sonra boşa düştü. Gıda İş başkanı görüşmenin ertesi, EMEP ziyaretinin yapılacağı gün üyesi olmayan işçilere, oldu bittiye getirerek kendi önlüklerini giydirmeye kalkıştı. Dar grupçu, mücadeleyi sadece üye kazanmaya indirgeyen bürokratik anlayışlarını sürdürdüler. Bu tavır ve tutumları hayatlarında ilk defa bir direnişe katılan, ilerici devrimci sosyalist güçlerle ilk defa yüzyüze gelen bazı işçileri olumsuz etkiledi.

Buradan EMEP ve Gıda-İş'e yeniden bir hatırlatmada bulunmak isteriz. Sınıf mücadelesini büyütme, direnişleri güçlendirmek istiyorsak birlikteliği dağıtan değil güçlendiren, sınıf bilincini ileriye taşıyan tutumlar almak hem size hem de sınıf mücadelesine kazandıracaktır. Grupçu pratik ve yaklaşımların ise bu güne kadar kimseye bir şey kazandırdığı görünmemiştir.

SON SÖZ YERINE...

İşçi kadınların direnişe başladıktan sonra kendi güçlerinin farkına varmaları, yalnızca kendileri için değil sınıf kardeşleri için de mücadele etmeleri, yıllarca aynı fabrikada çalışıp birbirini tanımayan kadınların ortak bir hedef etrafında birleşmesi direnişin esas kazanımlarıdır. Bu kazanımlar örgütlü davranmanın birleşmenin ve elbette mücadele etmenin gücü ile elde edilmiştir. Tazminatlarını alan kadınların direnişin sonuna kadar alanı terk etmemesi ise gerçek yoldaşlığın somut bir nişanesi olmuştur.

Bu direnişin gururu ve kazanımı, direnen Dardanel işçisi kadınlara, onlara öncülük eden İşçi Emekçi Kadın Komisyonları'na ve dayanışmayı büyüten herkese aittir.

İŞÇİ EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

Kadın emeği sömürüsüne açılan pencere:

Dardanel

Fabrikalarında ve depolarında kadın işçilerin çoğunluğu oluşturduğu Dardanel'i, yıllardır çalışanlarına yaşattığı kötü çalışma koşullarından biliyoruz. Ancak, 8 Mart'ın ön günlerinde kadın işçilerin başlattığı direnişle birlikte kamuoyu Dardanel'de neler döndüğünü, işçi ve toplum sağlığı açısından durumun ne olduğunu, özellikle pandemi döneminde gündeme gelen “kapalı devre çalışma” uygulamalarını bir kez daha hatırladı. Bilmeyenler de öğrenmiş oldu.

8 Mart, kadın işçilerin talepleriyle yükselen mücadelenin işçi sınıfı tarihine kazandırdığı bir gün. 2026 8 Mart'ında Dardanel vesilesiyle sınıfsal ayırım ve kapitalistlerin ikiyüzlülüğü bir kez daha görülmüş oldu. Dardanel, 8 Mart reklamında “Bizi biz yapan kadın çalışanlarımızın emeğidir” diyor. “Kadın işçilere değer veren işletme” görüntüsü yalandan ibaret olsa da, bu ifade şirketin kadın işçilerin emek-gücünü sömürerek büyüdüğüne işaret ediyor.

Dardanel'in amacı kadınların iş yaşamına girmesi ya da daha iyi bir hayat yaşaması değil elbette. Kadınlara istihdam sağlamasını marka değerine reklam payesi olarak kullanan Dardanel'in servetini büyüten, kadın işçilerin gasp edilen alınteridir.

Gelelim Dardanel'in siciline:

-Daralmayı bahane ederek Kasım ayından beri İstanbul Dudullu'daki fabrikadan 200'ü aşkın kadın işçi işten çıkarıldı ve tazminatları verilmedi.

-Ortada bir daralmanın olmadığı kapanan suşi bölümünün daha da büyütülerek Çanakkale'de yeniden açılmasından ve Dudullu'daki fabrikada yeni bir bölüm açılması için hazırlık yapılmasından bellidir.

-Firmanın küçülmediği, aksine büyüdüğü ve yeni yatırımlar yaptığı gün gibi ortada. Çorum'da güneş enerjisi sistemi yatırımı yaptı. Hem bunun için hem de Çanakkale'de yapacağı yatırımlar için devletten teşvik aldı.

-İşten çıkarmanın ardından yoğun bir şekilde yevmiyeci ve taşeron işçi alımına başlanması, aslında üretimde işçi ihtiyacının olduğunu gösteren bir başka örnek. Hatta geçtiğimiz günlerde gündelikçi olarak getirilen işçilerin genç kadınlar ve çocuk işçiler olduğu ifade edildi.



-İşçiler açısından çalışma koşullarındaki kuralızsızlık ve baskı, işe giriş anında başlıyor. Fazla mesaiye zorla bırakılma, yoğun iş yükü, iş kazaları, düşük ücretler, ücretlerin zamanında yatırılmaması... Liste uzayıp gidiyor.

-Kimyasallara maruz kalmak işçilerin en temel sorunlarından biri. Kimyasallar kullanılırken üretim devam ettirildiği ve KKD (kişisel koruyucu donanım) verilmediği için el ve ayaklarda yanıklar, solunuma sonuca oluşan hasarlar gibi birçok sağlık sorunu yaşanıyor.

-Havalandırmanın çoğu zaman açık olmaması, solunum açısından yaşanan sorunları artırmıştır.

-Tuvalete gitmek, ped değiştirmek, su içmek gibi temel insani ihtiyaçlar için bile izin verilmemesi, işletmeye hakim vahşi anlayışı göstermesi bakımından ibretliktir.

-Yeterli önlemler alınmadan, işçiler eksi 30, eksi 40 derecede çalıştırılıyor.

-Kart basımındaki bir iki dakikalık gecikmelerde iki saatlik ücret kesintisi yapılıyor.

-Asgari ücretin üzerinde ücret alan işçilerin sigortası asgari ücretten yatırılıyor.

-Saati öğrenmek için telefona bakılması yasak.

-İşçi ve kadın sağlığı açısından sicili bozuk olan Dardanel'in toplum sağlığını da düşünmediği, kimyasalların bulunduğu ortamda üretimi sürdürmesinden bellidir. Ayrıca son kullanım süresi geçen ya da geçmek üzere olan ürünlerin toplanıp bozuk olanlar ayrıştırıldıktan sonra yeni tarih basılarak yeniden paketlenildiği de işçilerin anlatımlarıyla ortaya çıktı.

-Bir de pandemi dönemine dönüp bakıldığında, “kapalı devre çalışma” modeliyle işçilerin günlerce fabrikadan çıkmadan çalıştırılması, işletmede kölece koşulların nerelere vardırılabildiğini göstermiştir.

DARDANEL'DE KADIN İŞGÜCÜ SÖMÜRÜSÜ VE DAHA FAZLASI...

Kapitalizmde kadın emeğinin daha yoğun sömürüldüğünü, kapitalistlerin ise zor koşullarda kadın emeği kullanarak kendilerini kurtardığını biliriz. Kadın emeği, ücretli kölelik düzeninde eşit değer görmez; “ek gelir” diye konumlandırılarak düşük ücret politikası uygulanır. Sigortasız ve kayıt dışı çalıştırma, işçi sınıfı kuşaklarının mücadeleleriyle büyük ölçüde aşılmış ve bu alanda yasal haklar kazanılmıştır. Ancak bugün bu haklar, çeşitli yasal kılıflarla fiilen gasp ediliyor ve bu “günümüzün normal” diye dayatılıyor.

Dardanel'e baktığımızda tam da bunları ve daha fazlasını görürüz ...

Bir yanda sermayesini büyüten Dardanel kapitalisti Niyazi Önen, diğer yanda yoksullaşan ve geçim sıkıntısıyla boğuşan Dardanel'in kadın işçileri: Hanife, Elif, Kıymet, Sevda, Serpil, Gurbet, Hamdiye, Havva...

Tazminat haklarını gasp ederek işçileri işten çıkaran Dardanel, bayramdan önce kimseye tazminat vermeyeceğini ve bayramdan sonra da üç taksit şeklinde yatıracığını söylemişti. Fabrikanın, deponun, CEO'nun evinin ve restoranların önünün eylem alanına çevrildiği 15 günlük direniş sayesinde bayramdan önce tek seferde tazminatlar alınmış oldu. Sınırlı sayıda kadın işçinin ortaya koyduğu kararlılık sayesinde haksız yere işten atılan tüm Dardanel işçileri tazminat haklarını alabildi.

Dardanel'de işçilerin gösterdiği direnme iradesi, rahatça döndürülen sömürü çarklarına çomak sokmuş oldu. Direnişle birlikte fırçayı eline alan kadın işçiler, Dardanel'in pervasız dayatmalarına bir fırça darbesi indirdi. Artık Dardanel'e boyun eğmeyen kadın işçiler, hak aramanın ve mücadeleyle değişimin ve kazanımın resmini çiziyor.

Z. İNANÇ

Devrim ve sosyalizm mücadelemizde yaşıyor!

“Yaşamı köleleştirilmiş milyonlarca işçi ve emekçinin haklı davasını savunmak için direniyoruz...”

**Hatice Yürekli
TKİP Kurucu Üyesi,
Ölüm Orucu şehidi**